

Krizové jevy u obcí Mikroregionu Buchlov

Vaněk Lukáš

Bakalářská práce
2016

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta logistiky a krizového řízení

Ústav krizového řízení

akademický rok: 2015/2016

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: Lukáš Vaněk
Osobní číslo: L13168
Studijní program: B3909 Procesní inženýrství
Studijní obor: Ovládání rizik
Forma studia: prezenční

Téma práce: Krizové jevy u obcí mikroregionu Buchlov

Zásady pro vypracování:

- 1. Na základě literárních pramenů zpracovat teoretické a metodické poznatky.**
- 2. Analyzovat nejčastější krizové jevy v jednotlivých obcích mikroregionu Buchlov.**
- 3. Vyhodnotit možnosti zlepšení kvality života v obcích, především s ohledem na krizové jevy, mikroregionu Buchlov.**

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

[1] BALÍK, Stanislav. Komunální politika: obce, aktéři a cíle místní politiky. Vyd. 1. Praha: Grada, 2009, 250 s. Politologie (Grada). ISBN 978-80-247-2908-4.

[2] KOPECKÝ, Martin. Právní postavení obcí a krajů – základy komunálního práva. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010, xii, 377 s. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-561-8.

[3] KÁŇA, Pavel. Základy veřejné správy: vybrané kapitoly veřejné správy pro studium žáků středních škol. 3., aktualiz. vyd. Ostrava: Montanex, 2010, 352 s. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7225-319-7.

Další odborná literatura dle doporučení vedoucího bakalářské práce.

Vedoucí bakalářské práce:

JUDr. Jaromír Maňásek

Ústav environmentální bezpečnosti

Datum zadání bakalářské práce:

5. února 2016

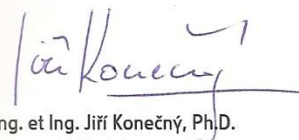
Termín odevzdání bakalářské práce:

9. května 2016

V Uherském Hradišti dne 22. února 2016

doc. RNDr. Jiří Dostál, CSc.
děkan

Ing. et Ing. Jiří Konečný, Ph.D.
ředitel ústavu

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty logistiky a krizového řízení Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považuji se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

V Uherském Hradišti
dne 9. května 2016

.....
podpis studenta

ABSTRAKT

Předmětem mé bakalářské práce „Krizové jevy u obcí Mikroregionu Buchlov“ je vytvoření přehledu jednotlivých krizových jevů a zkoumání rozsahu plnění zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení, a to nejprve v jednotlivých obcích této části Chřibů, následně pak v celém Mikroregionu Buchlov. Teoretická část bakalářské práce slouží k objasnění hlavních pojmů z oblasti státní správy, stejně jako z problematiky krizového řízení. Poslední část teoretického celku představuje výčet aktuální legislativy, která je s tématem spojena. Praktická část se zaměřuje především na reálnou situaci konkrétních obcí Mikroregionu Buchlov a způsob, jakým se vypořádávají s případnými krizovými jevy. Důraz je kladen nejen na situační analýzu jednotlivých obcí, ale také na analýzu mikroregionu jako celku.

Klíčová slova: obec, ohrožení, mikroregion, zdroj nebezpečí, riziko, krizový jev, mimořádná událost, povodeň

ABSTRACT

The aim of my Bachelor's work „Crisis phenomena in municipalities of Buchlov Microregion“ is to create an overview of each crisis phenomena and examining the extent of the benefits of Act no. 240/2000 Coll. on crisis management, initially in each municipalities of this part of Chřiby and then in all Buchlov Microregion. The theoretical part serves to clarify the key concepts of public administration as well as the issue of crisis management. The last part of the theoretical unit is a list of the current legislation which is associated with the theme. The practical part focuses on the real situation of specific municipalities of Buchlov Microregion and the way they deal with the potential crisis effects. Emphasis is placed not only on the situational analysis of individual communities but also on the analysis of micro-region as a whole.

Keywords: municipality, threat, microregion, source of danger, a risk, crisis phenomena, emergency situations, a flood

Touto cestou bych chtěl poděkovat vedoucímu bakalářské práce panu JUDr. Jaromíru Maňáskovi za cenné rady a odbornou pomoc při vypracování mé bakalářské práce.

Dále bych chtěl vyjádřit poděkování Ing. et Ing. Jiřímu Konečnému PhD., za užitečné rady při technických záležitostech bakalářské práce.

Mé poděkování patří také starostům daných obcí a Mgr. Martě Poláškové, manažerce MAS Buchlov, za jejich vstřícnost a ochotu poskytnout nezbytné informace pro vypracování této práce.

Velké díky patří také mé přítelkyni, rodině a kamarádům za podporu.

Motto:

„Sobě ku cti, obci ku prospěchu, bližnímu ku pomoci.“

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 OBEC	12
1.1 ZÁKLADNÍ PRVKY	12
1.1.1 Území obce.....	12
1.1.2 Občané.....	12
1.1.3 Funkce obce	14
1.2 VZNIK OBCÍ	14
1.3 ČLENĚNÍ OBCÍ	15
1.3.1 Počet obyvatel	15
1.3.2 Úroveň výkonu státní správy	16
1.4 ORGÁNY OBCÍ	16
1.4.1 Zastupitelstvo obce.....	17
1.4.2 Rada obce	17
1.4.3 Starosta.....	17
1.4.4 Obecní úřad	18
1.4.5 Tajemník obce.....	18
1.4.6 Zvláštní orgány obce	18
1.5 ROZPOČET OBCE.....	19
1.5.1 Příjmy obce	19
1.5.2 Výdaje obce.....	20
1.6 OBECNÉ FORMY SDRUŽENÍ OBCÍ.....	20
1.6.1 Možnosti sdružení	21
1.6.2 Konkrétní formy spolupráce	21
1.6.3 Region	22
2 OCHRANA OBYVATELSTVA V PŘÍPADĚ MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ	24
2.1 ŽIVELNÉ POHROMY	24
2.1.1 Povodně.....	24
2.1.1.1 Typy povodní.....	24
2.1.1.2 Stupně povodňové aktivity (SPA)	25
2.1.1.3 Ochrana před povodní.....	26
2.1.2 Sesuv půdy	26
2.1.3 Atmosférické poruchy.....	26
2.2 ČLOVĚKEM ZPŮSOBENÉ MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI	27
2.2.1 Požáry.....	27
2.2.2 Havárie s únikem nebezpečných látek	28
2.2.3 Radiační havárie.....	28
2.2.4 Teroristické akce	28
2.3 JINÉ MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI.....	29
2.3.1 Epidemie	29
2.3.2 Epizootie	29

3	PLATNÁ LEGISLATIVA V OBLASTI KRIZOVÝCH JEVŮ MALÝCH A STŘEDNÍCH OBCÍ	30
3.1	ZÁKLADNÍ LEGISLATIVA OBCÍ	30
3.2	LEGISLATIVA OCHRANY OBYVATELSTVA	30
3.3	DALŠÍ ZÁKONY VZTAHUJÍCÍ SE K TÉMATICE	31
4	CÍL A METODIKA ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	32
II	PRAKTICKÁ ČÁST	33
5	MIKROREGION BUCHOV	34
5.1	OBECNÉ INFORMACE	34
5.2	PŮSOBNOST MIKROREGIONU BUCHLOV	35
5.3	OCHRANA OBYVATELSTVA A KRIZOVÁ PŘIPRAVENOST	36
5.4	ODPADOVÁ POLITIKA (OP).....	36
6	OBCE V RÁMCI MIKROREGIONU	37
6.1	HOSTĚJOV	38
6.2	STARÉ HUTĚ.....	40
6.3	STUPAVA.....	42
6.4	SALAŠ	44
6.5	STŘÍBRNICE	46
6.6	MEDLOVICE	48
6.7	MODRÁ	50
6.8	BŘESTEK	53
6.9	OSVĚTIMANY	55
6.10	TUPESY	57
6.11	VELEHRAD	59
6.12	ZLECHOV.....	62
6.13	BORŠICE.....	65
6.14	BUCHLOVICE.....	68
7	KRIZOVÉ JEVY S PŮSOBNOSTÍ V CELÉM MIKROREGIONU BUCHLOV.....	71
8	MOŽNOSTI ZLEPŠENÍ KVALITY ŽIVOTA.....	73
8.1	SILNÉ STRÁNKY	73
8.2	SLABÉ STRÁNKY.....	73
8.3	HROZBY	74
8.4	PŘÍLEŽITOSTI.....	74
	ZÁVĚR	76
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	78
	SEZNAM OBRÁZKŮ	82
	SEZNAM TABULEK.....	83
	SEZNAM PŘÍLOH.....	84

ÚVOD

Žijeme v době, v níž nás média dennodenně informují o pohromách, haváriích, katastrofách, či teroristických útocích. Dochází k nezvratným změnám klimatických podmínek a k celkovému zhoršení životního prostředí, což ještě více umocňuje pravděpodobnost výskytu mimořádných událostí způsobených právě přírodními živly.

Mezi hrozby, jimiž je území České republiky bezprostředně ohroženo, v současné době nepatří válečný konflikt. První příčku tedy logicky obsazují situace způsobené přírodními vlivy. Jedná se především o povodně přírodní, přívalové i zvláštní, dále pak o sesuvy půdy, extrémně silné nárazy větru a další. Podstatné riziko představují i člověkem způsobené mimořádné události, mezi které patří požáry, dopravní havárie, nebo havárie s únikem nebezpečné látky.

Česká republika se proto snaží zvyšovat nároky na preventivní ochranu a zlepšit připravenost na chvíle, kdy by tyto krizové situace skutečně nastaly. Způsoby, jak postupovat v konkrétních případech, jsou stanoveny a vytýčeny platnou legislativou.

Ve své bakalářské práci se zaměřuji jednak na analýzu možných krizových jevů a hrozeb, jednak na plnění platné legislativy, která obcím stanovuje povinnost na krizové jevy se připravovat.

V první části své bakalářské práce jsem se snažil o objasnění hlavních pojmů z oblasti státní správy, především o vysvětlení toho, co je to obec, jak může vzniknout, či jaké jsou její základní prvky. Zmiňuji se také o orgánech obcí i náležitostech rozpočtů. Do této kapitoly jsem zahrnul také pojednání o možnostech sdružování obcí, aby čtenář pochopil podstatu pojmu mikroregion. Druhá část je zaměřena na přiblížení problematiky krizového inženýrství. Obsahuje výčet možných druhů nebezpečí, které obcím hrozí, a také způsoby vyřazení se s nimi. V poslední části teoretického celku naleznete výčet aktuální legislativy, která se pojí s tématem.

První kapitola praktické části slouží především k přiblížení a charakteristice zkoumaného území, čili samotného Mikroregionu Buchlov. V této kapitole se čtenář dozví, které obce spadají do působnosti mikroregionu a čím se tato působnost vyznačuje. V další stěžejní části pak následuje analýza jednotlivých obcí mikroregionu, jejímž cílem je odhalit, do jaké míry obce dodržují povinnosti, které jsou stanoveny zákonem. Analýza vždy obsahuje základní popis obce a vyčísluje rozpočet v uplynulých letech, aby bylo snáze viditel-

né, zda vůbec a do jaké míry má ta která obec reálné možnosti plnit legislativní požadavky státu. Následující kapitola se zabývá krizovými jevy, jejichž působení je vystaveno buď celé území mikroregionu, nebo mají dopad alespoň na jeho značnou část. V poslední části se věnuji celkovému posouzení problematiky i navržení možných způsobů, jak danou situaci zlepšit.

Téma bakalářské práce je mi velmi blízké, protože bydlím v obci Velehrad, která spadá do Mikroregionu Buchlov. V dané lokalitě se velmi často pohybuji a mám proto přehled o tom, co se v kterých obcích mikroregionu nachází. Především si ale formou zpracování bakalářské práce chci rozšířit své znalosti. Mým cílem je vytvořit práci, která by mohla být přínosem i pro mikroregion, ve kterém žiji.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 OBEC

Pojem obec označuje ucelené území, jež je do jisté míry nezávislé na svém zřizovateli (státu). Je tvořena občany, kteří jsou s danou lokalitou historicky propojeni a mají tudíž zájem na jejím spolehlivém a efektivním fungování. Obce představují základní územní jednotku státu.

1.1 Základní prvky

Základními prvky, které ustanovují obec, a které každá obec z logiky věci nutně musí splňovat, aby mohla plnit svou funkci, jsou: území, občané, právo na samosprávu (ale i povinnost státní správy), název obce.

1.1.1 Území obce

Obec realizuje svou působnost v rámci ohraničeného striktně daného území, které se skládá buďto z jednoho, nebo i více katastrálních území. Každá obec má své dané území, které je od území okolních obcí odděleno hranicí, což vyplývá ze zákona č. 256/2013 Sb., zákon o katastru nemovitostí (katastrální zákon). Ten stanovuje povinnost zaznamenávat stav a změny katastrálních území obce do územního plánu obce.

Území obce se dělí na:

- **vnitřní** část s označením intravilán (část obce určená k obývání; je zabydlena, pozemky mají větší finanční hodnotu),
- **vnější** část s označením extravilán (část obce tvořená pozemky; zemědělskou půdou, lesy, pozemky mají nižší finanční hodnotu). [1]

Vedle klasických obecních zřízení, se v České republice vyskytují i územní celky nazvané „vojenské újezdy“, které plní funkci vojenského prostoru. Tyto územní části nespádají pod žádnou obec, ale spádají do působnosti Ministerstva obrany ČR. Jedná se o speciální typ území, na kterém platí zvláštní předpisy (újezdní řád), nejsou ani právnickou osobou.

1.1.2 Občané

Už od nepaměti se lidé seskupují, aby společně dosahovali vyšších cílů, pracovali efektivněji, žili bezpečněji a taky pohodlněji. Proto se vždy z řad občanů vyčleňují ti, kteří mají tendenci řídit ostatní a naopak ti, kteří jsou radši řízeni. Samotní občané představují základní kámen každé společnosti a tím i obcí.

Občané se sami přičiňují o chod obce a to dvojitým způsobem, vyplývajícím z výše uvedeného:

- **přímo** – dobrovolnou činností v komisích obecního úřadu, účastí v místním referendu, účastí na veřejných schůzích,
- **nepřímo** – prostřednictvím volených zástupců do zastupitelstva ve veřejných komunálních volbách. [1]

Mezi občany obce se řadí tyto osoby:

- občané s trvalým pobytem na území dané obce, kteří mají největší práva a v případě, že dosáhli věku 18 let, mohou:
 - volit a být volen do zastupitelstva obce,
 - hlasovat v místním referendu,
 - uplatnit právo na informace o dění v obci, hospodaření s obecním majetkem a k této problematice se vyjadřovat na zasedání zastupitelstva,
 - požadovat projednání určité věci zastupitelstvem na přímý podnět občana. [2]
- cizinci, kteří ale mají hlášený trvalý pobyt na území obce, a dosáhli věku 18 let, mají na základě smluv EU stejná práva jako občané obce s trvalým pobytem, [3]
- vlastníci nemovitostí na obecním území, ti ale nemají volební právo a také právo účastnit se referenda, [3]
- další právnické osoby a fyzické osoby s místem nebo provozovnou v dané obci – nemají zvláštní práva. [3]

Mezi další práva občanů patří možnost:

- podávat petice a stížnosti,
- využívat veřejné ústavy, mezi které patří školy, zdravotnictví a jiné,
- užívat veřejného majetku, jakou jsou cesty, parky a jiné obecně užité prvky obce
- sociální podpory lidí v nouzi, nebo alespoň snaha o potlačení vlivů vedoucích k tomuto jevu. [3]

Povinnosti občanů nejsou striktně stanoveny, jelikož se na občany vztahují především povinnosti vůči státu. Mezi povinnosti, které občané mají vůči obci, patří (za předpokladu, že v obci vešly v platnosti) například poplatky za psy a poplatky spojené s odpady, jejich svozem a tříděním atd. Tyto poplatky se vztahují na občany s trvalým pobytem.

1.1.3 Funkce obce

Obce, respektive obecní orgány, vykonávají v rámci své činnosti dvě rozlišné sorty funkcí. V základu se tyhle funkce člení podle toho, zda jsou prováděny vlastní iniciativou obce nebo podléhají vyššímu vedení, respektive státu. Podle těchto kritérií se člení na:

- **Samosprávní** (vlastní působnost)
 - Je vykonávána samotnou obcí, která řídí chod obce a spravuje svoje záležitosti, přičemž není podřízena státu. Stát plní pouze dozorčí funkci.
- **Státní** (přenesená působnost)
 - Obec vykonává část úkolů, které na ni byly přeneseny samotným státem a to v souladu se zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích.

Podle Balíka [4] se samosprávní funkce člení na:

- **Politické** – volba orgánů obce, referenda, rozhodování o partnerství a členství, pojmenování ulic a dalších prostranství.
- **Ekonomické** – týkající se hospodaření a rozpočtu.
- **Sociální** – mají vztah ke vzdělání, zdravotnické péči, kultuře a sportu.
- **Ekologické** – čistota v obci, svoz a likvidace odpadů, odpadní vody.
- **Bezpečnostní** – pravomoc zřizovat obecní policii.
- **Infrastrukturní** – údržba komunikací, vodovodů, kanalizací apod.
- **Prognostické** – program rozvoje obce, územní plán, regulační plán, koncepční dokumenty.

1.2 Vznik obcí

V podmínkách České republiky mohou nové obce vznikat různými způsoby, většinou se ale jedná o vydělení menší části, z již působící obce. Této problematice se věnuje zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, který definuje možné způsoby vzniku obcí:

1. **Oddělením části obce** – Část obce, která se chce oddělit, ale i obec, která zůstane po oddělené části, musí splňovat 3 hlavní faktory:
 - a. souvislý územní celek,
 - b. samostatné katastrální území, sousedící nejméně se dvěma obcemi, nebo obcí a cizím státem,
 - c. alespoň 1 000 obyvatel.

„Oddělovaná část“ zřizuje přípravný výbor, který plní všechny právní aspekty oddělení (vyrovnání majetku, území) a hlavně vyhlašuje na „svém“ území místní referendum, které určí, zda dojde k oddělení. Na základně pozitivních výsledků referenda rozhoduje o vytvoření nové obce krajský úřad.

2. **Sloučením dvou nebo více sousedících obcí** – O tom, zda dojde ke sloučení dotčených obcí, rozhodují zastupitelstva daných obcí. Jejich povinností je zveřejnit rozhodnutí a teprve za předpokladu, že nebude po dobu třiceti dnů podán návrh na referendum, přechází rozhodnutí v platnost. V opačném případě je rozhodnutí závislé na výsledcích referenda.
3. **Změnou nebo zrušením vojenského újezdu** - V tomto případě nemusí být dodrženo pravidlo minimálního počtu obyvatel „1 000“.

1.3 Členění obcí

V České republice se obce dělí podle různých kritérií v závislosti na tom, co je pro nás stěžejní údaj. V rámci tématu pro nás bude hlavní především dělení podle počtu obyvatel (jindy uváděno také pod pojmem samostatná působnost) a dle přenesené působnosti (státní správy).

1.3.1 Počet obyvatel

Obec - Jedná se o základní územně správní celek s různým počtem obyvatel a různou rozlohou. Pod názvem obec se nejčastěji označují „vesnice“, nicméně obec je pouze obecným označením (pro všechny následující útvary), jak je již zmíněno v úvodu kapitoly č. 1.

Vesnice – Vyznačuje se především nízkým počtem obyvatel (kolem 2 000), orientuje se především na zemědělství a na jejím území se většinou nachází velké množství zeleně. Jedná se pouze o obecné označení, které není dáno zákonem, nicméně lidí jej stále užívají.

Městys - Jedná se o mezičlánek mezi vesnicí a městem. Představuje historické označení, jež bylo 17. května 1954 zrušeno, nicméně v roce 2006 opět obnoveno. Tím se původní městyse mohli opět vrátit ke svému původnímu označení.

Město – Stejně, jako v případě městyse, se jedná pouze o prestižní titul. Nemá ze zákona žádná speciální práva nebo povinnosti. Všechna historicky doložená města si tento titul ponechávají. Podmínkou pro vznik nových měst je spodní hranice 3 000 obyvatel a souhlas předsedy poslanecké sněmovny.

Statutární město - Liší se především tím, že je mu udělen „status“, který má formu obecné vyhlášky. Díky tomu je městu dovoleno členit své území na městské části, které mají vlastní organizační řízení. Statutární město řídí magistrát pod vedením primátora. [2] V současnosti je na území ČR 26 statutárních měst.

Krajské město – Zastává funkci řídicího článku kraje a soustřeďuje se zde jak samospráva, tak i státní instituce. V ČR je 13 krajských samosprávných měst.

Hlavní město Praha - Definováno speciálním zákonem. Je statutárním městem i krajským městem, nicméně se na něj nevztahuje obecný zákon o obcích. Člení se na obvody a městské části.

1.3.2 Úroveň výkonu státní správy

Obec se základním rozsahem přenesené působnosti – Vykonává pouze základní úkony z oblasti státní správy.

Obec s pověřeným obecním úřadem – Mimo oblast obce, musí obecní úřad vykonávat i část přenesené působnosti pro více obcí, jež jsou mu svěřeny v rámci správního obvodu.

Obec s rozšířenou působností – Představuje mezičlánek přenesené působnosti státu mezi krajským a obecním zřízením. Plní tedy funkci bývalých okresních úřadů. Přechází na ni velká část agendy jako například:

- evidence obyvatelstva,
- vydávání dokladů a průkazů,
- evidence živnostenského oprávnění,
- vyplácení sociálních dávek,
- péče o děti, staré a zdravotně postižené,
- vodovodní řízení, odpadové hospodářství a ochrana ŽP,
- státní správa lesů, myslivosti a rybářství,
- doprava a silniční hospodářství. [1]

1.4 Orgány obcí

Obec jedná se svým okolím, je řízena a funguje prostřednictvím svých orgánů. Mezi tyto orgány se řadí zastupitelstvo obce, rada obce, starosta, obecní úřad, zvláštní orgány obce a v některých obcích tajemník obce.

1.4.1 Zastupitelstvo obce

Jedná se o hlavní orgán v oblasti samosprávy. Je voleno na čtyřleté funkční období. Počet členů zastupitelstva je odvozen od počtu obyvatel v obci. Z řad zastupitelstva obce se volí členové rady obce. Mezi důležité pravomoci patří volba a odvolání starosty a místostarosty. Mezi hlavní činnosti patří:

- schvalování územního plánu a rozpočtu,
- vydávání obecně závazných vyhlášek,
- zřizování rozpočtových a příspěvkových organizací (ZŠ),
- zřizování obecní policie a IZS v obci,
- vyhlašování místního referenda aj.

1.4.2 Rada obce

Ze své činnosti se zodpovídá zastupitelstvu obce, kterému předkládá zprávy o své činnosti. Představuje výkonný orgán v oblasti samostatné působnosti obce. V čele stojí starosta spolu s místostarosty, další členové jsou voleni z řad zastupitelstva obce. Počet členů musí být vždy lichý a nesmí přesahovat 1/3 počtu členů zastupitelstva. Vzniká pouze v obcích s minimálně patnácti členy zastupitelstva. V případě, že není rada obce vytvořena, její činnosti vykonává starosta. Mezi její základní činnosti patří:

- dohlížení na hospodaření obce,
- stanovuje plat pro starostu i místostarostu,
- řídí činnost komisí a dalších orgánů, které podléhají radě,
- projednává připomínky a petice občanů,
- vydává nařízení obce,
- vytváří návrhy a poklady pro jednání zastupitelstva a dohlíží na plnění jeho usnesení.

1.4.3 Starosta

Představuje reprezentativní orgán obce, jelikož zastupuje obec ve věcech veřejných. Je volen z řad zastupitelstva a to členy zastupitelstva. Musí být občanem ČR. Za svou činnost se zodpovídá zastupitelstvu. Důležité úkony, které provádí, musí být nejprve schváleny zastupitelstvem. Ve své činnosti je zastupován místostarostou a to buď jedním, nebo i více. Mezi jeho hlavní činnosti patří:

- odpovídá za přezkoumání hospodaření obce,
- jmenuje a odvolává tajemníka obecního úřadu,
- svolává a řídí jednání zastupitelstva obce a rady obce,
- podepisuje obecní vyhlášky,
- může pozastavit usnesení rady obce,
- v případě, že není zvolen tajemník, přebírá jeho pravomoci,
- zodpovídá za informovanost občanů obce. [4]

1.4.4 Obecní úřad

Jedná se o orgán, jež plní především úkony státní správy. Nicméně plní i úkony samosprávy a to na požádání obecního zastupitelstva a rady. Je tvořen starostou, místostarosty, tajemníkem (pakliže je volen) a obecními zaměstnanci. Obecní úřad bývá členěn na odbory a oddělení. Do jeho působnosti dále spadá:

- pomáhat v činnosti komisím a výborům, ale také zastupitelstvu a radě,
- zabezpečovat činnosti veřejné a činnosti veřejných statků.

1.4.5 Tajemník obce

Jedná se o osobu, jejíž hlavní činností je řídit obecní úřad a to především chod státní správy (přenesené působnosti). Představuje ředitele obecního úřadu. Ze své činnosti se zodpovídá starostovi a radě obce. Účastní se jak zasedání zastupitelstva, tak také zasedání obecní rady.

1.4.6 Zvláštní orgány obce

Výbory – Představují poradní a kontrolní orgány zastupitelstva obce, tudíž jsou také přímo zastupitelstvem zřizovány. Primárně je zřízen výbor finanční a kontrolní, dále může být zřízen výbor školství, dopravy atd. Musí být tvořeny nejméně třemi členy, z nichž jeden je členem zastupitelstva (předseda výboru).

Komise – Jsou zřizovány radou obce, plní poradní a iniciativní funkci, především se skládá z odborníků na danou problematiku. Komise představuje výkonný orgán obce, pakliže mu byly uděleny pravomoci. Na rozdíl od výborů není u nich počet ani skladba členů striktně vymezena. Zřizovány jsou především komise kontrolní, povodňové, poradní, přestupkové, kulturní, dopravní aj. Ze své činnosti se zodpovídají radě obce, v případě udělení pravomocí (přenesené působnosti – v některých věcech) se konkrétní komise zodpovídá starostovi.

1.5 Rozpočet obce

V rámci své nezávislosti obec vystupuje i na poli ekonomickém jako samostatný subjekt, jelikož vlastní majetek, se kterým hospodaří. Každá obec proto povinně sestavuje rozpočet obce, který obsahuje podrobný přehled příjmů a výdajů. Obce se ale musí snažit, aby nebyly dlouhodobě zadlužovány, jelikož by to mohlo přerůst až k bankrotu obce.

1.5.1 Příjmy obce

Hlavním problémem a starostí každé obce je nedostatek finančních prostředků pro pokrytí všech výdajů. A proto se musí obecní orgány starat i o dostatečný přísun kapitálu, aby mohly udržet rozpočet obce v kladných hodnotách.

Daňové

Jsou obci udílány ze státem vybraných daní, ze kterých je poté vytvořen společný balík peněz tzv. "sdílených daní pro obce". Tyto příjmy se liší především podle počtu obyvatel obce, ale i podle míry přenesené působnosti nebo dalších dílčích kritérií. Z dostupných zdrojů vyplývá, že větší města získávají více finančních zdrojů z daní, v přepočtu na obyvatele, než obce malé. Daně představují hlavní složku příjmů obce (mají majoritní podíl).

Nedaňové

Představují veškeré příjmy z vlastního podnikání obce, uživatelské poplatky, příjmy za pokuty a penále, dary atd.

Kapitálové

Zahrnují příjmy z prodeje obecního majetku, obchodních podílů a cenných papírů. Neměly by pouze doplňovat běžný rozpočet a spotřebovávat se v průběhu roku, ale například využít ke koupi jiného zařízení, budovy, či jiné dlouhodobé investice. [4]

Dotace

Jedná se o formu peněžního příspěvku a to z krajských, státních nebo evropských fondů. Člení se na nárokové (na výkon státní správy) a nenárokové (účelové – projekty, akce pro rozvoj obcí aj.).

1.5.2 Výdaje obce

Výdaje u každé obce jsou diametrálně odlišné, jelikož jsou dány především počtem obyvatelstva a velikostí katastrálního území obce. Tudíž každá obec vykazuje jiné výdaje v závislosti na svých potřebách.

Mezi hlavní výdaje jako příklad uvádím:

- závazky vyplývající pro obec z plnění povinností uložených zákonem,
- výdaje na vlastní činnost obce a výdaje spojené s výkonem státní správy,
- závazky vyplývající pro obec z uzavřených smluvních vztahů v jejím hospodaření a ze smluvních vztahů vlastních organizací, jestliže k nim přistoupila,
- závazky přijaté v rámci spolupráce s jinými obcemi nebo s dalšími subjekty, včetně příspěvků na společnou činnost. [4]

Výdaje se dělí na **obligatorní** (předurčeny zákonem nebo dohodami) a **účelové** (záleží na dané obci, na co je využije).

Dále se výdaje dělí podle plánování na **plánované** a **neplánované**. Kde především neplánované představují hrozbu pro kladný rozpočet. Pro tyto účely si obce vytváří rezervy.

Běžné výdaje

Jedná se o výdaje, které se financují běžně a především se pravidelně opakují. Označují se jako výdaje provozní. Patří sem neinvestiční nákupy, transfery, půjčky. [4]

Kapitálové výdaje

Především pro nákup dlouhodobých potřeb. Nejedná se o běžně prováděný nákup a zpravidla přesahuje jedno rozpočtové období. Obdobně, jako u předchozího bodu, sem patří investiční nákupy, transfery a půjčky.

1.6 Obecné formy sdružení obcí

V zájmu plnění svých úkolů, za účelem spolupráce a dosažení vyšších cílů, mohou územně samosprávné celky navazovat vztahy a spolupracovat s jinými územními celky nebo s jinými osobami. Jedná se o dobrovolné rozhodnutí obcí, v krajním případě může být nařízeno i státem. V mnoha případech spolu obce spolupracují pouze na základě oboustranných smluv, až na základě předchozí spolupráce dojde k vytvoření svazku.

1.6.1 Možnosti sdružení

Martin Kopecký ve své knize Právní postavení obcí a krajů – základy komunálního práva [3] uvádí dělení do těchto kategorií:

Spojení obecní správy – Dojde k vytvoření nových společných samosprávních orgánů, přičemž zanikají původní samosprávné orgány jednotlivých obcí.

Správní obec (společenství) – Orgány jednotlivých obcí zůstávají zachovány. Dochází k vytvoření nového společného orgánu, který zastupuje jednotlivé obce ve společných zájmech.

Svazy obcí – Vznikají za účelem zajišťování specifických úkolů (činnost nemocnice aj.). Jednotlivé obce vykonávají funkce a úkoly plynoucí z členství ve svazu vlastním jménem a na vlastní odpovědnost.

Výkon veřejné správy orgány jiných obcí – Uplatňují se ve fázi, kdy provádění úkonů veřejné správy, by pro danou obec bylo nad její možnosti. Proto požádá jinou obec (zpravidla sousedící), aby veřejnou správu vykonávala i na území žadatelské obce. Obci, které vykonává tuhle funkci, jsou náklady vzniklé činností hrazeny z rozpočtu žadatelské obce.

1.6.2 Konkrétní formy spolupráce [3]

Spolupráce na základě smlouvy uzavřené ke splnění konkrétního úkolu – Vzniká na dobu určitou nebo neurčitou. Většinou zaniká splněním požadovaného úkolu. Majetek, který obce spoluprací získají, se dělí stejným dílem, pokud není stanoveno smlouvou jinak. Pro závazky (náklady) platí stejné pravidlo.

Dobrovolné svazky obcí - *Jedná se o právnickou osobu, u které musí být doložen název a sídlo svazku, předmět činnosti, orgány a majetek, který jednotlivé vesnice do svazku vkládají.* [3] Vzniká za různými účely, především za účelem zlepšení školství, sociální péče, zdravotnictví, nakládání s odpady atd.

Regionální rada regionu soudržnosti – Vzniká na základě § 16 zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů. Zákonem zřízena jako právnická osoba v jednotlivých regionech. V rámci ČR bylo ustanoveno 8 regionů s radou regionu soudržnosti.

Zakládání právnických osob - Pro výkon samostatné působnosti ve spolupráci s jednou nebo více obcemi.

Spolupráce s jinými osobami – Jde například o spolupráci se zájmovými sdruženími právnických osob. [3]

Spolupráce se subjekty jiných států – Obce mohou spolupracovat i s obcí jiného státu a to na základě společného projektu (budovatelského, kulturně-poznávacího atd.). Tato spolupráce musí být odsouhlasena Ministerstvem zahraničí a Ministerstvem vnitra.

Spolupráce obcí při plnění úkolů obecní policie – Obce, které si nezřídily obecní policii, mohou o tyto služby požádat obec, která obecní policii zřízenou má. Přičemž musí podepsat smlouvu, ve které jsou mj. vymezeny pravomoci, které bude mít obecní policie na území smluvní obce. Smlouva musí být následně odsouhlasena krajským úřadem.

Spolupráce k zajištění výkonu státní správy - Smlouva tohoto typu může vejít v platnost jen se souhlasem nadřízeného správního orgánu.

1.6.3 Region

Pro přesnější orientaci v tématu bakalářské práce je podstatné zmínit i pojem „region“ a jeho možné členění dle různých kritérií. Ivan Jáč a kolektiv ve své knize Jedinečnost obce v regionu [5] uvádí dělení podle následujících kritérií:

Geografické hledisko – Dle územního členění se vytváří části území, které mají společné rysy. Proto na základě těchto společných znaků obce vytvářejí regiony. Mohou ale vznikat i uměle na základě etnických, ekonomických a jiných společných rysů. Dále se člení na:

- **Mikroregion** – Jedná se o malý celek, vzniklý dobrovolným sdružením několika obcí, které mají společné cíle (ekonomický, kulturní, sociální rozvoj).
- **Mezoregion** – V podmínkách ČR jim odpovídá území krajů. Vznikají na základě vztahu malých obcí vůči velkému městu (centru regionu) a to z pohledu dojíždění do zaměstnání nebo školy.
- **Makroregion** – V případě velikosti ČR se jedná o celý stát.

Funkční hledisko – Spolupráce vzniká na základě vazeb mezi bydlištěm a pracovištěm obyvatel, ale i na základě dopravního spojení, kulturního propojení, společného zájmu na zvýšení ekonomiky atd. [5]

Podle účelu – Vznikají pro dvojí účel, a to *administrativní* (organizace a výkon veřejné správy) a *účelový* (pro řešení konkrétního problému – ekonomická zaostalost, ochrana životního prostředí).

Na základě celistvosti – *Homogenní* (stejná struktura terénu a jeho využití - zemědělství) a *nehomogenní* (nevyužívají své území stejným způsobem, dělí se na části průmyslově a zemědělsky založené)

Podle ekonomické výkonnosti – *Růstové, stagnující, problémové.* [5]

Podle zákona ČR č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje - Podle nutnosti podpory a ekonomické stability se regiony dělí následovně:

- **Postižené regiony** – postižené velkou nezaměstnaností v důsledku masivního propouštění (likvidace velkých průmyslových továren).
- **Hospodářky slabé regiony** – špatná ekonomika, špatné nakládání s příjmy (nedostatek příjmů).
- **Venkovské regiony** – nízká hustota zalidnění, klesá počet obyvatel, zaměřeny především na zemědělství.
- **Ostatní regiony** – vojenské prostory, regiony, které postihly přírodní katastrofy, znečištěné regiony a oblasti s nízkou nezaměstnaností.

2 OCHRANA OBYVATELSTVA V PŘÍPADĚ MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ

Právo na zdravý a bezpečný život a na zabezpečení majetku, to jsou hlavní aspekty, které by měl stát svým občanům zajistit. Bohužel existuje pravděpodobnost vzniku nepředvídaných situací, které tyto aspekty „spokojeného života“ ohrožují. Proto by měl stát využít všech svých možností, aby tyto hrozby eliminoval nebo alespoň snížil na únosnou míru.

Mimořádná událost (MU) je definována jako škodlivé působení sil a jevů, vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy nebo havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací. [2]

V podmínkách ČR hrozí různé druhy MU. Především se jedná o povodně, požáry, ale i úniky nebezpečných látek, havárie, epidemie (chřipkové) aj. Zda se jedná o nebezpečnou nebo méně nebezpečnou MU zjistíme podle míry rizika (MR), která vyjadřuje součin pravděpodobnosti výskytu a kvadrátu následku. $MR = P \times N^2$ [2]

Krizový jev představuje termín, pod kterým se skrývá mnoho jiných termínů, především krize, krizová situace a krizový stav. Především se ale jedná o stav, který narušuje původní klidný stav a vyznačuje se negativními účinky vůči systému. Dochází především k ohrožení života, zdraví a majetku osob, případně i životního prostředí.

2.1 Živelné pohromy

2.1.1 Povodně

V podmínkách České republiky se jedná o nejčastější přírodní pohromu. Vlivem povodní dochází k ohrožení či ztrátám, jak na životech, majetku, ale i na přírodě samotné. Jako příklad poslouží povodně z let 1997 na Moravě a 2002 v Čechách, které způsobily obrovské škody. Charakteristice povodní se věnuje zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon).

2.1.1.1 Typy povodní

Přírozená povodeň – Vzniká vlivem přírodních sil v podobě dešťů, tání velkého množství sněhu, bouřek či jiných přírozených, nadměrných nárůstech vodní hladiny. K povodni dochází v případě, kdy zemský povrch (půda, vegetace), či jiná zařízení pro přepravu vody (koryta, kanály) nedokážou absorbovat nadměrný nárůst vody.

Přívalová povodeň - Často označované též bleskové povodně, vznikají v důsledku krátkodobých, ale intenzivních přívalových srážek (během několika hodin i 100 mm srážek). Půda nestíhá absorbovat velké množství vody a odtéká po povrchu půdy, většinou odnáší i část půdy, čímž podporuje erozi. Povodeň přichází náhle a na místech, kde to není předpokládáno (většinou v části se svahovitým terénem).

Zvláštní povodeň – Vzniká v důsledku lidské činnosti, a to při stavbě nebo provozu vodního díla. Jedná se především o **narušení**, **poruchu** nebo **nouzové vypouštění** vodního díla.

2.1.1.2 *Stupně povodňové aktivity (SPA)*

Jedná se o míru povodňového nebezpečí v závislosti na stanovených limitech (výšky vodní hladiny). Od těchto stavů se odvíjí operativní opatření pro ochranu před případnou povodní. O povodeň se jedná v případě vyhlášení druhého nebo třetího SPA, za jejich vyhlášení jsou odpovědny povodňové orgány, které rozhodnou na základě překročení limitů uvedených v povodňových plánech. Dle zákona č. 254/2001 Sb., o vodách [6], se dělí na:

- a) **První stupeň (stav bdělosti)** nastává při nebezpečí přirozené povodně a zaniká, pominou-li příčiny takového nebezpečí; tento stav nastává rovněž vydáním výstražné informace předpovědní povodňové služby; vyžaduje věnovat zvýšenou pozornost vodnímu toku nebo jinému zdroji povodňového nebezpečí, zahajuje činnost hlásná a hlídková služba; na vodních dílech nastává tento stav při dosažení mezních hodnot sledovaných jevů a skutečností z hlediska bezpečnosti díla nebo při zjištění mimořádných okolností, jež by mohly vést ke vzniku zvláštní povodně.
- b) **Druhý stupeň (stav pohotovosti)** se vyhláší, když nebezpečí přirozené povodně přerůstá v povodeň, ale nedochází k větším rozlivům a škodám mimo koryto; vyhláší se také při překročení mezních hodnot sledovaných jevů a skutečností na vodním díle z hlediska jeho bezpečnosti; aktivizují se povodňové orgány a další účastníci ochrany před povodněmi, uvádějí se do pohotovosti prostředky na zabezpečovací práce, provádějí se opatření ke zmírnění průběhu povodně podle povodňového plánu.
- c) **Třetí stupeň (stav ohrožení)** se vyhláší při bezprostředním nebezpečí nebo vzniku škod většího rozsahu, ohrožení životů a majetku v záplavovém území; vyhláší se také při dosažení kritických hodnot sledovaných jevů a skutečností na vodním díle z hlediska jeho bezpečnosti současně se zahájením nouzových opatření; provádějí

se povodňové zabezpečovací práce podle povodňových plánů a podle potřeby záchranné práce nebo evakuace.

2.1.1.3 Ochrana před povodní

Za řízení ochrany před povodní jsou odpovědní **povodňové orgány**, které sestavují **povodňové plány**, na základě kterých poté řídí prevenci, aktivní připravenost, organizaci a řízení při vzniklé povodni, také dohlíží na činnost v oblasti obnovy postižených oblastí.

- Prevence – zhotovení povodňových plánů.
- Aktivní připravenost – informace o možnosti vzniku povodně (počasí, výška hladiny vod), prostřednictvím Českého hydrometeorologického ústavu a správců povodí.
- Organizace a řízení – zapojení ochranných složek a dotčených fyzických osob a použití prostředků k zastavení nebo omezení povodně (povodňové hráze).
- Obnova – obnova postižených oblastí (domů, infrastruktury, přírody).

2.1.2 Sesuv půdy

K sesuvům půdy může docházet vlivem působení přírody, ale také nepřiměřené lidské činnosti. Důvodem je ale v obou případech narušení stability svahu. K narušení stability dochází prostřednictvím smáčení, zmrznutí, zvětrávání, změny sklonu svahu nebo odlesňování. Ze své podstaty se toto ohrožení vztahuje především na hornatější oblasti, naštěstí ale v podmínkách ČR nejsou zaznamenány vážnější katastrofy tohoto typu. Hlavním indikátorem je množství pohybující se masy a rychlost sesuvu, která tento jev člení na pomalé (cm/rok), středně rychlé (m/den) a rychlé (km/h).

Prevence – Důležitým krokem je důsledně zvažovat úpravu terénu, odvod povrchové vody a ukotvení svahu (výsadba zeleně, či stavba zdí). Využívají se ale i radikálnější metody jako odstřel rizikové masy.

2.1.3 Atmosférické poruchy

I prvky počasí můžou v případě, že se jejich chování vymyká z normálu, představovat hrozbu. Hovoříme o extrémním horku, větru, mrazu. Deště spadají do kapitoly „povodně“.

Vítr – V případě extrémních hodnot rychlosti větru může dojít k unášení objektů či dokonce lidí. Dále hrozí lámání a vyvracení stromů, poškození budov, rozvodné sítě el. proudu aj. Pro určování síly větru se v současné době používá **Beaufortova stupnice**, která má 12 stupňů, kdy poslední 4 stupně mohou ohrožovat zdraví i život člověka:

- **9. stupeň (20,8 – 24,4 m/s)** – vichřice – může způsobit menší škody na stavbách;
- **10. stupeň (24,5 – 28,4 m/s)** – silná vichřice – vyvrací stromy a ničí domy;
- **11. stupeň (28,5 – 32,5 m/s)** – mohutná vichřice – působí rozsáhlá zpuštění v oblasti svého působení;
- **12. stupeň (od 33,7 m/s)** – orkán – ničivé účinky v oblasti svého bezprostředního působení. [2]

Mrazy a sněhové kalamity – Člověka ohrožují především při silniční dopravě a to ve formě námrazy, ledovky a náledí. Velké mrazy mohou ale způsobit i praskání vodovodního potrubí či elektrických drátů. Sněhová kalamita taktéž ovlivňuje dopravu a tím i zásobování, ale hrozí i lámání stromů či propadnutí střechy domu pod tíhou napadaného sněhu.

Extrémní sucho a teplo – Nejenom že tyto vlivy ohrožují zemědělskou produkci a tím zásobu potravin pro obyvatele, ale mají i další neblahé důsledky. Extrémní teploty způsobují požáry, ohrožují rizikové skupiny lidí, zvyšují riziko onemocnění a dehydratace.

2.2 Člověkem způsobené mimořádné události

2.2.1 Požáry

Touto oblastí se blíže zabývá zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně.

Jedná se o hoření, které je nežádoucí a neovladatelné. Požáry představují nejčastější a nejběžnější ohrožení, především proto, že většina požárů je způsobena samotnými lidmi. Požáry mohou vznikat i jako druhotný účinek při jiných MU nebo vlivem přírodních živlů (bleskem, vysoké teploty). Převládá ale zavinění člověkem, především z nedbalosti nebo neopatrnosti. Požáry způsobují různé druhy ohrožujících faktorů pro lidský organismus:

- **Hoření kyslíku** – Při požáru dochází k hoření kyslíku, což má dopad na lidský organismus (zhoršení koordinace, bolest hlavy, bezvědomí, smrt).
- **Zvýšená teplota prostředí** – Horké zplodiny nebo vodní páry mohou poškodit dýchací cesty.
- **Kouř** – Způsobuje dráždění dýchacích cest, v horším případě až smrt.
- **Toxicita** – Vlivem požáru a jeho hašení vznikají toxické látky, které poškozují lidský organismus.

2.2.2 Havárie s únikem nebezpečných látek

Velké množství nebezpečných látek, které člověk využívá v nejrůznějších odvětvích své činnosti, s sebou nese úměrné nebezpečí při špatném zacházení s těmito látkami. Nebezpečí úniku těchto látek hrozí jak při samotné výrobě a skladování v místě výroby, tak i při přepravě. Tomuto ohrožení se blíže věnuje zákon č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií nebo zákon č. 350/2011 Sb., o chemických látkách a chemických směsích.

V případě úniku nebezpečných látek, představuje pro člověka největší ohrožení únik plynů nebo par, které jsou hořlavé, výbušné, jedovaté, nebo jinak zdraví škodlivé. Mezi nebezpečné látky můžeme zařadit například: amoniak, chlór, sirouhlík, sirovodík, formaldehyd, kyanovodík, sulfan, fosgen, fluorovodík, chlorovodík, oxid uhelnatý, ale i další látky, se kterými se na území ČR můžeme setkat. [2]

Hlavní obranou proti takovým nebezpečným látkám je především zamezení vniknutí do lidského organismu. Stupeň ohrožení nebezpečnou nebo toxickou látkou závisí především na koncentraci a dávce, kterou lidský organismus přijal.

2.2.3 Radiální havárie

Atomové (jaderné) elektrárny představují obrovský potenciál pro získávání el. energie, nicméně představují i obrovské riziko v případě radiální havárie. Jelikož i na území ČR se nachází 2 atomové elektrárny (Temelín a Dukovany), musí ČR zajišťovat ochranu svých občanů i v případě radiálního ohrožení. Ale toto ohrožení v lokalitě Mikroregionu Buchlov nehrozí, proto nebude více rozebíráno.

2.2.4 Teroristické akce

Současná situace a vývoj na světovém poli s sebou nese i negativní aspekty, které se můžou projevat například v podobě teroristických útoků. K většímu využívání této „metody útoku“ přispěl především rozmach globalizace, jednodušší cestování a komunikace.

Motivy individuálního i skupinového terorismu mohou být ekonomické, sociální, rasové, etnické, národnostní, politické, náboženské i ekologické. Všechny motivy mají upozornit nebo zastrašit a uškodit takovým způsobem, aby to otrásl veřejným míněním v lokalitě, která je zájmem teroristické skupiny. Z toho důvodu se teroristé často zaměřují na místa, kde mohou zasáhnout co nejvíce osob, nebo způsobit co největší materiální, kulturní, nebo historické škody. [2]

Teroristé ke svému prosazení užívají všemožných prostředků od výbušnin a jiných zbraní až po únosy a vydírání.

2.3 Jiné mimořádné události

2.3.1 Epidemie

Epidemie je časově i místně ohraničený výskyt infekční nemoci. Základní právní normou v ČR je zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví ve znění pozdějších předpisů.

[2] Opatření, které jsou vykonávána v případě vypuknutí:

- potřeba vyhlásit karanténu v zasažených oblastech,
- zabezpečení zvýšeného zdravotnického a hygienického dozoru, uzavření území, sanační opatření, řízené vstupy a výstupy do oblasti a z oblasti karantény, regulace pohybu osob v místech karantény,
- poskytování informací obyvatelstvu o průběhu epidemie,
- podávání léků a poskytnutí další zdravotnické pomoci,
- dezinfekce, dezinsekce, deratizace, dodržování pravidel hygieny,
- zajištění nouzového přežití v oblasti karantény. [2]

2.3.2 Epizootie

Jedná se o hromadnou nákazu velké skupiny zvířat na velkém území v určitém časovém období. Základní právní normou je zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. [2]

Postup je totožný jako v případě epidemie, přičemž nakažená zvířata musí být utracena nebo jsou jim podávány léky, antibiotika, či poskytnuta komplexní veterinární pomoc.

3 PLATNÁ LEGISLATIVA V OBLASTI KRIZOVÝCH JEVŮ MALÝCH A STŘEDNÍCH OBCÍ

Vše, co je státem odsouhlaseno, stojí na určitých právních pilířích. Proto se k tématu obcí i samotnému krizovému řízení, respektive krizovým jevům, váže množství zákonů a dalších právních předpisů. Ty blíže definují jednotlivé oblasti, práva a povinnosti.

3.1 Základní legislativa obcí

Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky – Již v Hlavě první se vyskytuje první zmínka o obcích. Konkrétně článek 8 zaručuje samosprávu územních samosprávných celků. Především se ale problematice obcí věnuje Hlava sedmá, která nese název „územní samospráva“ (příloha I).

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecním zřízení) - Jedná se o zákon, který se blíže podrobně zabývá postavením, právy a povinnostmi obcí a jejich občanů. Skládá se ze dvou částí, kde část první (obecní zřízení) se věnuje samostatné a přenesené působnosti, orgánům obce aj. (viz. kapitola č. 1 Obec). Ustanoveními přechodnými a společnými se zabývá část druhá tohoto zákona.

Evropská charta místní samosprávy – Česká republika přijala na poli evropského práva také tento legislativní dokument, který byl vydán Radou Evropy v roce 1985 ve Štrasburku. Vešla v platnost 1. září 1999 a ve sbírce zákonů je uváděna jako právní předpis č. 181/1999 Sb.

3.2 Legislativa ochrany obyvatelstva

Zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky – Ze zákona vyplývá, že hlavní povinností státu z hlediska bezpečnosti je zajistit územní celistvost České republiky, ochranu jejích demokratických základů a ochrana životů, zdraví a majetku i životního prostředí. V případě ohrožení těchto hodnot může stát vyhlásit krizové stavy (nouzový, ohrožení, válečný) a použít dostupných prostředků, které jsou mu v rámci zákona uděleny.

Hlavní zákony v oblasti prevence a řešení krizových stavů:

Zákon č. 320/2015 Sb., zákon o hasičském záchranném sboru ČR – Obsahem zákona je organizační struktura, kompetence a poslání HZS ČR. Zákon stanovuje i odpovědnost HZS ČR za ochranu obyvatelstva.

Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů – Zákon definuje složky IZS a jejich použití, dále popisuje, jaké mají postavení a úkoly státní orgány a orgány územních samosprávných celků a to především při přípravě na mimořádné události a případném provádění záchranných a likvidačních prací. Vymezuje organizaci záchranných a likvidačních prací v místě zásahu, stejně jako práva a povinnosti právnických a fyzických osob při mimořádných událostech.

Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon) – Stanovuje působnost a pravomoci státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků, dále také povinnosti fyzických a právnických osob při přípravě na krizové situace (prostřednictvím prvků kritické infrastruktury). Vztahuje se na krizové situace, kdy se nejedná o zabezpečení ČR před vnějším napadením.

Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů – Upravuje přípravu hospodářských opatření v případě krizových stavů (nebezpečí, nouzový, ohrožení, válečný) a také přijetí hospodářských opatření v případě vyhlášení krizových stavů. Dále stanovuje pravomoci České národní banky, správních úřadů, územních samosprávných celků a také fyzických a právnických osob při přípravě a přijetí hospodářských opatření pro krizové stavy.

3.3 Další zákony vztahující se k tématice

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon)

Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně

Zákon č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií

Zákon č. 350/2011 Sb., o chemických látkách a chemických směsích

Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška Ministerstva vnitra č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva

Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na ŽP,

Zákon č. 223/2015 Sb., o odpadech

4 CÍL A METODIKA ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Hlavním cílem bakalářské práce je provést analýzu všech obcí v Mikroregionu Buchlov. Na základě předchozí analýzy vypracuji přehledný soubor nejčastějších krizových jevů a také rozsahu připravenosti na jejich zvládnutí (prvky vyrozumění obyvatel, evakuační prostory a prostředky pro zvládnutí následků krizových jevů aj.). Dalším úkolem je provést vyhodnocení celé oblasti mikroregionu a navrhnout způsoby, které povedou ke zlepšení dané situace.

Metodika práce spočívá v sumarizaci dostupných informací jak v knižní podobě, tak internetové. Významným zdrojem informací jsou fakta zjištěná na základě osobních konzultací se starosty jednotlivých obcí. Konzultace probíhaly formou dialogu a dotazníkového šetření, kdy byly postupně probrány všechny podstatné, zkoumané body práce. Jako podpůrná metoda je využita SWOT analýza, která zobrazuje situaci obce z pohledu starosty. Při zpracování jsou dále využity metody dedukce, explanace a úvaha.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 MIKROREGION BUCHOV

Předtím, než bude provedena analýza jednotlivých obcí v Mikroregionu Buchlov (dále uváděno i ve zkratce „MB“), je potřeba alespoň částečně přiblížit popisovanou oblast, která se rozkládá okolo městyse Buchlovice, čili samotný mikroregion.

5.1 Obecné informace

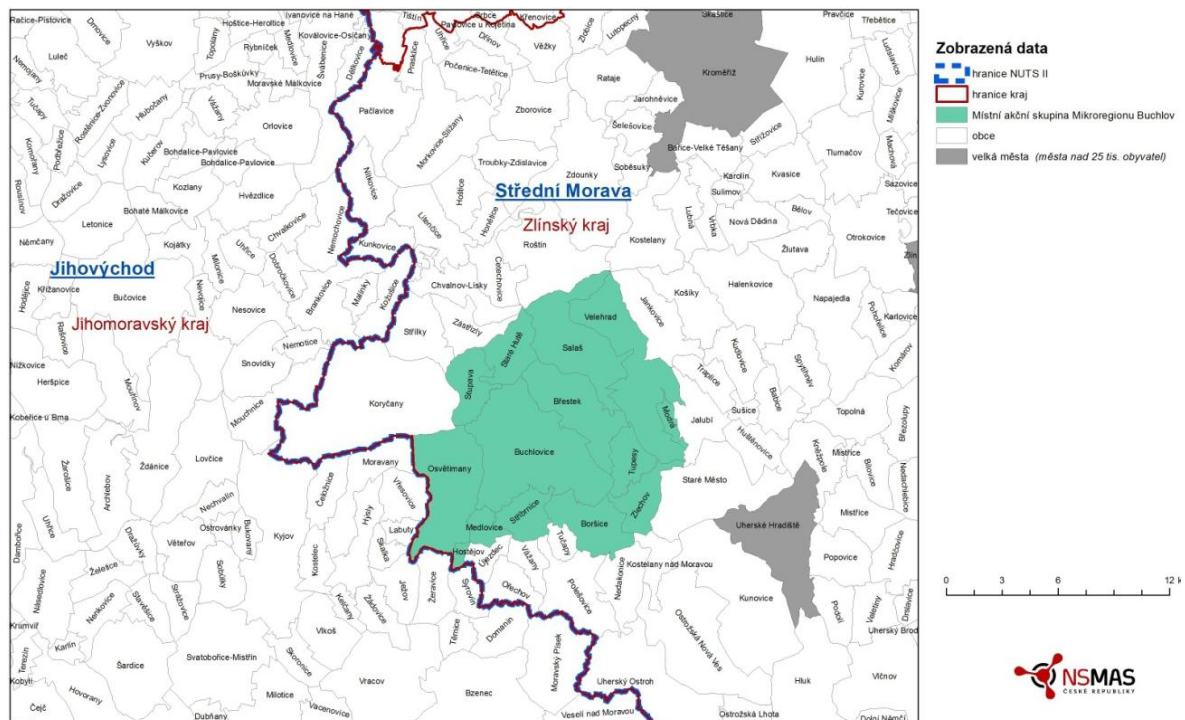
MB, jakožto volný svazek čtrnácti obcí venkovského typu, je situován na území Zlínského kraje, konkrétně spadá do působností města Uherské Hradiště (MěÚ s rozšířenou působností). V rámci okresu Uherské Hradiště se nachází v západní a severozápadní části. Rozkládá se na území, které je známé především svou krásnou přírodou pohoří Chřibů. Nachází se zde ale také řada kulturních center (Velehradský klášter, zámek a zámecká zahrada v Buchlovicích, Archeoskanzen Modrá...).

Celkový počet obyvatel se aktuálně pohybuje okolo 12 640. Mikroregion se rozprostírá na ploše o velikosti 154 km², z čehož vychází i hustota obyvatel na území 82 obyv./km².

Podle toho, zda se jedná o vesnici v podhůří nebo horské oblasti, mění se i sídelní uspořádání, koncentrovanost obyvatel a jejich obydlí. V horských oblastech žije méně obyvatel především z důvodu horších stavebních podmínek, dopravní dostupnosti i možností, jak se v dané oblasti uživit (zemědělství či jiná forma obživy). Zároveň jsou zde různorodá ohrožení, například přirozené povodně, přívalové povodně (lokální), požáry lesů, ale i špatné dopravní spojení.

Obr. 1. Umístění mikroregionu na mapě ČR [7]

Obr. 2. Lokalizace mikroregionu v rámci Zlínského kraje [8]

5.2 Působnost Mikroregionu Buchlov

Spolupráce obcí v rámci MB se zaměřuje především na multifunkční a konkurenceschopné zemědělství, postupné zvyšování kvality životního prostředí tak, aby obce MB mohly dlouhodobě ekonomicky růst (to je dáno venkovským typem obcí). Za tímto účelem vzniklo na území MB i uskupení MAS Buchlov [8] – místní akční skupina Buchlov, která koriguje výběr a rozdělování financí udělovaných především z dotačního programu LEADER. Výborné podmínky má na tomto území hlavně oblast turistiky, služeb a dalších sportovních aktivit.

MB se v rámci svých podpůrných akcí podílí na:

- rozvoji infrastruktury obcí,
- budování cestních sítí, zpřístupnění polních cest mezi jednotlivými obcemi MB,
- rozšíření kanalizačních systémů,
- rekonstrukci a rozšíření sítí veřejného osvětlení vč. okrajových částí obcí,
- podpoře nakládání s odpady, v některých obcích i zpracování odpadní dřevní hmoty,
- ochraně životního prostředí:
 - úprava vláhových poměrů v krajině, podpora revitalizace potoků
 - vybudování protierozních zábran nebo jejich rekonstrukce... [9]

Většina půdy na území MB je využívána jako půda lesní nebo orná (80%), především lesy, louky, pastviny, sady a vinice. Na území se nenalézají žádná významná ložiska nerostných surovin. V lázeňské oblasti Smrad'avka – Leopoldov v Buchlovicích se nachází zdroj minerálních vod.

5.3 Ochrana obyvatelstva a krizová připravenost

V oblasti krizové připravenosti je MB z velké části odkázán především na pomoc ze strany ORP Uherské Hradiště, jelikož malé obce většinou nemají k dispozici vlastní zdravotní záchrannou službu, policejní složky a v některých případech ani složky JPO. V případě menších havárií spolu jednotlivé obce navzájem úzce spolupracují, tak aby zamezily větším škodám. V případě větších a náročnějších MU jsou ale ve většině případů jednotlivé obce bezmocné a to především z důvodu nedostatečného vybavení. Obec Buchlovice alespoň částečně pomáhá zvyšovat připravenost MB. Disponuje JPO II, je zde i obvodní oddělení policie ČR a v dohledné době zde bude i výjezdová stanice záchranné služby.

Tab. 1. Rozdělení obcí MB podle počtu obyvatel [10]

0 – 200		200- 500		500 – 1000		1000 - 2000		2000 a více	
Hostějov	38	Salaš	395	Modrá	719	Tupesy	1 124	Boršice	2 178
Staré Hutě	131	Stříbrnice	427	Břestek	809	Velehrad	1 199	Buchlovice	2 461
Stupava	148	Medlovice	472	Osvětimany	865	Zlechov	1 674		

5.4 Odpadová politika (OP)

Špatné zacházení s odpady a jejich hromadění může přerůst až k vážným problémům, proto uvádím krátkou sumarizaci odpadové politiky MB, která je jednou z priorit svazku. MB je zapojen do projektu „Společně se naučíme ekologicky nakládat s odpadem“ společně se slovenskou partnerskou obcí Uhrovec. Mezi jeho hlavní cíle patří zlepšení třídění a likvidace biologicky rozložitelného komunálního odpadu (nádoby a kompostéry do domácností) a zvýšení počtu nádob na třídění plastů, papíru a skla v jednotlivých obcích. Hlavním odběrným místem MB je sběrný dvůr Křižné cesty v Buchlovicích, který je provozován firmou OTR s.r.o (objemný odpad, velkoobjemový odpad, bioodpad, papír, sklo, plasty, pneumatiky...). V areálu sběrného dvora je kompostárna, do které je svážen biologický odpad z celého MB. Malá kompostárna funguje také v obci Tupesy. Ve většině obcí se provádí svoz nebezpečného a velkoobjemového odpadu minimálně jednou ročně. MB má v souhrnu OP na slušné úrovni, a spolupracuje s odbornými firmami pro likvidaci odpadů.

6 OBCE V RÁMCI MIKROREGIONU

Seznam analyzovaných obcí je řazen podle počtu obyvatel dané obce, od nejméně lidnaté, po tu s největším počtem obyvatel. Analýza každé jednotlivé obce obsahuje stručný popis obce, kde počet obyvatel je aktuální k 1. 1. 2016 [10] a technická vybavenost odpovídá údajům z roku 2014 [11]. Následně je rozebrán kontext s krizovou připraveností. Informace pro tuto část jsem čerpal především z webových stránek jednotlivých obcí, knihy „Úspěšné projekty Mikroregionu Buchlov“, oficiální stránky Mikroregionu Buchlov [7] a z „protokolů o kontrole obce“ (příloha II) v případě, že obec měla protokol vypracovaný. Mezi hlavní body krizového průzkumu patří: způsob varování obyvatel v případě MU, prostory určené k evakuaci, prvky nouzového přežití, vybavenost obce pro zvládnutí MU a nejčastější zdroje nebezpečí vzniku MU.

Další část obsahuje především grafické výstupy a výsledky použitých metod pro zhodnocení obce v kontextu s krizovými jevy. Jedná se o:

- SWOT analýzu, která zobrazuje připravenost obce na zvládnutí krizových situací z pohledu vedení obce (především starosty). Byla vypracována na základě osobní konzultace a dotazníkového šetření vedeného formou dialogu.
- Rozpočtovou bilanci jednotlivých obcí, hlavním zdrojem pro tuto část jsou záznamy Ministerstva financí (informační portál monitor) [13]. Dále je uveden rozsah finančních prostředků, které má obec vyčleněny pro oblast „bezpečnosti státu a právní ochranu“ (jelikož rozpočet určuje rozsah možností v oblasti bezpečnosti obcí).

6.1 Hostějov

Základní informace

V obci žije celkem 38 obyvatel, čímž představuje nejmenší obec v rámci MB a zároveň jednu z nejmenších obcí v celém Zlínském kraji. Nachází se na jihozápadní straně mikroregionu. Vzhledem ke své velikosti a vybavenosti je silně závislá na nedaleké obci Osvětimany. Ve svém vlastnictví má budovu, která plní účel jak obecního domu, tak také knihovny, kulturního domu a dokonce i požární zbrojnice. [14]

Obec leží v nadmořské výšce 345 m a rozprostírá se na oblasti o velikosti 94 ha. Nachází se na kopci, z čehož vyplývají i případné druhy ohrožení.

Technická vybavenost: Obec disponuje veřejným vodovodem, kanalizací i plynofikací.

Krizová připravenost

Způsob varování obyvatelstva: Pro tyto účely je na budově obecního úřadu umístěna rotační siréna. Jedná se o dálkově (v současné době nefunkční – ovládána místně) ovládanou sirénu, která je majetkem HZS. V krajní nouzi lze jako alternativu využít zvon v místní kapliče.

Prostory pro evakuaci: Starostka má vytipován prostor kulturního sálu v budově kulturního domu o celkové kapacitě 120 osob (trojnásobek populace obce), budova je opatřena záchody a dalším nezbytným vybavením, pro přežití obyvatelstva. Další evakuační budovou je místní penzion s kapacitou 15 osob.

Nouzové přežití: Stravování probíhá ve spolupráci se stravovacími zařízeními v sousedních obcích Medlovice a Těmice (strava bude přivezena přímo do obce). Zásobování pitnou vodou zabezpečuje svazek obcí Osvětimansko, navíc na území obce jsou 3 obecní studny. Dodávky el. proudu při výpadku jsou řešeny formou agregátů pro výrobu el. energie – dále jen „agregáty“ (společnost Porr a Jan Vaculík). Ostatní prostředky pro případ MU může obec žádat cestou ORP Uherské Hradiště.

Vybavenost obce pro zvládnutí MU: Obec disponuje sborem dobrovolných hasičů se základní technikou (JPO V).

Zdroje nebezpečí vzniku MU: Největším rizikem v katastru obce je havárie na silnici (především zatáčka ve směru na Újezdec). Zvýšené ohrožení hrozí i v případě vydatných lokálních srážek, kdy mohou být zaplaveny sklepní části domů. Druhotně může nastat

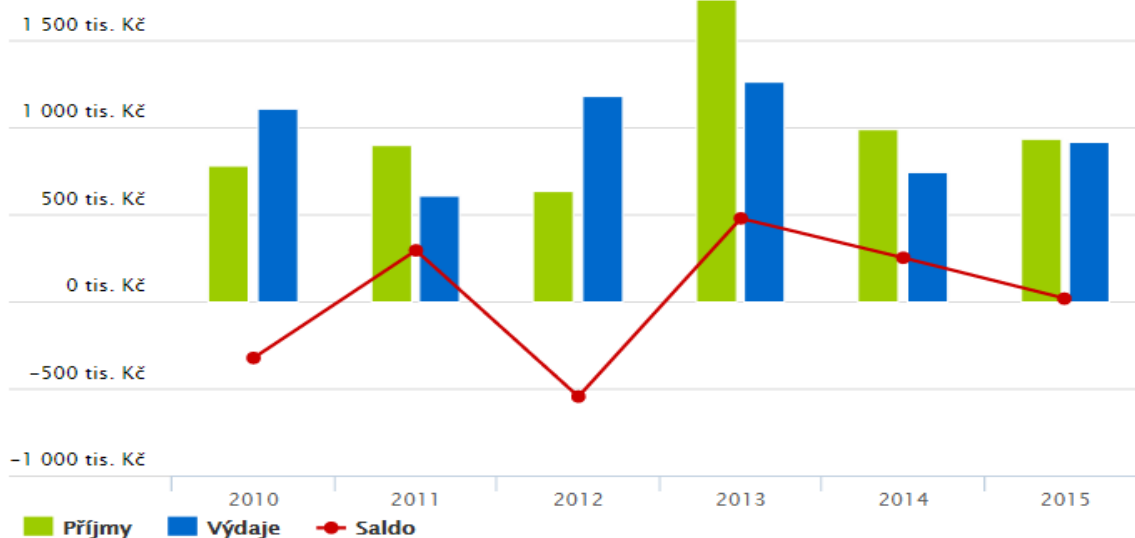
i ohrožení vlivem vichřice nebo sněhové kalamity. Zdrojem nebezpečí se v případě potvrzení výskytu KMP (klasický mor prasat) může stát i místní inseminační stanice kanců.

Tab. 2. SWOT analýza obce Hostějov

SWOT ANALÝZA OBCE	
Silné stránky	Sbor dobrovolných hasičů, dostatek evakuačních prostor, spolupráce se sousedními obcemi.
Slabé stránky	Nesoběstačnost obce v oblasti zásobování potravinami a pitnou vodou.
Příležitosti	Opravit dálkové spouštění sirény (na obecním domě).
Hrozby	Nedostatek obyvatel + viz. zdroje nebezpečí vzniku MU (především dopravní nehoda a sněhová kalamita).

Rozpočtová bilance

Obec Hostějov za posledních 6 let hospodáří vyrovnaně (Obr. 3). Přičemž na účely „bezpečnosti státu a právní ochranu“ byla pro rok 2015 vyčleněna finanční částka 2 000 Kč. I přes nízké finanční zdroje ale obec zvládá udržovat a provozovat sbor dobrovolných hasičů.

Obr. 3. Meziroční vývoj rozpočtu (Hostějov) [13]

6.2 Staré Hutě

Základní informace

V obci žije celkem 131 obyvatel. Leží na severní straně MB v údolí říčky Kyjovky (Stupavky). V samotném srdci Chřibů se rozkládá na celkové ploše 736 ha. Vesnice se nachází v nadmořské výšce 393 m. Díky poloze v horské oblasti tvoří okolí obce především louky, pastviny a především chřibské lesy (převážně bukové). [15]

Technická vybavenost: Obec disponuje plynofikací, ale veřejný vodovod a kanalizace v obci vybudován není.

Krizová připravenost

Způsob varování obyvatelstva: Obyvatelé budou v případě MU varování především rotační sirénou (na budově obecního úřadu), a v případě nouze (nefunkčnosti sirény) bude jako nouzový varovný prostředek použit zvon v místní zvonici. Pro sdělení doplňujících informací pak poslouží rozhlas (drátový).

Prostory pro evakuaci: Obec má pro účely evakuace vyčleněny dva objekty. Jedná se o kulturní dům (s kapacitou 150 osob) a budovu bývalé školy (pro 50 osob). V případě akutního nedostatku lze využít i prostory hasičské zbrojnice.

Nouzové přežití: Nouzové stravování má obec možnost zajistit především prostřednictvím Hospody pod Babylonem. Obec vlastní dvě studny, které pro případ potřeby nouzového zásobování pitnou vodou můžou být díky čerpadlům, ve vlastnictví obce, využity.

Vybavenost obce pro zvládnutí MU: Obec nemá aktivní JPO, v obci působí pouze sbor hasičů obce, jakožto kulturní spolek. Sbor nemá hasičské auto ani dostatečné materiální vybavení. Agregáty pro zásobování el. energií by proto obec žádala od obyvatel obce, kteří jimi hojně disponují (časté výpadky proudu v obci). Obec spolupracuje se sousední obcí Buchlovice, která jí za úplaty poskytuje služby své JPO II.

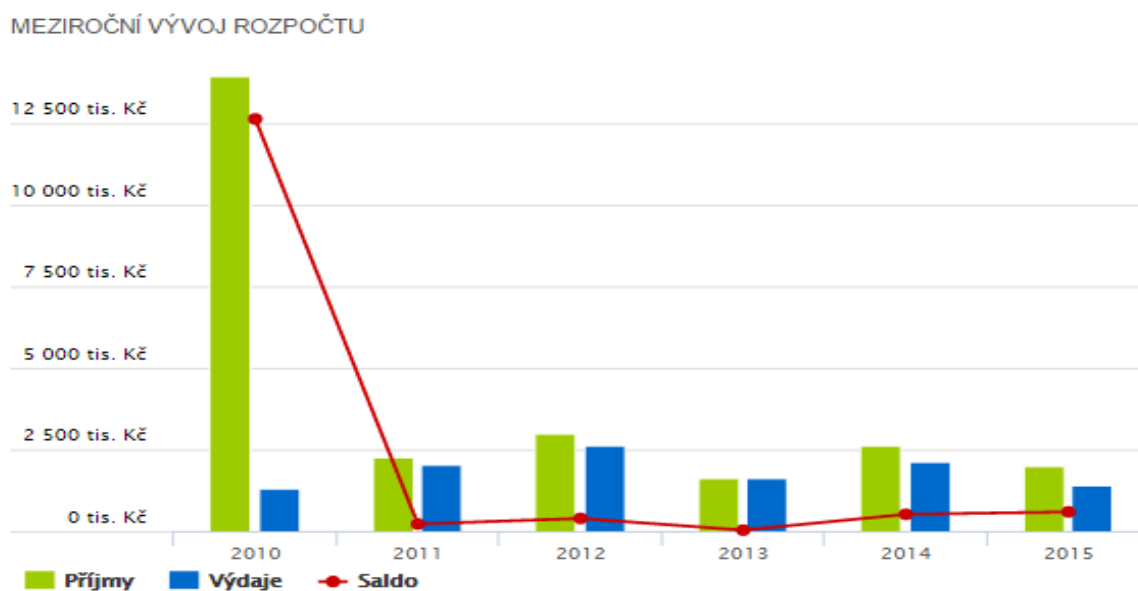
Zdroje nebezpečí vzniku MU: Obec se nachází uprostřed hor a není proto příliš dobře přístupná. Z toho důvodu je hlavním ohrožením především sněhová kalamita, kdy hrozí odříznutí obce. Obyvatelé obce získávají pitnou vodu pouze ze studní, jelikož v obci není zřízen veřejný vodovod, proto i případné delší období sucha může zapříčinit vysychání studen a tím nedostatek pitné vody. Hrozí ale i opačný extrém a to povodně, kdy se řeka Kyjovka vylije ze svého koryta, z tohoto důvodu hrozí i podemletí dopravní komunikace v obci, neboť hlavní přístupová cesta, která vede podél potoka, se už nyní nachází

v žalostném stavu (opět by došlo k odříznutí části obce). V obci se nachází i lokality s možným vznikem sesuvů půdy. Může být také zablokována vlivem dopravní havárie na E/50 (příloha III), kdy by doprava byla odkloněna přes komunikaci v obci.

Tab. 3. SWOT analýza obce Staré Hutě

SWOT ANALÝZA OBCE	
Silné stránky	Obec disponuje dostatkem evakuačních prostor pro své obyvatele.
Slabé stránky	Chybí povodňový plán obce a především finance na obnovu technické vybavenosti a infrastruktury obce.
Příležitosti	Možnost pořízení povodňového plánu a vybudování zádržné hráze na horním toku potoka.
Hrozby	Zablokování obce v případě havárie na E/50.

Rozpočtová bilance Obec se ve sledovaném období šesti let pohybuje ve výrazně kladných hodnotách, především dle údaje „saldo“ (Obr. 4). Ve svém rozpočtu na rok 2015 měla obec pro kategorii „bezpečnost státu a právní ochranu“ vyčleněnou finanční částku 8 000 Kč

Obr. 4. Meziroční vývoj rozpočtu (Staré Hutě) [13]

6.3 Stupava

Základní informace

V obci žije 148 obyvatel. V rámci MB se nachází na severozápadní straně v údolí toku říčky Kyjovky. Obec se rozprostírá na ploše 711 ha, ve výšce 345 m. n. m. Její okolí se vyznačuje, pro svou lokalizaci v centru Chřibů, především rozlehlými loukami, pastvinami a lesy. Obec se řadí mezi turisticky mimořádně atraktivní a to především kvůli nádherné přírodě a členitému terénu protkanému turistickými i cykloturistickými trasami. V zimním období je pak vyhledávanou destinací lyžařský areál. [17]

Technická vybavenost: V obci nejsou zřízeny prvky technické vybavenosti jako veřejný vodovod, kanalizace ani plynofikace.

Krizová připravenost

Způsob varování obyvatelstva: Obec disponuje rotační sirénou na budově OÚ (místně spouštěnou) a pro vyrozumění obyvatel slouží drátový rozhlas. V obci se nachází i kostel sv. Klimenta. Dle slov paní starostky ale zvon není dostačující a jako varovný prostředek jej nedoporučuje. Jelikož zvuk zvonu nedolehne až do vzdáleného konce obce.

Prostory pro evakuaci: Kulturní dům s kapacitou 150 obyvatel je jediným evakuačním místem, které má obec pro účely evakuace vytipováno.

Nouzové přežití: Starostka má určeného pouze jednoho poskytovatele nouzového stravování a to restauraci Akvárko. Obec disponuje dvěma obecními studnami pro případ nouzového zásobování pitnou vodou. Vlastní také agregát, jelikož v obci jsou časté výpadky proudu (většinou v zimním období).

Vybavenost obce pro zvládnutí MU: V obci působí sbor dobrovolných hasičů, pouze jako kulturní spolek, čili nejsou aktivně činní při zdolávání MU. Disponuje hasičským vozem AVIA, které je doposud v dobrém stavu. V otázce požární ochrany (PO) spolupracuje se sousední obcí Buchlovice, která jí za úplatu poskytuje služby své JPO II. Jelikož v obci není vybudován vodovod, každý dům je vybaven studnou s pitnou vodou. Obyvatelé také hojně disponují agregáty pro případ výpadku proudu, který není na území obce ojedinělým jevem. Poblíž ski areálu Stupava je zřízen přistávací bod pro helikoptéru.

Zdroje nebezpečí vzniku MU: Obec sužují především výpadky el. proudu, které mohou být způsobeny jak silným větrem (pád stromu na vedení), popřípadě námrazou, které poškodí vedení. Komplikace mohou nastat i v období sucha, kdy můžou začít vysychat studny oby-

vatel obce. Mezi časté MU patří i dopravní nehoda na E/50 (příloha IV), pro tyto případy je v obci již zmiňovaný přistávací bod pro helikoptéru. Další možný zdroj nebezpečí představuje přirozená povodeň na řece Kyjovka, pro tyto účely má obec vypracovaný povodňový plán (příloha V). Ojedinelé se mohou vyskytnout i sesuvy půdy.

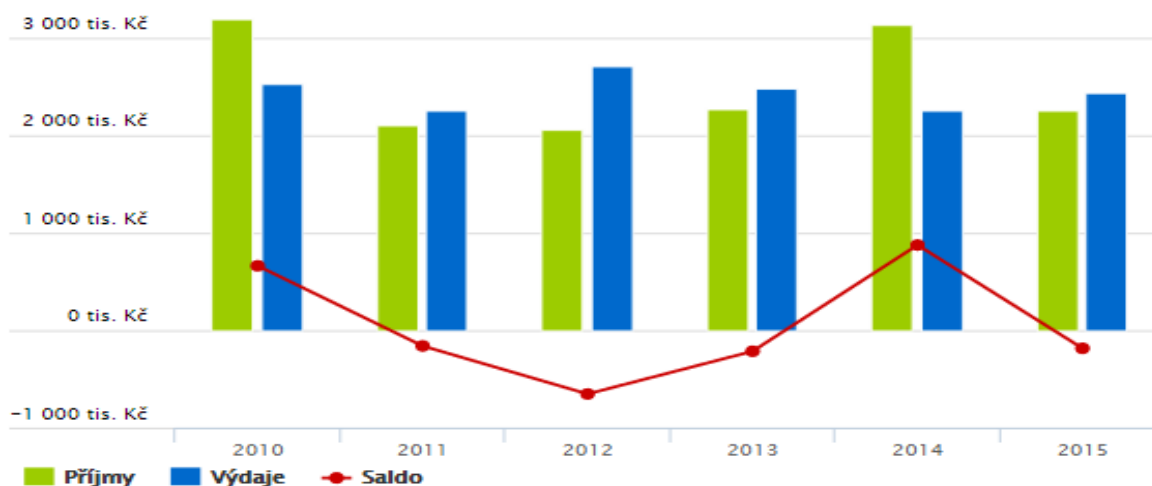
Tab. 4. SWOT analýza obce Stupava

SWOT ANALÝZA OBCE	
Silné stránky	Vybavenost obce studnami a agregáty. Vypracovaný povodňový plán. Na území obce se nachází přistávací bod pro helikoptéru.
Slabé stránky	Dle slov starostky především dopravní obslužnost ve směru na Uherské Hradiště (což je ale dáno především nízkým počtem obyvatel).
Příležitosti	Udržovat koryto potoka Kyjovka, aby nebylo zanesené naplaveninami.
Hrozby	Viz. zdroje nebezpečí vzniku MU.

Rozpočtová bilance

Ve sledovaném období šesti let obec hospodařila se svým rozpočtem vyrovnaně (Obr. 5), přičemž zvýšené náklady v letech 2012 a 2013 jsou způsobeny především výdaji na obnovu hasičské zbrojnice. Pro rok 2015 měla obec ve svém rozpočtu pro kategorii „bezpečnost státu a právní ochranu“ vyčleněnou finanční částku 51 000 Kč

MEZIROČNÍ VÝVOJ ROZPOČTU

Obr. 5. Meziroční vývoj rozpočtu (Stupava) [13]

6.4 Salaš

Základní informace

Vesnice se svými 395 obyvateli leží v malebném údolí kolem potoka Salašky, obehána pohořím Chřiby. Obec o rozloze 1 786 ha, situována v severním cípu MB, leží v nadmořské výšce 270 m. Hlavní devízou obce je především turismus, jelikož obec je hlavním výchozím bodem většiny turistických a cyklistických tras v okolí Chřibů. V letním období počet obyvatel díky dlouhodobým rekreantům stoupne až na dvojnásobek. Obec je vyhlášena především i díky vzrůstajícímu trendu houbaření v okolních lesích. [19]

Technická vybavenost: V obci jsou zřízeny prvky technické vybavenosti jako: veřejný vodovod, kanalizace. Nicméně plynofikace, v této lesy obklopené obci, zřízena není, jelikož obyvatelé mají zatím stále zažité topení tuhými palivy (dřevem), které je levnější.

Krizová připravenost

Způsob varování obyvatelstva: Primárním prostředkem pro varování je rotační siréna na budově obecního úřadu (majetek HZS – dálkově ovládaná). V případě nouze lze jako záložní způsob varování použít i kostelní zvon, popřípadě i VRZ na technice JSDH. Informace jsou následně předávány občanům pomocí drátového obecního rozhlasu.

Prostory pro evakuaci: Evakuační prostory obce tvoří především kulturní dům s celkovou kapacitou 40 osob. V případě nouze je možné ubytování v místních turistických ubytovnách (Hostinec na Salaši a Hospůdka Mlýn)

Nouzové přežití: Stravování pro evakuované zabezpečuje především Hostinec na Salaši. Věcné prostředky se řeší především cestou ORP UH. V případě nutnosti může starostka oslovit pro případ nouzového zásobování potravinami i další okolní pohostinství.

Vybavenost obce pro zvládnutí MU: Obec disponuje JPO V s dostačující technikou (Dopravní automobil – Škoda Fabia a dopravní automobil – VW Transporter, přenosná stříkačka PS 12, kalové čerpadlo...).

Zdroje nebezpečí vzniku MU: Hlavním nebezpečím v obci je především povodeň, a to jak přirozená, tak i přívalová, kdy vzniká lokální povodňi vlivem splavení vody z lesa. S ohledem na to, že v uplynulých letech potok Salaška spíše vysychá, nemá obec pro tyto případy v současné době zpracovaný povodňový plán. Další ohrožení představují sesuvy půdy a požáry, především požár v lese, ale i požár přímo v obci. V obci též hrozí nebezpečí dopravní nehody, hlavně v období turistické sezóny, kdy je v obci zvýšený počet turistů.

Zdrojem nebezpečí se v případě potvrzení výskytu KMP může stát i místní inseminační stanice kanců. V obci je provozována pila na zpracování dřeva, kde hrozí zvýšené riziko požáru.

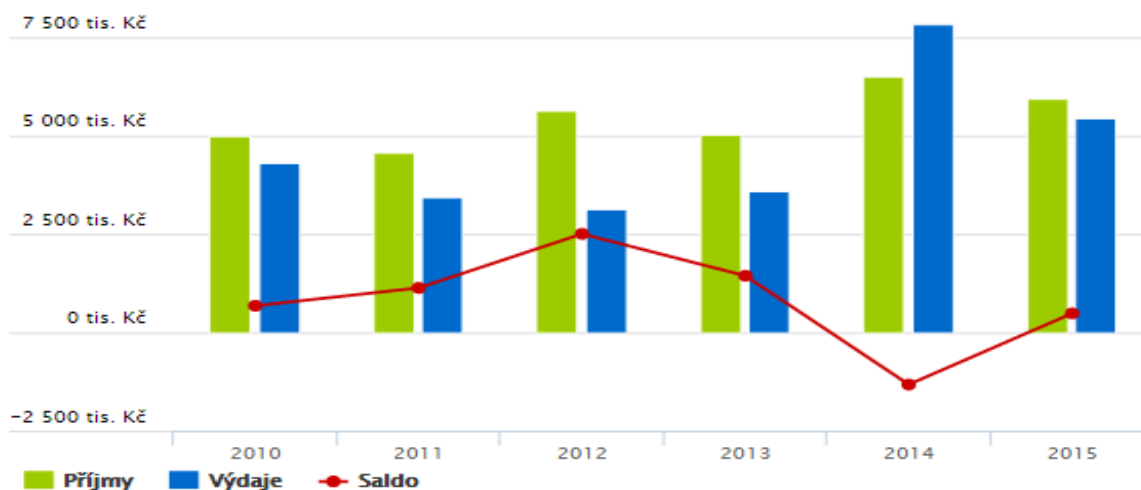
Tab. 5. SWOT analýza obce Salaš

SWOT ANALÝZA OBCE	
Silné stránky	Aktivní JPO, především mládežnické požární oddíly, které patří k nejlepším v okrese. Dobrá vybavenost JPO (hasičské auto).
Slabé stránky	Chybí povodňový plán. Nedostatečné pokrytí telefonním signálem.
Příležitosti	Pořídit vysílačky pro hasiče – pro lepší komunikaci při zásahu v lese. Vybudovat nový vysílač pro posílení signálu mobilních telefonů.
Hrozby	Zvýšený pohyb osob v období turistické sezóny, kdy hrozí dopravní nehody, ale také zablokování a neprůjezdnost obce.

Rozpočtová bilance

Ve sledovaném šestiletém období se obec pohybuje ve výrazně kladných hodnotách, realizuje přebytkový rozpočet (Obr. 6). V předchozím roce 2015, měla obec na účely „bezpečnosti státu a právní ochranu“ vyčleněnu částku 60 000 Kč.

MEZIROČNÍ VÝVOJ ROZPOČTU

Obr. 6. Meziroční vývoj rozpočtu (Salaš) [13]

6.5 Stříbrnice

Základní informace

Ve vesnici, ležící v údolí Medlovického potoka, žije 427 obyvatel na celkové výměře 608 ha. Obec se nachází na jihu MB v nadmořské výšce 240 m a v jejím katastru se nachází i přírodovědně významné území Stříbrnické paseky, které je od roku 1993 přírodním parkem, který je nyní součástí parku Chříby. [20]

Technická vybavenost: Obec disponuje prvky technické vybavenosti jako: veřejný vodovod, kanalizace i plynofikace.

Krizová připravenost

Způsob varování obyvatelstva: Hlavním varovným systémem je rotační siréna na budově obecního úřadu, dálkově řízena z HZS kraje. Alternativou sirény by mohl být místní kostelní zvon. Pro předání informací občanům slouží drátově vedený rozhlas.

Prostory pro evakuaci: Pro účely nouzového ubytování má obec vyhrazeny prostory obecního úřadu, konkrétně velkou zasedací místnost o kapacitě 30 osob a budova mateřské školy o kapacitě 80 osob.

Nouzové přežití: Zásobování potravinami bude řešeno prostřednictvím dvou místních hospod, které by společně pokryly dodávky teplého jídla. Ostatní prostředky formou ORP UH.

Vybavenost obce pro zvládnání MU: Obec disponuje aktivní JPO V, která je velmi dobře vybavena, navíc disponuje od roku 2014 novým hasičským vozidlem DA L1Z.

Zdroje nebezpečí vzniku MU: Velmi aktuálním rizikem je především požár, jelikož v nedávné době se v obci opakovaly časté drobné zchářské útoky. Povodně a především přívalové deště také znamenají pro obec hrozbu (viz. historické povodně v obci v roce 1986), kdy může dojít k zatarasení mostu, kvůli naplavenému materiálu a následně pak k rozlití potoka. Nově je na severu obce vybudovaný rybník, který je také nutno brát jako případnou hrozbu. Druhotné ohrožení pro obec představují dopravní nehody (obcí prochází silnice 2. třídy) a sesuvy půdy. Jako samostatnou kategorii lze označit možnou nákazu a vyhlášení karantény v důsledku umístění velkochovu drůbeže v katastru obce (přenos ptačí chřipky).

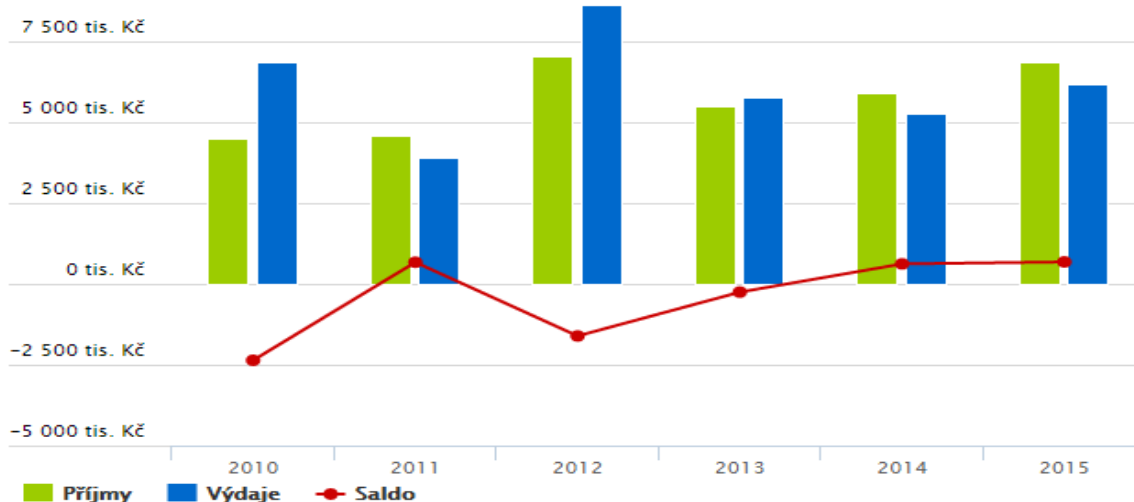
Tab. 6. SWOT analýza obce Stříbrnice

SWOT ANALÝZA OBCE	
Silné stránky	Působnost plně vybavené JPO (především nový hasičský vůz). Dobrá dostupnost místních JPO do všech částí obce.
Slabé stránky	Lokalita na Pasekách – malý pohyb v místě lokality (v případě požáru hrozí pozdní ohlášení). Okrajové části obce (kvůli špatnému podloží) špatná dostupnost nákladních aut do těchto lokalit
Příležitosti	Vypracovat povodňový plán. Lokalizace sesuvných ploch.
Hrozby	Dopravní nehoda s únikem nebezpečné látky.

Rozpočtová bilance

Na základě sledovaného šestiletého období obec spadá do kategorie záporně hospodařících, čili hospodaří se „schodkem“ (nebo také s deficitem). Nicméně poslední 2 roky jsou znamením toho, že dochází k postupné stabilizaci rozpočtu (Obr. 7). Na účely „bezpečnosti státu a právní ochranu“ byla pro rok 2015 vyčleněna finanční částka 19 000 Kč.

MEZIROČNÍ VÝVOJ ROZPOČTU

Obr. 7. Meziroční vývoj rozpočtu (Stříbrnice) [13]

6.6 Medlovice

Základní informace

V obci, která se nachází na jižním úpatí Chřibů a v rámci MB je situována v jižní části, žije 472 obyvatel. Vesnice Medlovice leží ve výšce okolo 330 m. n. m. a rozkládá se na celkové výměře 292 ha. Kvůli nadmořské výšce a poloze obce na vrcholku kopcovitého terénu zde není žádný větší potok. Naopak se v katastru obce nachází velké množství pramenů, především zde pramení Medlovický potok. Dále se zde nachází lom jaspisových porcelánů, který je od roku 1997 vyhlášen chráněným územím. Jedná se o jednu ze tří lokalit v Evropě, kde se tyto jaspisové lomy nachází. [21]

Technická vybavenost: Obec disponuje prvky technické vybavenosti jako: veřejný vodovod, kanalizace i plynofikace.

Krizová připravenost

Způsob varování obyvatelstva: V případě MU je pro varování určena rotační siréna, umístěná na budově obecního úřadu (centrálně řízená HZS kraje). Jako záložní varovný systém je možné využít zvonici v místní kapli. Pro sdělení informací slouží drátový rozhlas.

Prostory pro evakuaci: Hlavním evakuačním objektem obce je budova kulturního domu o odhadované kapacitě 200 osob, v případě nouze i budova mateřské školky (pro 50 osob).

Nouzové přežití: Nouzové zásobování potravinami bude zajištěno především ve spolupráci s okolními obcemi, popřípadě formou ORP UH. V obci je možné využít pouze místní pizzerii, případně zajistit vaření potravin u občanů obce (či v prostorách MŠ).

Vybavenost obce pro zvládnutí MU: JSDHO v rámci obce působila od roku 1922, nicméně v současnosti je zrušena. Proto má obec uzavřenou smlouvu s vedlejší obcí Osvětimany, která obci Medlovice za úplatu poskytuje služby své JPO III. V obci má své kořeny i Stráž samaritánů, což je odnož organizace Červený kříž.

Zdroje nebezpečí vzniku MU: Mezi hlavní druhy nebezpečí v obci patří vznik požáru a lokální povodeň, způsobená jarními přívalovými dešti nebo táním sněhu. Jelikož obec stojí na pískovcovo-jílovém podloží, hrozí zde i sesuvy půdy a to především vlivem dlouhodobého deště, kdy je půda nadměrně smáčena. Pravděpodobnost sesuvů půdy zvyšuje i degradace půdy, proto je vypracován plán záchytného rybníku. Ten by měl pomoci zadržet vodu v krajině a snížit rychlost degradace půdy. V obci se nachází i poměrně nebezpečná křižovatka, která leží na horizontu, proto zde hrozí zvýšené riziko dopravní havárie.

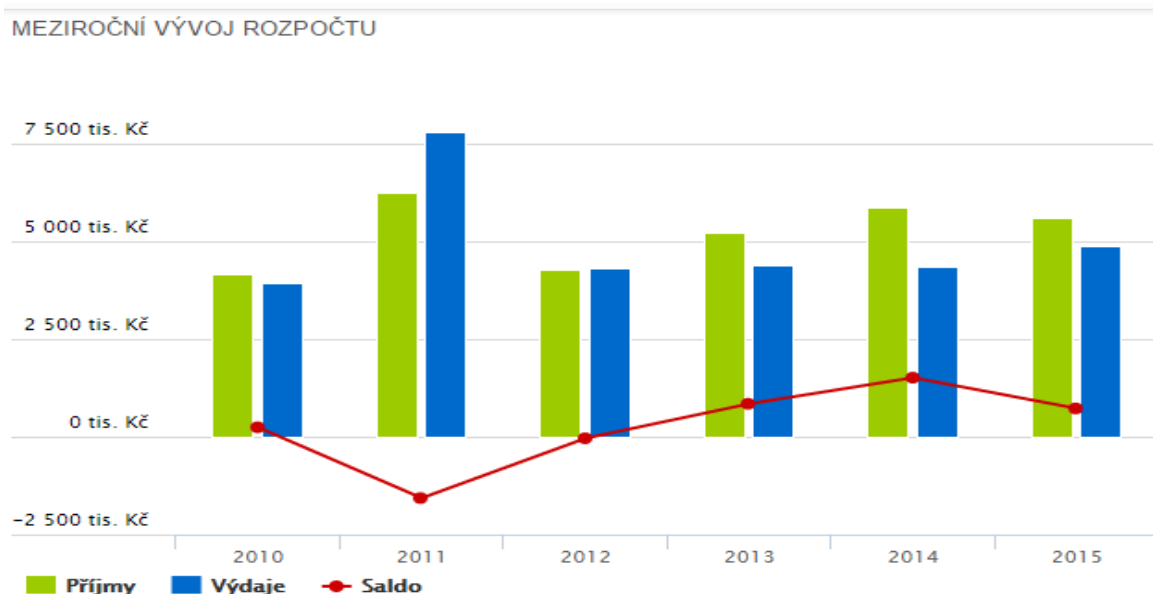
Územím Medlovic prochází silnice II/422. Silný vítr v této oblasti zvyšuje pravděpodobnost pádu stromu nebo větve – obec usiluje o získání dotace pro obnovu vegetace v obci.

Tab. 7. SWOT analýza obce Medlovice

SWOT ANALÝZA OBCE	
Silné stránky	Dobrá spolupráce s JPO Osvětimany a městysem Buchlovice. Vzhledem k poloze obce nehrozí záplavy – maximálně lokální záplavy.
Slabé stránky	Pozastavená činnost JSDHO.
Příležitosti	Digitalizovat sesuvné plochy v katastru obce.
Hrozby	Viz. zdroje nebezpečí MU.

Rozpočtová bilance

Ve sledovaném období šesti let obec vykazuje přebytkový rozpočet (Obr. 8), příjmy jsou vyšší než výdaje. Pro oblast „bezpečnosti státu a právní ochrany“ byla pro rok 2015 vyčleněna finanční částka 22 000 Kč

Obr. 8. Meziroční vývoj rozpočtu (Medlovice) [13]

6.7 Modrá

Základní informace

Nachází se na východní straně MB v údolí kolem Modranského potoka a své bydliště zde má 719 obyvatel. Leží v nadmořské výšce 220 m a svou katastrální výměrou 182 ha představuje druhou nejmenší obec MB. Je významná především pro své historické nálezy, které dokazují, že osídlení na území obce sahá až do daleké minulosti. Za zmínku stojí především pozůstatky kamenného kostelíka, které jsou archeology datovány až do období 8. a 9. století. Existuje předpoklad, že se jedná o nejstarší kamennou křesťanskou stavbu na území ČR. Oblast „Na Dile“ byla proto vyhlášena národní kulturní památkou. Turisticky významný je také areál Archeoskanzen Modrá, který patří spolu s budovami Živá voda a nově vybudovanou pálenicí (Centrum slováckých tradic) k nejvíce navštěvovaným lokalitám MB. Obec se díky svým významným oceněním v posledních letech řadí k nejkrásnějším obcím v ČR. [22]

Technická vybavenost: Obec disponuje prvky technické vybavenosti jako: veřejný vodovod, kanalizace i plynofikace. Všechny rozvody a trafostanice jsou uloženy v zemi, čímž je zabráněno výpadku proudu v důsledku pádu stromu na prvky rozvodné sítě. Navíc má obec elektrorozvodnou síť i plynofikaci vyřešenou formou okruhů, tudíž je omezena možnost vzniku celoplošného výpadku proudu či havárie.

Krizová připravenost

Způsob varování obyvatelstva: Hlavním varovným prostředkem je rotační siréna na budově OÚ ve vlastnictví HZS (dálkově ovládaná). V krajních případech může jako varovný prostředek posloužit zvon v místní kapliče. Pro informování obyvatelstva má obec předurčen bezdrátový rozhlas. OÚ disponuje pro případ nutného varování i megafonem, který se nachází v budově OÚ.

Prostory pro evakuaci: Obec má vyčleněno hned několik možných míst pro evakuaci. Především prostory bývalé ZŠ (200 osob), budovu OÚ (zasedací místnost – 50 osob, klubovna 20 osob). Dále Penzion Kuželna (12 osob), Hotel U Skanzenu (50 i více osob) a Hotel U Velehradu (50 osob) nebo budovu Knížecího paláce v areálu Archeoskanzen Modrá (80 osob). Další evakuační místa je možno řešit se sousední obcí Velehrad v budovách MŠ, ZŠ a SGV.

Nouzové přežití: Stravování zajistí za nouzového stavu oba hotely a případně i Myslivecká hospoda. Pitnou vodu je možné získat ze studní v katastru obce, hlavním zásobním zdrojem by ale byla studna v areálu Živá voda, která je schopna pokrýt spotřebu celé obce. Obec vlastní pro případ celkového výpadku proudu 2 agregáty (dieselový a benzínový).

Vybavenost obce pro zvládnutí MU: Obec disponuje JPO V, která je schopna zasáhnout. Nicméně její vybavení není dostačující, především chybí hasičské auto, které ale má obec v plánu v blízké době pořídit. Pro sledování stavu a hladiny vody na Modranském potoce je v místě, kde potok vtéká do obce, koryto opatřeno čidlem. To poskytuje zpětnou vazbu přímo na mobilní telefon starosty a JPO, v případě extrémního stavu přímo na sirénu, čímž je spuštěn poplach. Obec má ve svém vlastnictví také cisternu, která může být využita pro přepravu pitné vody. Modrá je plně pokryta sítí hydrantů, které jsou pravidelně kontrolovány. Starosta má vytipovány zdroje povrchové vody pro další hašení: rybník Baboňák (Archeoskanzen Modrá), rybník v areálu Živá voda, rybník Konvent a soustavu rybníků za obcí Modrá (pro hašení požárů v lese). Pro případ větší povodně má obec k dispozici kalová čerpadla i speciální čerpadlo typu vývěva – na odčerpávání hrubších kalů a nečistot. Pro tyto případy má obec ve svém vlastnictví i loď (raft pro 8 osob, dvanáctimístnou motorovou loď, gumový člun a 8 lodí typu Pálava Baraka). V případě výpadku el. proudu nehrozí kompletní blackout, jelikož 50 % veřejného osvětlení je napojeno na fotovoltaické panely. Obec má navíc dvě solární elektrárny (2 x 20 kW), které mohou být využity při nouzovém stavu ke zpětné distribuci do sítě.

Zdroje nebezpečí vzniku MU: Hlavní riziko pro obec představují povodně. Ne však povodně způsobené vylitím Modranského potoka. Na potoce je zbudována kaskáda rybníků a samotná kanalizace (svod vody) je dimenzována na úroveň „20leté“ vody. Proto hrozí především povodně lokální při stoku velkého množství vody z polí. V obci také hrozí ohrožení požáry, především dřevěná zástavba areálu skanzen vyžaduje zvýšenou bezpečnost, ale i ostatní domy v obci. Mohou nastat i požáry polí případně lesů (ohrožení obce vzniklými zplodinami). Druhotné nebezpečí představuje riziko teroristického útoku (při větších akcích v areálu Skanzen), dopravní nehody (nepřehledné zatáčky a složitá dopravní situace, kdy auta parkují na komunikaci a blokují tak průjezd; způsobené náledím), silný vítr (hrozí padající stromy nebo větve), sesuvy půdy (v oblasti flyšových pásem – severní část území obce a dům Marka Jelínka). Specifické ohrožení představují i staré nezmapované sklepy na území obce (hrozí zřícení – při stavbě silnic).

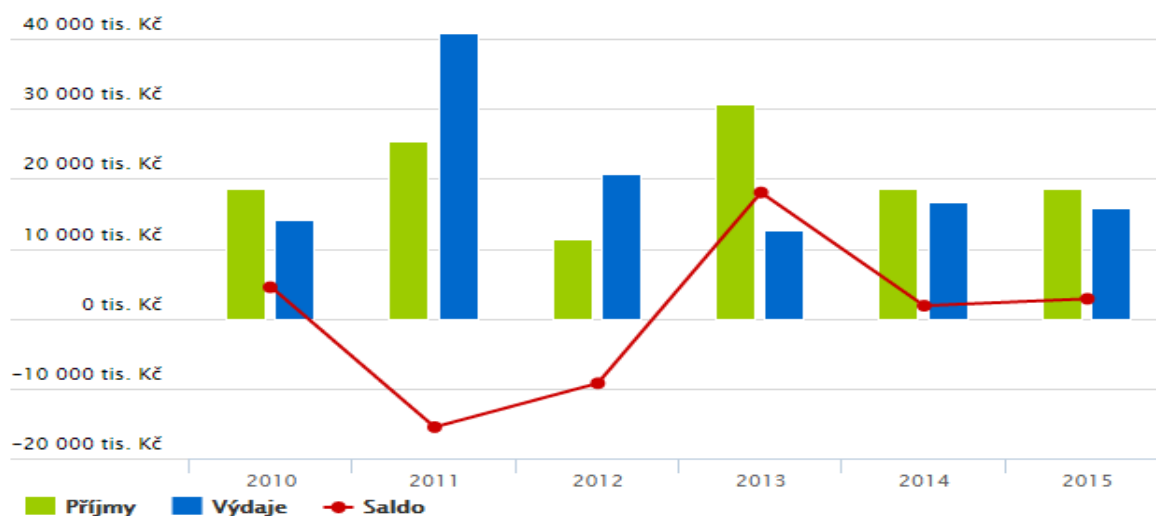
Tab. 8. SWOT analýza obce Modrá

SWOT ANALÝZA OBCE	
Silné stránky	Obec disponuje JPO, která je připravena a vybavena pro zvládnání MU. Dobře zmapované oblasti možného ohrožení.
Slabé stránky	Zastaralá technika JPO, není k dispozici hasičské auto. Nekompletní vybavení JPO. Nedostatek mladých hasičů.
Příležitosti	Zakoupit nové hasičské auto a postavit garáž.
Hrozby	Zrušení JPO (nedostatek členů) + viz. zdroje nebezpečí vzniku MU.

Rozpočtová bilance

Ve sledovaném šestiletém období obec Modrá v celkovém důsledku hospodaří vyrovnaně (střídají se roky s přebytkovým i deficitním rozpočtem), (Obr. 9). To je zapříčiněno především aktivním přístupem, kdy se zastupitelstvo nebojí investovat. Pro oblast „bezpečnosti státu a právní ochrany“ byla pro rok 2015 vyčleněna finanční částka 74 000 Kč.

MEZIROČNÍ VÝVOJ ROZPOČTU

Obr. 9. Meziroční vývoj rozpočtu (Modrá) [13]

6.8 Břestek

Základní informace

Vesnice Břestek se nachází v centru MB a je domovem pro 809 obyvatel. Leží v údolí kolem Zlechovského potoka ve výšce 238 m. n. m. a celková katastrální výměra, spolu s osadou Chabaně, činí 1406 ha. Břestek patří mezi nejstarší obce Zlínského kraje (první zmínka r. 1141) a je vyhledávanou chatářskou a rekreační destinací. V obci se nachází četné vinohrady, nicméně většinu katastru zabírají lesy. Obec poskytuje četné možnosti pro turistiku, cykloturistiku a také zde najdete lyžařský svah. Nachází se zde turisticky hojně navštěvovaná přírodní památka Břestická skála. Od roku 2010 v obci funguje i Baloncentrum, které poskytuje možnost poznat okolní krásy i z koše horkovzdušných balónů. [23]

Technická vybavenost: Obec disponuje prvky technické vybavenosti jako: veřejný vodovod, kanalizace i plynofikace.

Krizová připravenost

Způsob varování obyvatelstva: Hlavní varovný systém obce představuje místní rozhlas v krajní nouzi i zvon v místní zvonici.

Prostory pro evakuaci: Pro evakuaci má obec vyčleněny prostory MŠ (pro 60 osob) a sportovní halu (100 osob). Obě budovy jsou dostatečně vybaveny pro zabezpečení potřeb osob.

Nouzové přežití: Pro nouzové přežití má obec dále předurčeny prostory penzionu Baloncentrum (28 osob) a chaty Pod Břesteckou skalou (22 osob). Stravování pro evakuované je zajištěno v MŠ (30 jídel), penzionu (64 jídel) a chatě (50 jídel). V obci se nachází 7 obecních studen, které je možné využít k zásobování pitnou vodou. Břestek disponuje 3 kW agregátem pro případ nutného zabezpečení el. energie.

Vybavenost obce pro zvládnutí MU: Obec nemá JPO, pro tyto účely ale úzce spolupracuje se sousední obcí Buchlovice, která jí za úplaty poskytuje služby své JPO II. Dojezd hasičů z blízké obce je odhadován na 5 - 10 minut.

Zdroje nebezpečí vzniku MU: Hlavním zdrojem nebezpečí je především přirozená povodeň na Zlechovském potoce (ohrožena část obce). Povodně tohoto typu zde byly v roce 1990 a pak v roce 2000 (zaplaveny pouze zemědělské pozemky). Obec plánuje zvýšit protipovodňovou ochranu vybudováním suchého poldru (přehrazení vodního toku). V obci hrozí i sesuvy půdy (v roce 2014 musely být provedeny dvě sanace, jelikož došlo k sesunutí svahu v oblasti sportovní haly). Špatná zemědělská činnost nadále zvyšuje půdní

erozi, čímž dochází i ke zvyšování rizika půdních sesuvů. Mezi další možné zdroje patří lokální povodeň (v důsledku vydatných srážek a tání sněhu), havárie v silniční dopravě (nebezpečná silnice ve směru na Buchlovice) a požár (především rozsáhlý požár lesa, ale i požár budov).

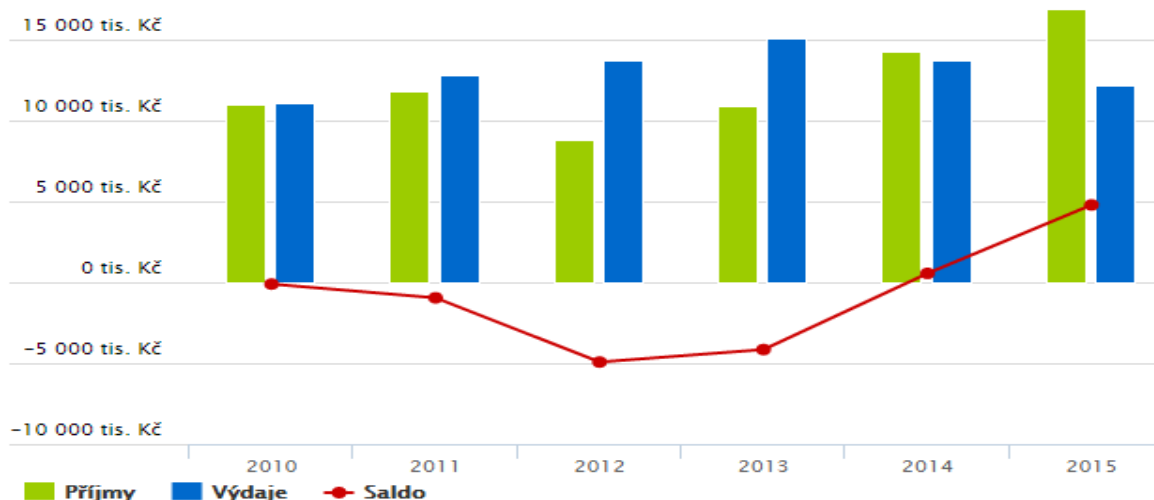
Tab. 9. SWOT analýza obce Břestek

SWOT ANALÝZA OBCE	
Silné stránky	Propojenost s JPO Buchlovice.
Slabé stránky	Chybí povodňový plán a výškoměr hladiny potoka. Varovný systém obce není dálkově ovládaný HZS kraje.
Příležitosti	Revitalizovat koryto potoka a zbudovat vodní nádrž (poldr). Vypracovat povodňový plán obce. Propojit varovný systém s HZS kraje.
Hrozby	Viz. zdroje nebezpečí vzniku MU.

Rozpočtová bilance

Ve sledovaném šestiletém období (Obr. 10) se obec Břestek pohybuje spíše v záporných číslech (deficitní), což je dáno především investicemi na zvelebení obce. Pro oblast „bezpečnosti státu a právní ochrany“ byla pro rok 2015 vyčleněna finanční částka 25 000 Kč.

MEZIROČNÍ VÝVOJ ROZPOČTU

Obr. 10 Meziroční vývoj rozpočtu (Břestek) [13]

6.9 Osvětimany

Základní informace

Městys Osvětimany se nachází v jihozápadním cípu MB a také jižním úpatí Chřibů. Leží ve výšce 278 m. n. m. a rozprostírá se na území 1 943 ha. V obci, kterou prochází státní silnice II/422, žije 865 obyvatel. Stéká se zde potok Hruškovice a Klimentský potok, na jehož toku je vybudovaná vodní nádrž Osvětimany. V okolí obce se nachází četné, turisticky hojně navštěvované, skalní a kamenné útvary (např. přírodní památka Ježovský lom). Prostředí poskytuje celoročně řadu možností ke sportovnímu vyžití (např. SKI park Osvětimany, turistické trasy, tenisový kurt). Je zde zdravotní středisko, kde sídlí praktický i dětský lékař, bohužel zubní lékař v současné době není k dispozici.[24]

Technická vybavenost: Obec disponuje prvky technické vybavenosti jako: veřejný vodovod, kanalizace i plynofikace. Na území obce funguje také čistička odpadních vod (ČOV).

Krizová připravenost

Způsob varování obyvatelstva: Pro varování se primárně používají rotační sirény, které má obec dvě. Jako nouzové varování může být použit zvon v místním kostele sv. Havla. Pro následné informování obyvatel obec disponuje bezdrátovým rozhlasem.

Prostory pro evakuaci: V případě vypuknutí krize jsou pro evakuaci vytipovány objekty MŠ (pro 100 obyvatel), penzion Malovaný (pro 60 osob), rekreační středisko Ječmínek (pro 60 osob), kemp Vlčák (pro 100 osob), případně penzion Relax 77 (pro 10 osob). V úvahu připadají ještě prostory kulturního domu.

Nouzové přežití: Nouzové stravování zajištěno v budovách určených pro evakuaci. Pro nouzové zásobování el. energií je možné využít agregátu JPO.

Vybavenost obce pro zvládnutí MU: Pro zvládnutí MU obec disponuje JPO III, která je kompletně vybavena (v současnosti 2 hasičská auta) + cisterna. Pro sledování hladiny potoků jsou v obci 2 hladinoměry kategorie C (jeden u mostu na potoce Hruškovice a druhý u mostu na toku Klimentského potoka).

Zdroje nebezpečí vzniku MU: Kvůli tomu, že obcí přímo protéká několik potoků, hrozí nebezpečí především vlivem povodní. V obci je také množství vodních děl, které mohou představovat nebezpečí vzniku zvláštní povodně. Nicméně hlavní nebezpečí představují přirozené povodně způsobené jarními přívalovými dešti a táním sněhu (historické povodně 2010 – zaplaven prostor čerpací stanice a hřiště) a lokální povodně. Pro tyto případy má

obec zřízenou povodňovou komisí a zhotovený přehledný digitální povodňový plán [25], který názorně zobrazuje důležité údaje (příloha VI). Další možný zdroj nebezpečí představují požáry (jak požáry obytných objektů, tak požáry lesů), vichřice (respektive silné poryvy větru, které mohou zapříčinit pád stromů nebo větví, případně poničení domů), havárie v silniční dopravě (jelikož obcí prochází silnice II/422 – příloha VII).

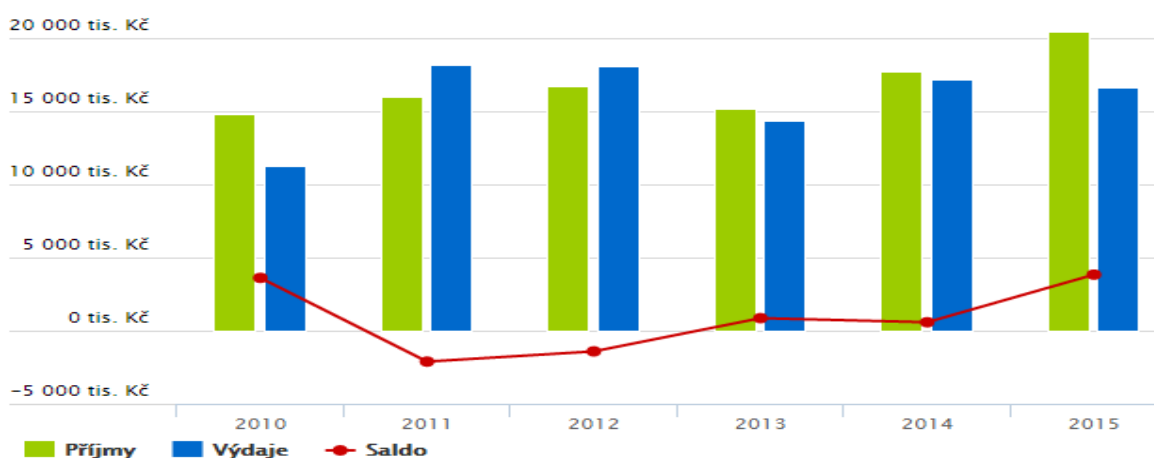
Tab. 10. SWOT analýza obce Osvětimany

SWOT ANALÝZA OBCE	
Silné stránky	Aktivní jednotky JPO, zhotovený povodňový plán obce, instalovaná čidla výšky hladiny na toku potoků Hruškovice a Klimentský.
Slabé stránky	Zhoršená dostupnost do výše položených oblastí (pro těžkou techniku).
Příležitosti	Apelovat na Lesy ČR, aby udržovaly čisté koryto Klimentského potoka v lokalitě Paseky.
Hrozby	Zaplavení ČOV, čerpací stanice a sousedící solární elektrárny.

Rozpočtová bilance

Se svým rozpočtem obec hospodář velmi dobře a pohybuje se proto v kladných hodnotách finanční bilance - má přebytkový rozpočet (Obr. 11). Obec zprostředkovává množství služeb svým občanům, což s sebou nese i nutné náklady na rekonstrukci a inovace (např. zdravotní středisko, kino, hasiči, dům s pečovatelskou službou). Pro oblast „bezpečnosti státu a právní ochrany“ měla obec v roce 2015 vyčleněnou finanční částku 1 161 000 Kč.

MEZIROČNÍ VÝVOJ ROZPOČTU

Obr. 11. Meziroční vývoj rozpočtu (Osvětimany) [13]

6.10 Tupesy

Základní informace

V obci, známé především ve spojitosti s keramikou, bydlí 1124 obyvatel. Tupesy zaujímají rozlohu 583 ha a jejím středem protéká Zlechovský potok. V rámci MB se nachází ve střední části a leží v nadmořské výšce 216 m. Územím obce prochází značné množství turistických i cykloturistických tras. Do hledáčku turistů se dostává především pro pestré škálu kulturních tradic a událostí a v neposlední řadě mnohé návštěvníky oslní četné okolní vinice. Nachází se zde i zdravotní středisko s lékařem. [26]

Technická vybavenost: Obec disponuje prvky technické vybavenosti jako: veřejný vodovod, kanalizace (vodotěsná i vzduchotěsná) a plynofikace.

Krizová připravenost

Způsob varování obyvatelstva: Jako hlavní varovný prostředek slouží místně ovládaná rotační siréna na budově OÚ, v případě nefunkčnosti lze využít i kostelní zvony. Pro varování ale i předání informací obyvatelstvu slouží bezdrátový rozhlas. Obec má ve svém vlastnictví i VRZ na technice JSDHO nebo ruční megafon.

Prostory pro evakuaci: Starosta má vytipovány 3 objekty pro případnou evakuaci. Jedná se o budovu ZŠ (200 osob), tělocvičnu (100 osob) a budovu muzea (pro 50 osob).

Nouzové přežití: Pro nouzové stravování je předurčena jídelna ZŠ s kapacitou 260 jídel, pro zásobování pitnou vodou pak obecní studny. Agregát o výkonu 4 kW ve vlastnictví obce bude využit v případě nutného zajištění el. energie.

Vybavenost obce pro zvládnutí MU: V obci aktivně působí JPO V vybavená DA 8 LIAZ (Avia) a PPS – 8, pro případy povodně nebo požáru disponuje motorovým čerpadlem a kalovým čerpadlem s elektrickým motorem. Starosta má zřízenou povodňovou komisi a především internetový „digitální“ povodňový plán obce (dostupný na stránkách obce [26]). Na mostě ve směru na Břestek se nachází hladinoměr pod správou ČHMÚ. V obci se také nachází stacionární hydrant, pro případ požáru.

Zdroje nebezpečí vzniku MU: Primární ohrožení hrozí především vlivem přirozené povodně na Zlechovském potoce (především lokality U mlýna a střed obce - příloha X). Nicméně po předchozích historických povodních (především v roce 1981, a pak 1990) byla zbudována opěrná zeď a koryto dimenzováno na úroveň „stoleté vody“ čímž došlo k výraznému snížení ohrožení. Kvůli poloze vesnice v údolí hrozí také nebezpečí lokálních povodní vli-

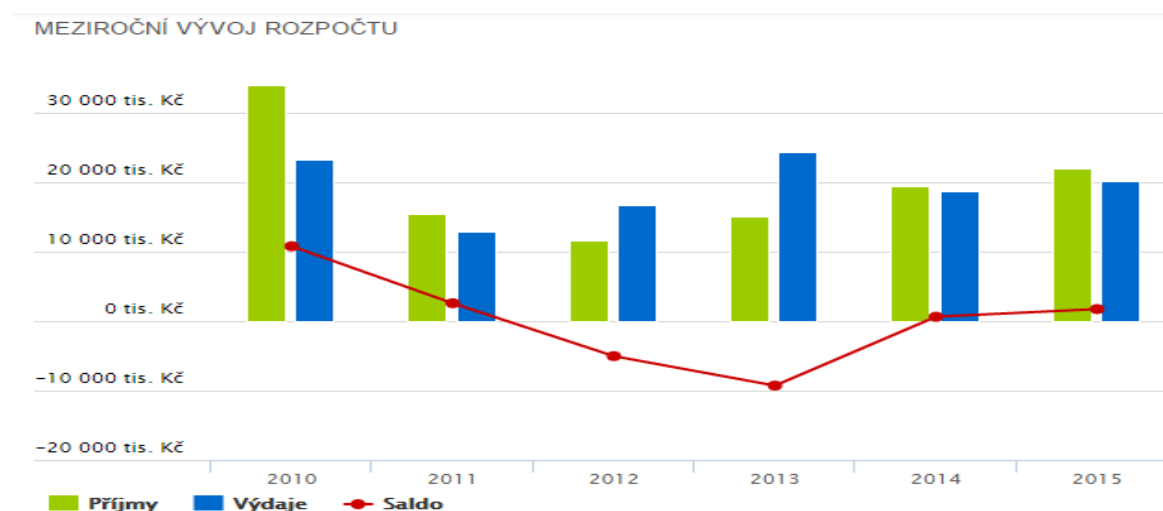
vem splavení vody z polí v období přivalových dešťů. Mezi další ohrožení patří dopravní nehody, eroze a splavení bláta do obytných částí, únik nebezpečné látky či požár v průmyslových objektech (Agro Tupesy - čerpací stanice, Alucast, GTK). Obec se nachází také v pásmu velkochovu prasat (Tupesy) a drůbeže (Zlechov), proto může v případě rozsáhlé nákazy (epizootie) nastat karanténa obce.

Tab. 11. SWOT analýza obce Tupesy

SWOT ANALÝZA OBCE	
Silné stránky	Obec má vypracovaný povodňový plán, aktivní JPO, bezdrátový výstražný systém, hladinoměr a dostatek evakuačních míst.
Slabé stránky	Zastaralé vybavení JPO, především automobil. Špatné hospodaření zemědělského družstva (neomezena eroze půdy) a neochota správců vodních toků (nedostatečně udržované vodní toky).
Příležitosti	Pořídit lepší doprav. zařízení pro JPO. Vytvořit evakuační místa mimo záplavové oblasti. Zlepšit protipovodňová opatření (revitalizace potoka, protierozní hospodaření). Funkční síť hydrantů v rozmezí 100 m.
Hrozby	Nedořešené zásobování pitnou vodou v případě MU (neudržované studny) – chybí prostředky pro dezinfekci vody.

Rozpočtová bilance

Ve sledovaném období obec hospodařila vyrovnaně (Obr. 12), především investovala do občanské vybavenosti a obnovy návsi. Pro oblast „bezpečnosti státu a právní ochrany“ měla obec v roce 2015 vyčleněnou finanční částku 73 000 Kč.

Obr. 12. Meziroční vývoj rozpočtu (Tupesy) [13]

6.11 Velehrad

Základní informace

Poutní místo Velehrad, které je proslavené jak na území ČR, tak za hranicemi republiky, se rozkládá v malebné kotlině potoka Salaška mezi výběžky Chřibů. V rámci MB se rozprostírá v severovýchodní části. Ve vesnici o katastrální výměře 2 225 ha a nadmořské výšce 219 m žije v současnosti 1199 obyvatel. Velehrad je významným duchovním centrem a místem četných církevních poutí a shromáždění. Každoročně se zde koná Cyrilometodějská pouť, která přiláká tisíce poutníků. Nachází se zde četné kulturní památky, přičemž nejznámější je Velehradský klášter s bazilikou Nanebevzetí Panny Marie a sv. Cyrila a Metoděje, označována jako nejvýznamnější poutní bazilika v ČR. Obec poskytuje nejen možnosti kulturního, ale i sportovního a turistického vyžití. Pro zajištění základní zdravotnické péče se na rozhraní mezi obcemi Velehrad a Modrá nachází zdravotnické středisko s praktickým lékařem a zubní ambulancí. [27]

Technická vybavenost: Obec disponuje prvky technické vybavenosti jako: veřejný vodovod, kanalizace a plynofikace. Nachází se zde také ČOV.

Krizová připravenost

Způsob varování obyvatelstva: Pro účely varování se na budově poutního a exercičního domu Stojanov nachází dálkově ovládaná rotační siréna (majetek HZS). Obec může využít i kostelních zvonů, které jsou slyšet i v sousedních obcích. Pro informování obyvatelstva má starosta k dispozici místní drátový rozhlas, v případě nouze i VRZ na technice JSDHO.

Prostory pro evakuaci: Starosta má vytipovány 3 hlavní evakuační prostory: Infocentrum Velehrad (150 osob), obecní úřad (60 osob) a tělocvičnu ZŠ (60 osob)

Nouzové přežití: Nouzové ubytování je vytipováno jak v budovách pro evakuaci, primárně ale v budovách: ZŠ (11 tříd), MŠ (3 třídy), internátu SGV (60 osob), poutního a exercičního domu Stojanov (100 osob), hotelu Skanzen v obci Modrá (51 osob), hotelu Mlýn (52 osob) a hotelu U Velehradu (45 osob). Nouzové stravování bude zajištěno prostřednictvím jídelny ZŠ (200 jídel), Vega centra (200 jídel) a hotelu Mlýn (100 jídel). V případě výpadku proudu je možné pro částečné pokrytí využít generátor JPO o výkonu 4,28 kW.

Vybavenost obce pro zvládnutí MU: Působí zde JPO V vybavená hasičkou cisternou CAS - 24 (Š 706), přenosnou stříkačkou PS 12, plovoucím motorovým čerpadlem, dvěma kalovými čerpadly, elektrocentrálou s přívěsem a čtyřmi radiostanicemi. Ve vlastnictví

obce je také malotraktor (2ks) s vlečkou a cisterna na vodu. Starosta má zřízenou povodňovou komisi, nicméně povodňový plán ne.

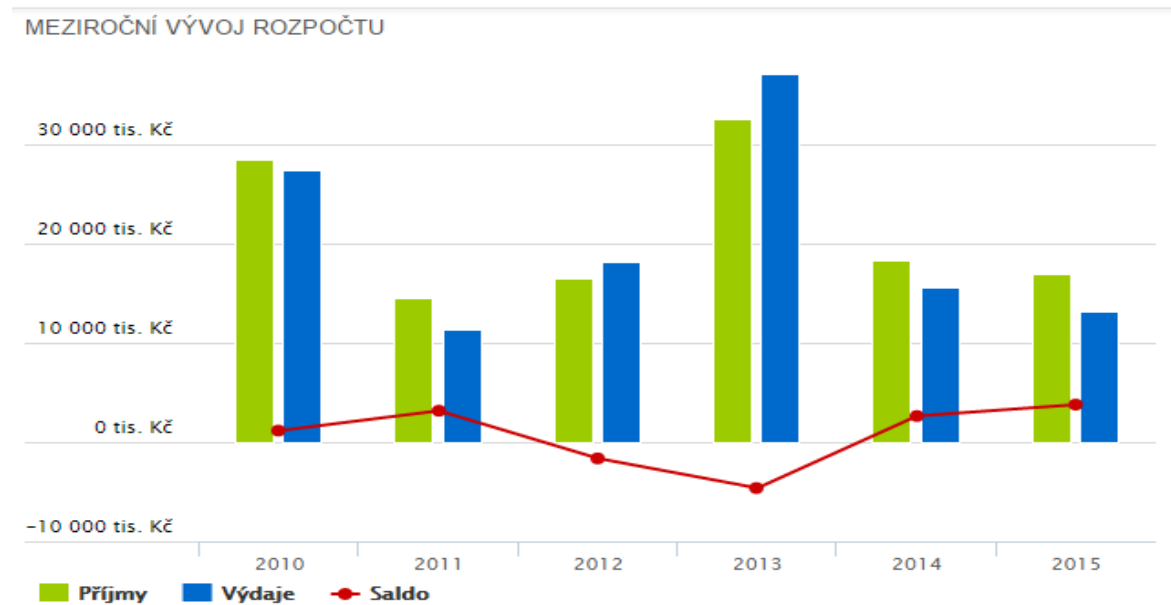
Zdroje nebezpečí vzniku MU: Primární nebezpečí hrozí v důsledku povodně na toku řeky Salašky případně i rybníku Rákoš, který leží nad vesnicí. V případě povodně by byla ohrožena část obce, především historický střed (příloha VIII). Mezi další ohrožení patří požár v obci, případně požár okolních lesů, nebo dopravní havárie, ke kterým dochází především v centru vesnice (příloha IX). Jelikož je obec Velehrad v údolí, časté jsou zde i povodně vzniklé splavením vody z kopců a polí, čímž může dojít k lokálním záplavám nebo vyplavení sklepů, například v ulici Na Nivách. Ve stejné ulici také hrozí sesuvy půdy v areálu fotbalového hřiště, které jsou v současné době předmětem řešení, a jedná se o případném zbudování opěrných zdí. Z důvodu konání velkých akcí, při kterých se v obci shromažďuje větší počet osob (např. Dny lidí dobré vůle) hrozí riziko teroristického útoku. Může dojít k rozpoutání chaosu vlivem různých kriminálních živlů. Hrozí usmrcení lidí výbuchem, otravou, střelbou, ale i sekundárním vlivem - ušlapáním v důsledku chaosu a paniky.

Tab. 12. SWOT analýza obce Velehrad

SWOT ANALÝZA OBCE	
Silné stránky	V obci působí JPO, která je dobře vybavena. Všechny části obce mají dobrou dopravní přístupnost. V okolí potoka není hustá zástavba. Dostatek evakuačních prostor a prvků nouzového stravování.
Slabé stránky	Absence povodňového plánu obce. Obtížnější evakuace obyvatel ústavů sociální péče.
Příležitosti	Pořízení povodňového plánu a zbudování opěrných zdí v areálu hřiště.
Hrozby	Viz. zdroje nebezpečí MU – především důraz na nemožnost předvídat teroristické útoky při velkých shromážděních.

Rozpočtová bilance

Ve sledovaném období hospodaří zastupitelstvo obce se svým rozpočtem vyrovnaně – jsou vytvářeny rezervy na krytí úvěrů (Obr. 13). Pro oblast „bezpečnosti státu a právní ochrany“ měla obec v roce 2015 vyčleněnou finanční částku 93 000 Kč.

Obr. 13. Meziroční vývoj rozpočtu (Velehrad) [13]

6.12 Zlechov

Základní informace

Obec leží v nadmořské výšce 208 m a rozkládá se podél Zlechovského potoka. Žije zde 1674 obyvatel a katastr obce má rozlohu 649 ha. Zlechov se nachází v jihovýchodním cípu MB v těsné blízkosti obce Tupesy, se kterou tvoří konurbaci. Byly zde nalezeny četné historické objevy, jednak slovanské sídliště, ale i objevy z období paleolitu. Obec pravděpodobně pochází již z 11. století. V okolí se nachází četné vinice a pro turisty množství turistických i cykloturistických tras. Působí zde zubní lékařka. [29]

Technická vybavenost: Obec disponuje prvky technické vybavenosti jako: veřejný vodovod, kanalizace a plynofikace. Nachází se zde také nová ČOV.

Krizová připravenost

Způsob varování obyvatelstva: Pro účely varování slouží dálkově ovládaná rotační siréna, která se nachází na budově OÚ (majetek HZS), záložním varovným prostředkem jsou kostelní zvony. Pro informování obyvatel slouží bezdrátový, dálkově ovládaný rozhlas.

Prostory pro evakuaci: Starosta má vyčleněny 4 budovy: zasedací místnost OÚ (15 osob), tělocvičnu ZŠ (50 osob), MŠ (30 osob) a budovu Agro Zlechov s kapacitou 150 osob.

Nouzové přežití: Nouzové stravování bude zajištěno ve spolupráci s jídelnou MŠ a hospodami v obci (Hospoda na hřišti a Hospoda na sklepě). Pro zásobování pitnou vodou v případě výpadku obecního vodovodu poslouží obecní studny.

Vybavenost obce pro zvládnutí MU: Ve Zlechově v současnosti není aktivní JPO, nicméně služby PO pro obec zajišťuje za úplaty JPO II z Buchlovic. Majetkem obce ale stále zůstává hasičské auto DA 8 LIAZ (Avia) a PPS – 8, pro případy povodně nebo požáru disponuje motorovým čerpadlem. Starosta má zřízenou povodňovou komisi a především internetový „digitální“ povodňový plán obce (dostupný na stránkách obce [29]). Na Zlechovském potoce v centru obce se nachází hladinoměr před lávkou pro pěší přechod.

Zdroje nebezpečí vzniku MU: Primární ohrožení hrozí především vlivem přirozené povodně na Zlechovském potoce (příloha X). Nicméně po předchozích historických povodních (především v roce 1981, a pak 1990) bylo koryto dimenzováno na úroveň „stoleté vody“, čímž došlo k výraznému snížení ohrožení, pouze severní část koryta není dostatečně dimenzována. Ohrožení hrozí pouze v případech, kdy budou stávající mosty a jiná průtočná místa neprůtočná (nánosy a zátarasy). Kvůli poloze vesnice v údolí hrozí také nebezpečí

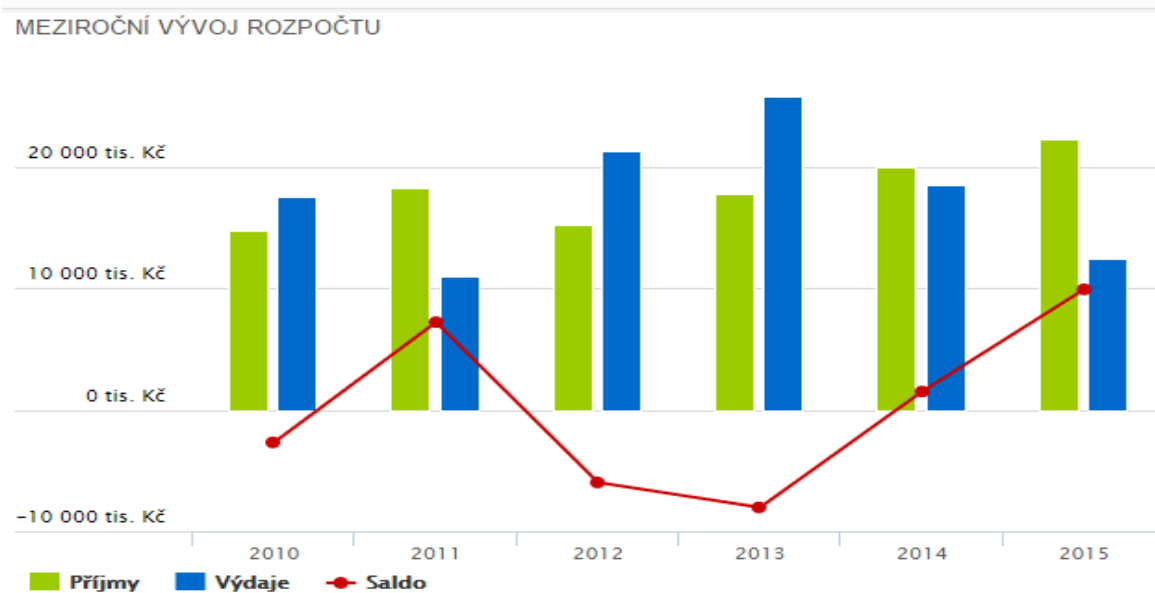
lokálních povodní vlivem splavení vody z polí v období přívalemých dešťů. Kvůli tomuto ohrožení jsou postižené lokality chráněny odvodňovacími příkopy a na zemědělských pozemcích platí zásady protierozního hospodaření. Přirozená povodeň nebo splachy z polí nejvíce ohrožují lokality: silniční most pod návsí, místa silničních propustků na melioračním příkopu. Mezi další ohrožení patří také požáry, dopravní nehody (především v případě uzavření E/50 kdy je doprava odkloněna přes obec Zlechov – příloha XI), eroze a splavení bláta do obytných částí (hrozí prakticky ve všech okrajových částech Zlechova, kvůli jeho situování v údolí). Obec se nachází v pásmu velkochovu prasat (Tupesy) a drůbeže (Zlechov), proto může v případě rozsáhlé nákazy (epizootie) nastat karanténa obce. Agro Zlechov patří mezi objekty ohrožené vlivem povodní. Představuje ale i nebezpečí v důsledku úniku nebezpečných látek a odpadů ať už vlivem povodní nebo chybou či havárií v provozu.

Tab. 13. SWOT analýza obce Zlechov

SWOT ANALÝZA OBCE	
Silné stránky	Vypracovaný digitální povodňový plán a potok opatřený čidlem. Bezdrátový systém varování obyvatel. Dobrá dopravní dostupnost a přístupnost ze všech stran.
Slabé stránky	Absence místní JPO, která se kvůli nedostatku členů rozpadla.
Příležitosti	Znovuobnovit JPO a vybudovat nový kulturní sál (evakuační kapacita).
Hrozby	Viz. zdroje nebezpečí MU – především povodeň při zanedbání průchodnosti koryta (koryto zaneseno naplaveninami).

Rozpočtová bilance

Ve sledovaném období šesti let obec hospodaří vyrovnaně (Obr. 14), přičemž se střídá období vysokých výdajů (investic) a období úspor. Pro oblast „bezpečnosti státu a právní ochrany“ měla obec v roce 2015 vyčleněnou finanční částku 47 000 Kč.

Obr. 14. Meziroční vývoj rozpočtu (Zlechov) [13]

6.13 Boršice

Základní informace

Obec Boršice, která se rozkládá v údolí Dlouhé řeky a Medlovického potoka, patří k vyhlášeným vinařským oblastem. Leží v předhůří Chřibů a nachází se v jižní části MB. Na území o rozloze 984 ha zde žije 2178 obyvatel. Nadmořská výška obce kolísá mezi 188 - 334 m. Kostel sv. Václava je hlavní dominantou obce. Na území Boršic se nachází několik větších firem, které poskytují pracovní příležitosti místním občanům. Obec je turisticky atraktivní, jelikož udržuje bohaté spektrum lidových tradic a na jejím území se nachází četné pěší i cyklistické trasy. Mezi vybavenost obce patří také lékařské středisko s praktickým, zubním i ženským lékařem, dále lékárna a praktická lékařka pro děti a v neposlední řadě i domov pro seniory. [30]

Technická vybavenost: Obec disponuje prvky technické vybavenosti jako: veřejný vodovod, kanalizace a plynofikace. Nachází se zde také ČOV.

Krizová připravenost

Způsob varování obyvatelstva: Na budově obecního úřadu jsou umístěny dvě rotační sirény (jedna v majetku HZS – dálkově ovládaná, druhá v majetku obce – místně ovládaná), které slouží jako hlavní varovný prostředek. Mohou být použity i kostelní zvony. Přenos informací případně i varování probíhá prostřednictvím bezdrátového, dálkově ovládaného rozhlasu, v případě nouze lze využít i VRZ na technice JPO nebo ruční megafon.

Prostory pro evakuaci: V obci se nachází několik objektů, které v případě MU slouží jako evakuační prostory: kulturní dům (1000 osob), ZŠ „horní“ (200 osob), ZŠ „dolní“ (250 osob) a nově zbudované volnočasové centrum (1000 osob).

Nouzové přežití: Pro nouzové přežití slouží objekty viz. prostory pro evakuaci. Nouzové stravování zajištěno v budovách školní jídelny (300 jídel) a kulturní dům (300 jídel), další stravování lze zajistit v místních hospodách (Hospůdka na Haldě, Hospoda U Libora), popřípadě ve spolupráci se sousedními obcemi či ORP. Pro nouzové zásobování pitnou vodou jsou předurčeny obecní záložní vrty, které jsou dimenzovány tak, aby pokryly spotřebu celé obce. Při výpadku proudu lze využít obecní agregát o výkonu 13,8 kW.

Vybavenost obce pro zvládnutí MU: V obci působí JPO V, která disponuje vozidlem CAS - 32 T148 (které zasahuje především v těžko přístupném terénu Chřibů) a VEA-1 Škoda Felicia Combi. Obě tyto vozidla jsou vybaveny mobilními radiostanicemi. Jednotka

je dobře vybavena a disponuje například plovoucím motorovým čerpadlem, nornými stěnami, dýchacími přístroji. Starosta má zřízenou povodňovou komisi a především internetový „digitální“ povodňový plán obce (dostupný na stránkách obce [30]). Na Dlouhé řece nedaleko soutoku s Medlovickým potokem se nachází hladinoměr, který je umístěn u mostu, který vede od hlavní cesty, ve směru na Stříbrnice, k letnímu kinu.

Zdroje nebezpečí vzniku MU: Hlavní nebezpečí představují přirozené povodně především na toku Dlouhé řeky a případně i na Medlovickém potoku (historické povodně v roce 1825, kdy byla zničena škola). Hrozí ale i zvláštní povodeň na vodní nádrži Sovín (poblíž Buchlovic). V obou případech je ohrožena značná část obce i průmyslové podniky, které se v oblasti nachází (příloha XII). Mezi další vážná ohrožení patří dopravní nehody, které se odehrávají především v centru obce (příloha XIII). Sesuvy půdy nebo lokální povodně, hrozí především v okrajových částech obce z důvodu usazení obce v údolí (oblasti Šibenice, Nad Cihelnou, Pod Chrastím a Pod Starými Horami a Trávníky). Také požáry představují značné riziko, které se stupňuje především vlivem sucha. V obci se nachází několik firem, které svým zaměřením představují možné ohrožení: Lukrom (divize agrochemie, která se nachází poblíž Dlouhé řeky - v případě povodní hrozí únik a následné zamoření hnojivem, které je zde uskladněno), Cipres Filtr Brno (specializuje se na vzduchovou techniku – požár nebo zatopení výroby, znečištění vody látkami škodlivými vodám), Moravskoslezské drátovny (znečištění vody a odnesení materiálu – vznik naplavenin), velkochov drůbeže (v případě potvrzení výskytu ptačí chřipky dojde k omezení pohybu a chovu drůbeže). Mezi nepředvídatelné ohrožení patří teroristický útok v případě konání větší kulturní akce, které se účastní velké množství lidí.

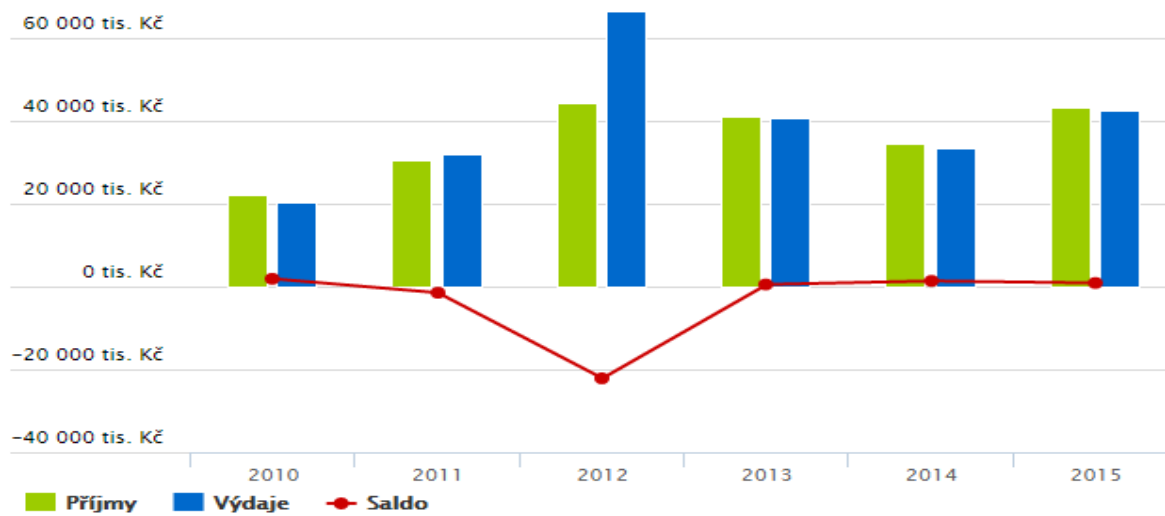
Tab. 14. SWOT analýza obce Boršice

SWOT ANALÝZA OBCE	
Silné stránky	V obci působí JPO, která je dobře vybavena. Dostatek evakuačních prostor. Digitální povodňový plán, hladinoměr a hlásná služba.
Slabé stránky	Průmyslové objekty a evakuační prostory v záplavové oblasti.
Příležitosti	Zbudování evakuačních míst mimo záplavovou oblast. Modernizace hasičské techniky.
Hrozby	Viz. zdroje nebezpečí MU – především přirozená povodeň.

Rozpočtová bilance

Ve sledovaném šestiletém období obec se svým rozpočtem hospodařila vyrovnaně, pouze v roce 2010 došlo k enormní investici, kdy bylo budováno volnočasové sportovní centrum (Obr. 15). Pro oblast „bezpečnosti státu a právní ochrany“ měla obec v roce 2015 vyčleněnou finanční částku 169 000 Kč.

MEZIROČNÍ VÝVOJ ROZPOČTU

Obr. 15. Meziroční vývoj rozpočtu (Boršice) [13]

6.14 Buchlovice

Základní informace

Vzhledem ke svému počtu obyvatel 2461 a katastrálnímu území 3196 ha představuje městyse Buchlovice největší obec v rámci MB. Leží v samotném středu MB v nadmořské výšce 234 m, na jihovýchodním úpatí Chřibů. Středem obce protéká Buchlovický potok, okrajovou částí Smrad'avka (mezi další okrajové části patří Újezda a Trnávky) protéká Dlouhá řeka, na které se nachází vodní nádrž Sovín. Na okolních kopcích Modla a Holý kopec byly nalezeny pravěké pozůstatky (hradisko). Na území obce se nachází množství národních kulturních památek, například hrad Buchlov, kaple sv. Barbory, zámek Buchlovice (jedno z nejvýznamnějších barokních šlechtických sídel v ČR), zámecká zahrada a park. Vyskytují se zde ale také další památky, které představují velké lákadlo pro turisty, kteří zde mimo jiné hojně navštěvují lázeňský areál Smrad'avka a přilehlé chatařské oblasti. Buchlovice jsou známé nejen kulturními památkami a muzeem, ale i četnými a hojně navštěvovanými kulturními akcemi a také rozmanitou krásou své přírody. Obec disponuje dvěma praktickými a dvěma zubními lékaři a také lékárnou. Nachází se zde domov pro seniory, kde je i oddělení se zvláštním režimem. [31]

Technická vybavenost: Obec disponuje prvky technické vybavenosti jako: veřejný vodovod, kanalizace a plynofikace. Nachází se zde také ČOV.

Krizová připravenost

Způsob varování obyvatelstva: Na území obce se nachází 2 dvě rotační sirény, jedna na budově OÚ – místně ovládaná, druhá na budově hasičské zbrojnice – majetek HZS, dálkově ovládaná. V nouzových případech je možné využít i kostelní zvony. Pro vyrozumění obyvatel poslouží drátový rozhlas nebo i VRZ na technice JPO, či megafon.

Prostory pro evakuaci: Starosta má pro evakuaci vyčleněny budovy: Československé kulturní centrum (200 osob), ZŠ (400 osob), MŠ (200 osob), případně budova OÚ (100 osob).

Nouzové přežití: Nouzové stravování zajistí budova ZŠ (400 jídel), případně další stravování by bylo řešeno ve spolupráci s místními hotely, hospodami a restauracemi. Pitná voda bude získávána z obecních studní a přepravována cisternou. Ve většině případů bude využita balená voda. Při výpadku proudu může obec použít agregáty (jeden obecní a druhý v majetku JPO).

Vybavenost obce pro zvládnutí MU: Městys má zřízen krizový štáb i povodňovou komisi, která má zpracovaný povodňový plán obce. Působí zde JPO II, která se specializuje na dopravní nehody (především na E/50), nicméně zasahuje i v případě požárů a jiných MU. JPO je velmi dobře vybavena a aktuálně čítá 81 členů, má i vlastního psychologa. Kvůli své početnosti a kvalitě si může dovolit poskytovat své služby i okolním obcím (Břestek, Stupava, Staré Hutě, Zlechov) a ročně má až 30 výjezdů. V obci se dále nachází obvodní oddělení policie, do jeho působnosti spadá většina MB. Nově zde bude také výjezdová základna zdravotnické záchranné služby, která výrazně zkrátí dojezdové časy do vzdálených částí, do kterých dosud dojížděla záchranná služba až z UH.

Zdroje nebezpečí vzniku MU: Nejpravděpodobnějším a zároveň nejničivějším ohrožením jsou povodně. Nebezpečí představuje především Buchlovický potok (protéká velkou částí zastaveného území obce – příloha XIV), Medlovický potok (protíná rekreační část Smradávka) a vodní nádrž Sovín, která ale ohrožuje spíše obec Boršice. Historická povodeň v roce 1990, která způsobila značné škody, dopomohla ke značnému navýšení protipovodňové ochrany. Bylo vybudováno množství zádržných rybníků, jejichž počet neustále stoupá. Z důvodu enormních srážek nebo snížení průtočnosti Buchlovického potoka ale stále hrozí vybřežení, především v místech, kde se nachází mosty a lávky (příloha XV). Lokální povodně z důvodu prudkého tání sněhu nebo vydatných srážek, byly eliminovány odvodňovacími valy a suchými zádržemi. Dalším častým zdrojem MU jsou dopravní havárie, především na E/50 (příloha XVI). Ohrožení mohou způsobit požáry (jak požáry v lesích, tak i v obytné zástavbě), pády stromů/větvi (v případě silného větru) a v úvahu je nutné vzít i možnost teroristického útoku v době konání kulturních akcí, kdy dochází ke shromáždění velkého počtu osob. V obci se nachází velké množství firem a podniků, reálné ohrožení představují ADA spol. s.r.o. (specializuje se na kovovýrobu, ale je zde i lakovna, tudíž hrozí únik nebezpečných chemických látek do okolí) a sběrný dvůr Křižné cesty (hrozí vznik havárie či úniky nebezpečných látek), ohrožení především z důvodu dopravní nehody při zásobování - stavebniny Rybárik, BDS SENSORS, DEKOR, FAVEX, Pila Radek Bursa.

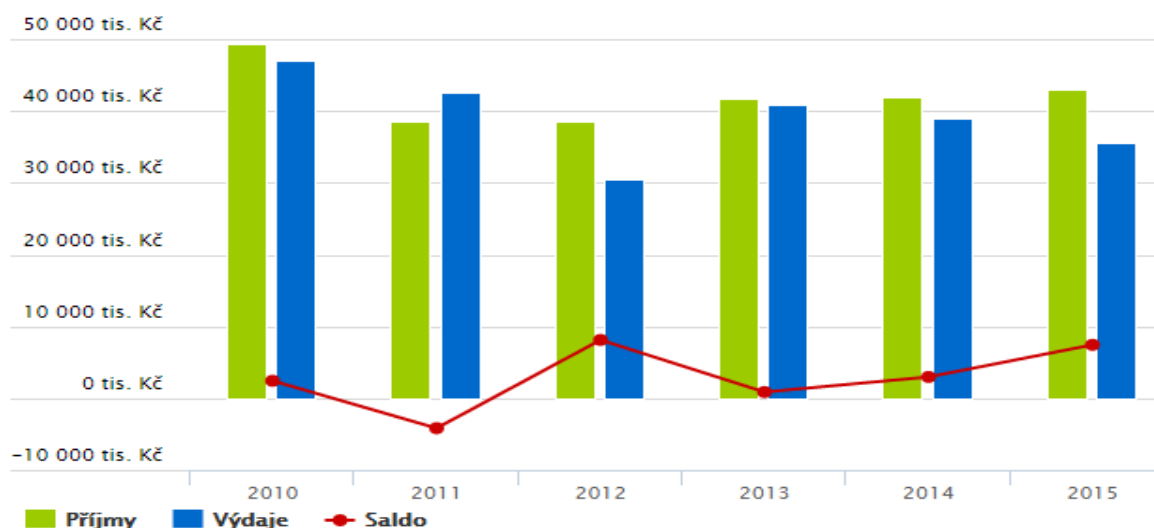
Tab. 15. SWOT analýza obce Buchlovice

SWOT ANALÝZA OBCE	
Silné stránky	Působí zde JPO, která je velmi dobře vybavena, obvodní oddělení policie a v blízké době i výjezdová stanice záchranné služby. Vypracovaný povodňový plán. Správa Lesů ČR vybudovala systém zádržných nádrží pro potlačení povodní z lesa.
Slabé stránky	Složitější vyrozumění v okrajových částech obce.
Příležitosti	Pořídit bezdrátový varovný systém, především v okrajových částech. Dovybavit internetové stránky digitálním povodňovým plánem, opatřit potok čidly pro identifikaci úrovně hladiny.
Hrozby	Viz. zdroje nebezpečí MU – především přirozená povodeň.

Rozpočtová bilance

Jak je patrné (Obr. 16) obec v rámci šestiletého sledovaného období hospodařila s přebytkovým rozpočtem. Pro oblast „bezpečnosti státu a právní ochrany“ měla obec v roce 2015 vyčleněno 448 000 Kč.

MEZIROČNÍ VÝVOJ ROZPOČTU

Obr. 16. Meziroční vývoj rozpočtu (Buchlovice) [13]

7 KRIZOVÉ JEVY S PŮSOBNOSTÍ V CELÉM MIKROREGIONU BUCHLOV

Vedra – Stejně jako v celé ČR tak i v MB sužují obyvatele v letním období vlny veder. Dle vědeckých výzkumů tomu v nadcházejících letech nebude jinak. Vzhledem k tomu, že na dané riziko se obyvatelé nemůžou téměř nijak připravit a jeho dopad především na starší generaci a děti je závažný, je nutné s ním počítat. V horských oblastech (Stupava, Staré Hutě, Salaš) je toto riziko nižší než v obcích, kde je menší procento zeleně a více zastavěných a dlážděných ploch (Buchlovice, Velehrad).

Mrazy – Vzhledem ke změně klimatu nepředstavuje vyšší riziko. Pouze v malých horských obcích (Stupava, Staré Hutě, Hostějov, Salaš) může dojít k ohrožení vlivem sněhové kalamity. Specifickým ohrožením jsou ledové jevy, které mohou způsobit poškození el. vedení, komplikování dopravy a pohybu chodců.

Dlouhodobé sucho – Je dáno jak klimatickými jevy, tak způsobem a hospodařením s vodou a zadržováním vody v krajině. V předchozím roce 2015 došlo v mnoha obcích MB k preventivnímu omezení zavlažování zahrad, aby se předešlo plýtvání vodou. Budoucí vývoj se bude odvíjet především od klimatických změn, ale i od způsobu obhospodařování půdy a systémech zadržování vody v krajině (nádrže, rybníky, protierozní hospodaření).

Přírozená povodeň – Vzhledem ke klimatickým změnám (méně častější srážky, ale o to prudší s následným rychlejším odtokem) se toto riziko stále stupňuje a to jak v ČR, tak i v MB. Mezi nejvíce ohrožené oblasti patří především větší obce, jelikož v případě povodní dojde k větším škodám (Boršice, Buchlovice, Tupesy, Zlechov, Osvětimany).

Přivalové povodně – Stejně jako v předchozím bodě, i povodně přivalové mají stupňující se tendenci. Jejich výskyt je více nepředvídatelný, protože většinou hrozí na celém území obce. Většina obcí MB se nachází v údolí a okolí tvoří svahovitý terén, po kterém se voda snadno dostane až do vesnice. Jako prevence se v těchto oblastech budují hráze, suché pol-dry a dochází k plánovanému obhospodařování, aby se zamezilo erozi a rychlému odtoku.

Extrémně silný vítr – Řadí se mezi obtížně specifikovatelná rizika, jelikož jeho výskyt se téměř nedá předvídat, nicméně jeho dopady mohou být značné (pád stromu – přerušení dopravy, rozvodné sítě, poškození majetku, zranění až smrt osob). Tímto ohrožením jsou převážně postiženy horské oblasti v rámci MB (Stupava, Staré Hutě, Buchlovice, Salaš...).

Sesuvy půdy – K častým svahovým sesuvům v nedávné historii docházelo především v obci Břestek, kde byla následně provedena sanace dalších sesuvných lokalit. V ostatních obcích MB k těmto jevům dochází spíše ojediněle.

Degradace půd – Tento jev ohrožuje téměř všechny lokality MB, proto se většina obcí snaží apelovat především na velké hospodáře, aby se zaměřili na protierozní hospodaření. Obce též v rámci možností rozpočtu realizují výstavby zádržných rybníků a přehrad, snaží se tak zvyšovat množství zadržované vody v půdě. To následně snižuje dopady eroze.

Narušení dodávek elektřiny a energie – Rozhodující je především to, jak velkou oblast výpadek postihne. Od toho se následně odvíjí i vzniklé škody. Například obec Modrá se celoplošným výpadkům brání zokruhováním rozvodných sítí, díky tomu dojde pouze k lokálnímu výpadku. Celoplošnému „blackoutu“ ale není příliš jednoduché zabránit. Obce především nemají finanční prostředky na dostatečnou připravenost na případný výpadek.

Technologické katastrofy – V případě této práce se věnují především technologickým haváriím (únik jedovatých látek) způsobených přírodními vlivy (povodně, vichřice, blesky...). Na území MB naštěstí takových objektů, kde by hrozil únik NL, není příliš mnoho. Jedná se především o podniky Lukrom (Boršice – agrochemie), Iakovna (Buchlovice), sběrný dvůr Křížné cesty (Buchlovice).

Nebezpečí nákazy drůbeže – Na území MB se nachází velkochovy drůbeže a to konkrétně v Boršicích, Stříbrnicích a Zlechově. Další, které svou blízkostí bezprostředně ohrožují MB, se nachází v Jalubí a ve Starém Městě. Každý z těchto velkochovů má stanoveno pásmo dozoru a ochranné pásmo (příloha XVII a XVIII). V případě potvrzení výskytu ptačí chřipky v některém z těchto objektů, by došlo v těchto ochranných pásmech k úpravám v pohybu a chovu drůbeže. V pásmu dozoru se dle mapy (příloha XVII) nachází všechny obce MB, v pásmu ochrany (příloha XVIII) pak všechny, kromě obcí Hostějov, Osvětimany, Břestek, Stupava a Staré Hutě. V souvislosti s tímto ohrožením je nutno zmínit i možnost nákazy od jiných druhů zvířat (divoká zvěř v lesích – lišky, divoká prasata; velkochovy prasat).

8 MOŽNOSTI ZLEPŠENÍ KVALITY ŽIVOTA

Na základě předchozího průzkumu jednotlivých obcí a vytipování celoplošných rizikových jevů (viz. kapitola 7) je jasně patrné, že krizovým jevem může být různorodé spektrum faktorů. To, co například představuje krizový jev pro malé obce, nemusí nutně představovat ohrožení pro obce větší. Všechno závisí především na geografických podmínkách, velikosti obce a počtu obyvatel. Navíc má obec pro svou ochranu právě takové možnosti, jak vysoký je její finanční rozpočet.

Situaci s ohledem na celé území MB vyhodnotím formou SWOT analýzy. Ta názorně ukazuje, které faktory v obcích se dají považovat za silné stránky pro celá území a které faktory naopak představují slabé stránky či dokonce hrozbu. Část „příležitostí“ záměrně nechávám až na závěr, jelikož právě tato část zobrazuje možné způsoby, jak zlepšit kvalitu života na území mikroregionu, v kontextu s tématem bakalářské práce. V této části budu vycházet především ze získaných informací v rámci konzultací se starosty obcí.

8.1 Silné stránky

Mezi hlavní a stěžejní výhody svazku patří především provázanost obcí a jejich vzájemná spolupráce. Například při zajišťování požární ochrany (především obce Buchlovice – JPO2 a Osvětimany – JPO3), spolupráce v rámci odpadové politiky a také společné rozdělování dotačních titulů na obnovu a výstavbu infrastruktury. Územím neprotéká žádná velká řeka, která by představovala zásadní riziko vzniku povodní (nachází se zde pouze menší potoky, jejichž následné vylití nezpůsobuje enormní škody). Působí zde pouze několik firem a z toho pouze několik z těch, které by ve svém provozu užívaly chemické látky (především Lukrom Boršice - agrochemie, lakovna Buchlovice). V případě vypuknutí krize spolu obce úzce spolupracují a to jak v případě aktivního potlačení krizových jevů, tak formou poskytnutí evakuačních prostor, či jinou formou pomoci. Jako poslední bych vyzdvihl také dobrou dopravní dostupnost do všech obcí.

8.2 Slabé stránky

Jak už jsem zmínil v úvodu kapitoly, mezi slabé stránky patří především omezené finanční zdroje malých obcí. Ty proto nemohou zajišťovat ochranu na takové úrovni, jak je jim ze zákona nařizováno. Dále pak některé obce postrádají JPO či SDHO, přičemž to v mnoha případech není způsobeno nedostatkem financí, ale nedostatkem nových členů. Proto dochází velmi často k rozpadu těchto sborů. Z tohoto důvodu těmto obcím poskytují PO sou-

sední obce, které mají JPO na dostatečné úrovni. Další slabou stránkou je, že obce Velehrad, Salaš, Modrá, Břestek, Staré Hutě nemají vypracované povodňové plány, ačkoliv nebezpečí povodní zcela jistě hrozí.

8.3 Hrozby

Mezi nejvýznamnější hrozby na tomto území patří především:

Přirozené povodně – Hrozí především v ohrožených obcích Boršice na Dlouhé řece, kde mimo jiné hrozí i zvláštní povodeň z nedaleké vodní nádrže Sovín (u Buchlovic) a Buchlovice na Buchlovickém potoce. Dále pak obce Tupesy a Zlechov, které leží na Zlechovském potoce a Osvětimany na potoce Hruškovice. Všechny obce mají nicméně vypracované povodňové plány a až na městyse Buchlovice disponují hladinoměry, díky kterým mohou obce dostatečně brzy zahájit náležitá opatření pro zmírnění škod. V ostatních obcích jsou sice vodní toky také, ale nepředstavují už takové ohrožení, jako právě ve zmíněných obcích.

Přivalové povodně – Přivalové povodně hrozí téměř ve všech obcích MB, což je dáno především povahou terénu podhůří. V rámci finančních možností dochází k potlačení tohoto ohrožení (bodování hrází a suchých poldrů, protierozní hospodaření).

Havárie v dopravě – Toto ohrožení postihuje především obce, které se nachází v blízkosti frekventovaných dopravních tahů, především silnice E/50 (ve směru na Brno), popřípadě podél silnice II/422 ve směru na Kyjov. Jedná se o obce Zlechov, Buchlovice, Stupava, Staré Hutě, Boršice, Stříbrnice, Medlovice, Osvětimany. V případě zbylých obcí jsou dopravní nehody způsobeny především špatným stavem vozovky nebo nepřehlednými úseky.

Teroristický útok – Shromáždění velkého množství lidí s sebou nese i hrozbu tohoto typu nebezpečí. Ohroženy jsou především místa, kde se konají velké kulturní akce, čili v turisticky významných lokalitách (pouť na Velehradě, Slavnosti česneku v Buchlovicích, různé typy akcí v areálu Archeoskanzenu Modrá aj.).

Nákaza ptactva – Celé území MB spadá do chráněného pásma velkochovů drůbeže (je zde ale i velkochov prasat), proto ani tohle ohrožení nesmí být zanedbáno.

8.4 Příležitosti

Otázka „zlepšování“ je velmi problematická, protože se odvíjí od množství finančních zdrojů, ale také od rozhodnutí a úsudku starosty, potažmo zastupitelstva. Oblastmi, které si určitě zaslouží více pozornosti, by dle mého názoru měly být především:

Povodňová ochrana – Obce, které ještě nemají vypracovaný povodňový plán, a na jejich území hrozí přirozená povodeň, by tak měly učinit v co nejkratším čase (dle výpovědí většiny starostů by k tomu mělo v krátkém čase dojít). Stejně tak, by obce měly nadále pokračovat v dobudovávání odtokových koryt, hrází a poldrů, aby předešly přívalovým povodním a splavení bláta do obytné nebo hospodářské části obce.

Požární ochrana – Je věcí názoru, zda je opravdu nezbytné, aby každá obec měla funkční JPO. Je zřejmé, že se jedná o historicky udržovanou tradici a hasičské spolky tvoří pomyslné jádro obce, které zařizuje a pořádá kulturní akce, nicméně aktivní výjezdy jsou už záležitost poněkud složitější. A jelikož mezi činnosti hasičů dnes nepatří pouze hašení požárů, ale nezměrné množství složitých a nebezpečných situací (únik nebezpečné látky, havárie v dopravě...), musí JPO splňovat určitý standard profesionálnosti. Navíc dle zjištěných informací nových dobrovolných hasičů ubývá, mnohdy i kvůli časové náročnosti hasičské činnosti. Proto se nabízí varianta, kdy by pro více bezprostředně sousedících obcí PO vykonávala JPO jedné obce, za finanční podpory obcí sousedících. Tak je tomu například mezi obcemi Osvětimany - Medlovice nebo Buchlovice – Břestek, Zlechov, Stupava, Staré Hutě. Došlo by tím ke snížení finanční náročnosti a zajištění dostatku členů.

Degradace půdy a eroze – Zastupitelstva by měla zvyšovat tlak na zemědělce a hospodáře, kteří obdělávají půdu v katastru obce a měla by vyžadovat co nejšetrnější užívání půdy. Zemědělci by měli hospodařit tak, aby docházelo k co nejmenší degradaci půdy a její erozi. S tím souvisí vytváření remízků, a krajinnotvorných prvků, případně i způsob orby. Čím dál více se začíná prosazovat trend zadržování vody v krajině, díky němuž se snižují následky přívalových povodní, eroze a svahové sesuvy i klimatické jevy. Obce by v tomto trendu „ochrany půdy a její úrodnosti“ měly pokračovat.

Odpadová politika – OP je na území MB na velmi slušné úrovni. Obce by měly především dodržovat stanovené cíle a zaměřit se především na efektivní využívání odpadu.

Výpadky zdrojů energií – Příkladem v připravenosti proti výpadkům jak el. proudu, tak havárie na produktovodech, je obec Modrá. Rozvodné sítě a plynovody na svém území má zokruhované, čímž je sníženo riziko celoplošného výpadku. Kabely a trafostanice jsou uloženy v zemi, díky tomu nehrozí výpadek proudu z důvodu pádu stromu na prvky rozvodné sítě. 50 % osvětlení napájí fotovoltaiické panely a v případě výpadku proudu může obec využít k zásobování el. proudem vlastní fotovoltaiické elektrárny o výkonu 2 x 20 kW. Obce by se měly snažit dosáhnout alespoň takového stavu, jako v této vesnici.

ZÁVĚR

V případě hodnocení jednotlivých obcí je velmi obtížné posuzovat, zda obec dodržuje všechna stanovená kritéria uvedená v krizovém zákoně a jeho doplňujících předpisech. Je prakticky nemožné porovnávat obec, která má rozpočet s příjmy 50 mil. Kč, s obcí, která hospodaří pouze s 5 mil. Kč. Z toho jasně vyplývá, že obce, které mají větší rozpočet a více obyvatel, si také mohou dovolit více investovat do protikrizových opatření (povodňové plány, JPO, protipovodňové systémy, hráze, technika pro varování atd.). Obce, které nedisponují vyššími finančními prostředky, většinou pokrývají jen minimum z toho, co je po nich ze zákona požadováno. Ve většině případů jsou tyto malé obce závislé na pomoci sousedních větších obcí, případně přímo na ORP, které podléhají.

V rámci Mikroregionu Buchlov se vyskytují obce, které svým charakterem a geografickou polohou dosahují pouze minimální pravděpodobnosti vzniku krizových jevů. Jedná se například o obce Medlovice a Hostějov. V kontrastu s tím zde najdeme obce, u kterých naopak pravděpodobnost vzniku krizových jevů dosahuje vyšší úrovně. Ve většině případů se ale jedná o větší obce, jejichž finanční možnosti dovolují na toto riziko reagovat mnohem pružněji. Tyto obce už většinou disponují povodňovou komisí, která se danou problematikou zabývá podrobně. Snaží se o zavádění bezpečnostních opatření za stavu, kdy ještě krizový jev ani nepropukl, přičemž závěry těchto komisí vychází nejen ze současné situace, ale i z historických zkušeností. Jedná se například o obce Buchlovice, Boršice, Tupesy, Osvětimany.

V celkovém kontextu bych Mikroregion Buchlov určitě doporučil jako místo pro klidný život, přestože zde není velké množství pracovních příležitostí a většina obyvatel proto za práci musí dojíždět až do větších měst. Z pohledu sledovaného tématu „krizových jevů“ se ale jedná o poměrně klidnou oblast. Na území se nachází pouze několik podniků, které ve svém provozu užívají chemické látky a mohly by tedy znamenat ohrožení, které je spojeno s únikem nebezpečné látky. Vodní toky, které se zde nacházejí, sice jistě riziko představují, ale od posledních větších historických povodní v roce 1990 (především v obcích Tupesy, Zlechov, Buchlovice) došlo ke značnému navýšení bezpečnostních opatření. Ostatní druhy nebezpečí se řadí spíše k rutinním, méně častým až nepravděpodobným.

Spolupráce se starosty obcí byla, i přes jejich velkou pracovní vytíženost, takřka bezproblémová. Informace získané formou osobních konzultací se tak staly stěžejní oporou při psaní této bakalářské práce. Mnozí starostové či starostky byli dokonce ochotni posky-

tovat informace i nad rámec tématu. Tím jsem získal užitečné informace a podklady, vzhledem k rozsahu bakalářské práce jsem z nich však musel pečlivě vybrat jen ty nejpodstatnější. V některých případech se pak právě osobní konzultace stala impulzem k vytvoření „krizové karty“ obce, či jiného podpůrného dokumentu zaštiťujícího problematiku krizové připravenosti.

Bakalářská práce slouží především jako ucelený dokument zahrnující podstatné informace o krizové připravenosti a možných zdrojích nebezpečí v obcích v Mikroregionu Buchlov.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] KÁŇA, Pavel. Základy veřejné správy: vybrané kapitoly veřejné správy pro studium žáků středních škol. 3., aktualiz. vyd. Ostrava: Montanex, 2010, 352 s. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7225-319-7.
- [2] ŘEZŇÁK, Petr. Ochrana obyvatelstva z pohledu malých a středních obcí. Zlín, 2013. Bakalářská práce. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. Vedoucí práce Ing. Jakub Rak.
- [3] KOPECKÝ, Martin. Právní postavení obcí a krajů - základy komunálního práva. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010, 377 s. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-561-8.
- [4] BALÍK, Stanislav. Komunální politika: obce, aktéři a cíle místní politiky. Vyd. 1. Praha: Grada, 2009, 250 s. Politologie (Grada). ISBN 978-80-247-2908-4.
- [5] JÁČ, Ivan. Jedinečnost obce v regionu. 1. vyd. Praha: Professional Publishing, 2010, 203 s. ISBN 978-80-7431-038-6.
- [6] ČESKO. Zákon č. 254 ze dne 28. června 2001 o vodách a o změně některých zákonů. In: Sběrka zákonů České republiky. 2001, s. 5617.
- [7] Mikroregion Buchlov: sdružení obcí regionu Buchlov [online]. [cit. 2016-05-04]. Dostupné z: <http://www.buchlov.cz/uvod-2/>
- [8] O nás: Stručný popis území. *MAS Buchlov: místní akční skupina regionu Buchlov* [online]. [cit. 2016-05-04]. Dostupné z: <http://www.buchlov.cz/o-nas/>
- [9] Stříbrnice [online]. [cit. 2016-05-04]. Dostupné z: <http://www.stribrnice.cz/>
- [10] Informační servis: statistiky. *Ministerstva vnitra České republiky* [online]. [cit. 2016-05-04]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/statistiky-pocty-obyvatel-v-obcich.aspx>
- [11] Vyhledávače: obce. *RIS: Regionální Informační Servis* [online]. Praha [cit. 2016-05-04]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce>
- [12] STAROSTOVÉ OBCÍ MIKROREGIONU BUCHLOV. *Úspěšné projekty Mikroregionu Buchlov*. Mikroregion Buchlov, 2014.

- [13] *Monitor: informační portál Ministerstva financí* [online]. [cit. 2016-05-04]. Dostupné z: <http://monitor.statnipokladna.cz/2015/>
- [14] *Hostějov* [online]. [cit. 2016-05-04]. Dostupné z: <http://www.hostejov.cz/>
- [15] *Staré Hutě: oficiální stránky obce* [online]. [cit. 2016-05-04]. Dostupné z: <http://www.starehute.cz/>
- [16] Statistické vyhodnocení nehodovosti... *Centrum dopravního výzkumu: Policie České republiky* [online]. [cit. 2016-05-05]. Dostupné z: <http://maps.jdvm.cz/cdv2/apps/nehodynalokalite/Search.aspx>
- [17] *Stupava: oficiální stránky obce* [online]. [cit. 2016-05-04]. Dostupné z: <http://www.obec-stupava.cz/>
- [18] Grafická část: Mapa povodňového plánu města. *Koryčany: Povodňový plán města* [online]. [cit. 2016-05-05]. Dostupné z: http://www.edpp.cz/kor_mapa-povodnoveho-planu-mesta/
- [19] *Salaš: oficiální stránky obce* [online]. [cit. 2016-05-04]. Dostupné z: <http://www.salasu.cz/spolky-sdruzeni/hasici/>
- [20] *Stříbrnice: oficiální stránky obce* [online]. [cit. 2016-05-04]. Dostupné z: <http://www.stribrnice.cz/>
- [21] *Medlovice* [online]. [cit. 2016-05-04]. Dostupné z: <http://www.obecmedlovice.cz/>
- [22] *Modrá: Oficiální stránky obce* [online]. [cit. 2016-05-04]. Dostupné z: <http://www.obec-modra.cz/>
- [23] *Břestek: Oficiální stránky obce* [online]. [cit. 2016-05-04]. Dostupné z: <http://www.brestek.cz/>
- [24] *Osvětimany: Oficiální stránky městyse* [online]. [cit. 2016-05-04]. Dostupné z: <http://www.osvetimany.cz/>
- [25] *Osvětimany: Uherské Hradiště ORP* [online]. [cit. 2016-05-04]. Dostupné z: <https://www.povodnovyportal.cz/povodnovy-plan/osvetimany-431>
- [26] *Tupesy: Oficiální stránky obce* [online]. [cit. 2016-05-04]. Dostupné z: <http://www.tupesy.cz/>
- [27] *Obec Velehrad* [online]. [cit. 2016-05-04]. Dostupné z: <http://www.velehrad.cz/>

- [28] Záplavová území. *HEIS VÚV: Policie ČR* [online]. [cit. 2016-05-05]. Dostupné z: <http://heis.vuv.cz/default.asp?typ=00>
- [29] *Zlechov: Oficiální stránky slovácké obce* [online]. [cit. 2016-05-04]. Dostupné z: <http://www.obeczlechov.cz/>
- [30] *Boršice: Oficiální stránky obce* [online]. [cit. 2016-05-04]. Dostupné z: <http://www.borsice.cz/>
- [31] *Městys Buchlovice: Oficiální stránky obce* [online]. [cit. 2016-05-04]. Dostupné z: <http://www.buchlovice.cz/cz/index.php>
- [32] *Česká geologická služba: Svahové nestability* [online]. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: http://mapy.geology.cz/svahove_nestability/

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ŽP	Životní prostředí
ZŠ	Základní škola
IZS	Integrovaný záchranný systém
MU	Mimořádná událost
SPA	Stupeň povodňové aktivity
HZS	Hasičský záchranný sbor
SWOT	Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats = silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby
MB	Mikroregion Buchlov
MěÚ	Městský úřad
MAS	Místní akční skupina
ORP	Obec s rozšířenou působností
JPO	Jednotky požární ochrany
OP	Odpadová politika
KMP	Klasický mor prasat
OÚ	Obecní úřad
PO	Požární ochrana
VRZ	Výstražné rozhlasové zařízení
JSDH	Jednotka sboru dobrovolných hasičů
UH	Uherské Hradiště
JSDHO	Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce
MŠ	Mateřská škola
SGV	Stojanovo gymnázium Velehrad
ČOV	Čistička odpadních vod
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1. Umístění mikroregionu na mapě ČR.....	34
Obr. 2. Lokalizace mikroregionu v rámci Zlínského kraje.....	35
Obr. 3. Meziroční vývoj rozpočtu (Hostějov).....	39
Obr. 4. Meziroční vývoj rozpočtu (Staré Hutě).....	41
Obr. 5. Meziroční vývoj rozpočtu (Stupava).....	43
Obr. 6. Meziroční vývoj rozpočtu (Salaš).....	45
Obr. 7. Meziroční vývoj rozpočtu (Stříbrnice).....	47
Obr. 8. Meziroční vývoj rozpočtu (Medlovice).....	49
Obr. 9. Meziroční vývoj rozpočtu (Modrá).....	52
Obr. 10. Meziroční vývoj rozpočtu (Břestek).....	54
Obr. 11. Meziroční vývoj rozpočtu (Osvětimany).....	56
Obr. 12. Meziroční vývoj rozpočtu (Tupesy).....	58
Obr. 13. Meziroční vývoj rozpočtu (Velehrad).....	61
Obr. 14. Meziroční vývoj rozpočtu (Zlechov).....	64
Obr. 15. Meziroční vývoj rozpočtu (Boršice).....	67
Obr. 16. Meziroční vývoj rozpočtu (Buchlovice).....	70

SEZNAM TABULEK

Tab. 1. Rozdělení obcí MB podle počtu obyvatel	36
Tab. 2. SWOT analýza obce Hostějov	39
Tab. 3. SWOT analýza obce Staré Hutě	41
Tab. 4. SWOT analýza obce Stupava	43
Tab. 5. SWOT analýza obce Salaš.....	45
Tab. 6. SWOT analýza obce Stříbrnice	47
Tab. 7. SWOT analýza obce Medlovice	49
Tab. 8. SWOT analýza obce Modrá	52
Tab. 9. SWOT analýza obce Břestek	54
Tab. 10. SWOT analýza obce Osvětimany.....	56
Tab. 11. SWOT analýza obce Tupesy	58
Tab. 12. SWOT analýza obce Velehrad	60
Tab. 13. SWOT analýza obce Zlechov	63
Tab. 14. SWOT analýza obce Boršice	66
Tab. 15. SWOT analýza obce Buchlovice.....	70

SEZNAM PŘÍLOH

- P I Ústava ČR – Hlava 8
- P II Protokol o kontrole obce
- P III Oblast častých dopravních nehod v obci Staré Hutě
- P IV Oblast častých dopravních nehod v obci Stupava
- P V Záplavová území „Q100“ v obci Stupava
- P VI Povodňový plán obce Osvětimany
- P VII Oblast častých dopravních nehod v obci Osvětimany
- P VIII Zobrazení záplavových oblastí stoleté vody v obci Velehrad
- P IX Oblast častých dopravních nehod v obci Velehrad
- P X Ohrožené a ohrožující objekty v obcích Zlechov a Tupesy
- P XI Oblast častých dopravních nehod v obci Zlechov
- P XII Povodní ohrožené a ohrožující objekty (Boršice)
- P XIII Oblast častých dopravních nehod v obci Boršice
- P XIV Povodní ohrožené objekty v obci Buchlovice
- P XV Kritická místa vzniku povodní (mosty a zástavy v obci Buchlovice)
- P XVI Oblast častých dopravních nehod v obci Buchlovice
- P XVII Pásmo ochrany a dozoru velkochovů drůbeže v MB
- P XVIII Pásmo ochrany velkochovů drůbeže v MB
- P XIX Svahové nestability v ohrožených obcích

PŘÍLOHA P I – ÚSTAVA ČR – HLAVA 8

Článek 99

Česká republika se člení na obce, které jsou základními územními samosprávnými celky, a kraje, které jsou vyššími územními samosprávnými celky.

Článek 100

(1) Územní samosprávné celky jsou územními společenstvími občanů, která mají právo na samosprávu. Zákon stanoví, kdy jsou správními obvody.

(2) Obec je vždy součástí vyššího územního samosprávného celku.

(3) Vytvořit nebo zrušit vyšší územní samosprávný celek lze jen ústavním zákonem.

Článek 101

(1) Obec je samostatně spravována zastupitelstvem.

(2) Vyšší územní samosprávný celek je samostatně spravován zastupitelstvem.

(3) Územní samosprávné celky jsou veřejnoprávními korporacemi, které mohou mít vlastní majetek a hospodaří podle vlastního rozpočtu.

(4) Stát může zasahovat do činnosti územních samosprávných celků, jen vyžaduje-li to ochrana zákona, a jen způsobem stanoveným zákonem.

Článek 102

(1) Členové zastupitelstev jsou voleni tajným hlasováním na základě všeobecného, rovného a přímého volebního práva.

(2) Funkční období zastupitelstva je čtyřleté. Zákon stanoví, za jakých podmínek se vyhlásí nové volby zastupitelstva před uplynutím jeho funkčního období.

Článek 103

Zrušen

Článek 104

(1) Působnost zastupitelstev může být stanovena jen zákonem.

(2) Zastupitelstvo obce rozhoduje ve věcech samosprávy, pokud nejsou zákonem svěřeny zastupitelstvu vyššího územního samosprávného celku.

(3) Zastupitelstva mohou v mezích své působnosti vydávat obecně závazné vyhlášky.

Článek 105

Výkon státní správy lze svěřit orgánům samosprávy jen tehdy, stanoví-li to zákon.

PŘÍLOHA P II – PROTOKOL O KONTORLE OBCE

T

Hasičský záchranný sbor Zlínského kraje

Územní odbor Uherské Hradiště
Boženy Němcové 834, 686 01 Uherské Hradiště

OBECNÍ ÚŘAD SALAŠ	
Došlo dne: 19-06-2015	Značka: 293/2015
Místo:	Vyřízeno: 583

Č. j.: HSZL-3080-2/UH-2015

V Salaši 18.5.2015

Počet stran: 7

PROTOKOL O KONTROLE OBCE

provedené Hasičským záchranným sborem Zlínského kraje v mezích jeho působnosti podle § 33 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů, a v souladu se zákonem č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád).

Název kontroly:

Dodržování zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů, a předpisů vydaných k jeho provedení, zejména zajištění připravenosti obce na řešení krizových situací.

Předmět kontroly: Dodržování krizového zákona a předpisů vydaných k jeho provedení.

Výkonem kontroly byli pověřeni:

por. Ing. Jaroslav KŘEHÁČEK, OEČ 797 666, komisař - ochrana a příprava obyvatelstva (vedoucí kontrolní skupiny)

Ing. Lumír LACKA, os. číslo 1385, vedoucí odd. krizového řízení (člen kontrolní skupiny)

Kontrolovaná osoba:

OBEC SALAŠ

Salaš č. p. 85

687 06 Velehrad

IČO: 00362417

Tel. : 572 571 220

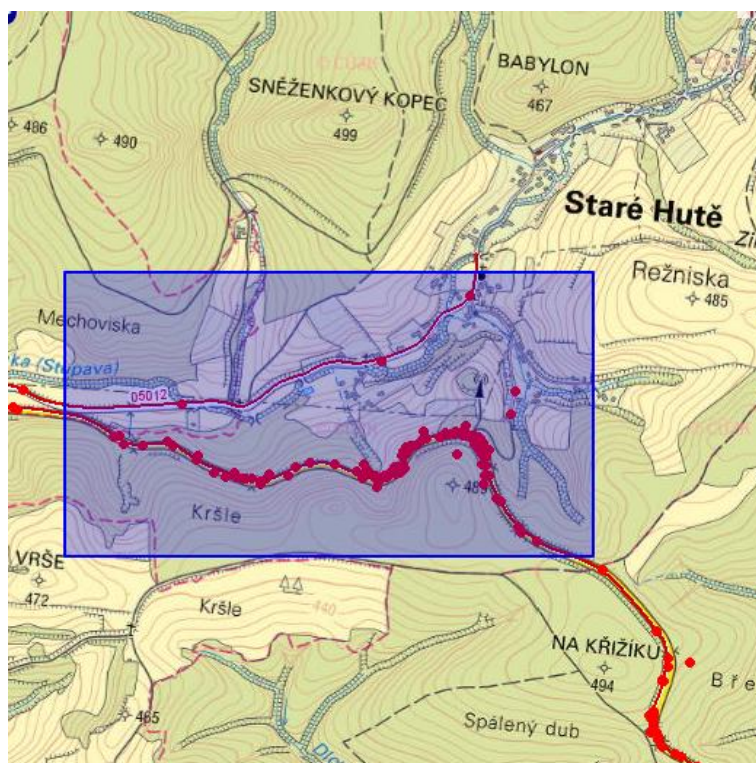
Doba kontroly: Zahájena dne 18.5.2015 v 8:30 hod.

Ukončena dne 18.5.2015 v 11:15 hod.

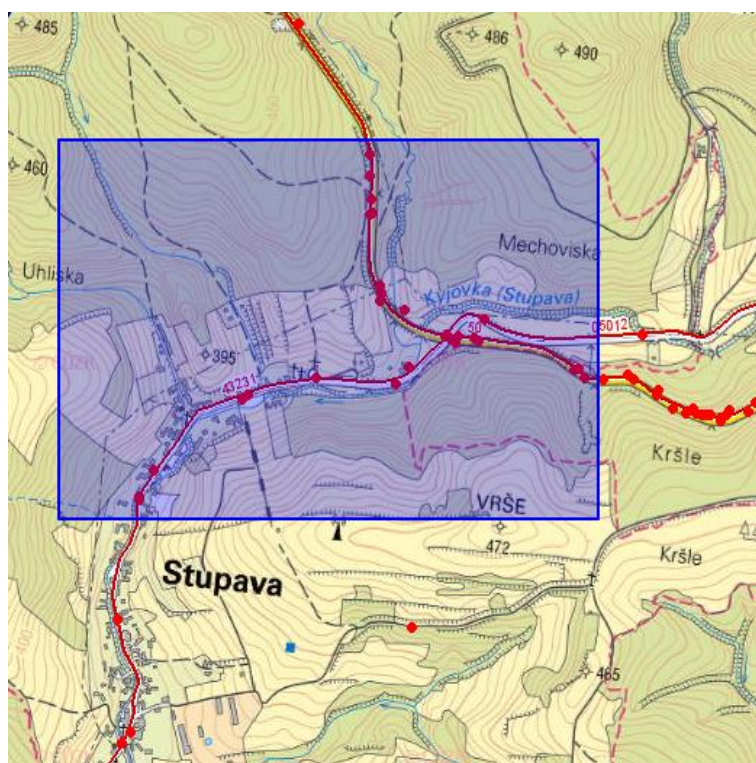
Kontrolované období: 2014 - 2015

Datum předchozí kontroly: -

**PŘÍLOHA P III: OBLAST ČASTÝCH DOPRAVNÍCH NEHOD
V OBCI STARÉ HUTĚ [16]**

**PŘÍLOHA P IV: OBLAST ČASTÝCH DOPRAVNÍCH NEHOD
V OBCI STUPAVA [16]**

PŘÍLOHA P V: ZÁPLAVOVÁ ÚZEMÍ „Q100“ V OBCI STUPAVA [18]

Světle modrá část znázorňuje oblast zaplavení v případě stoleté vody.

SEVERNÍ ČÁST OBCE

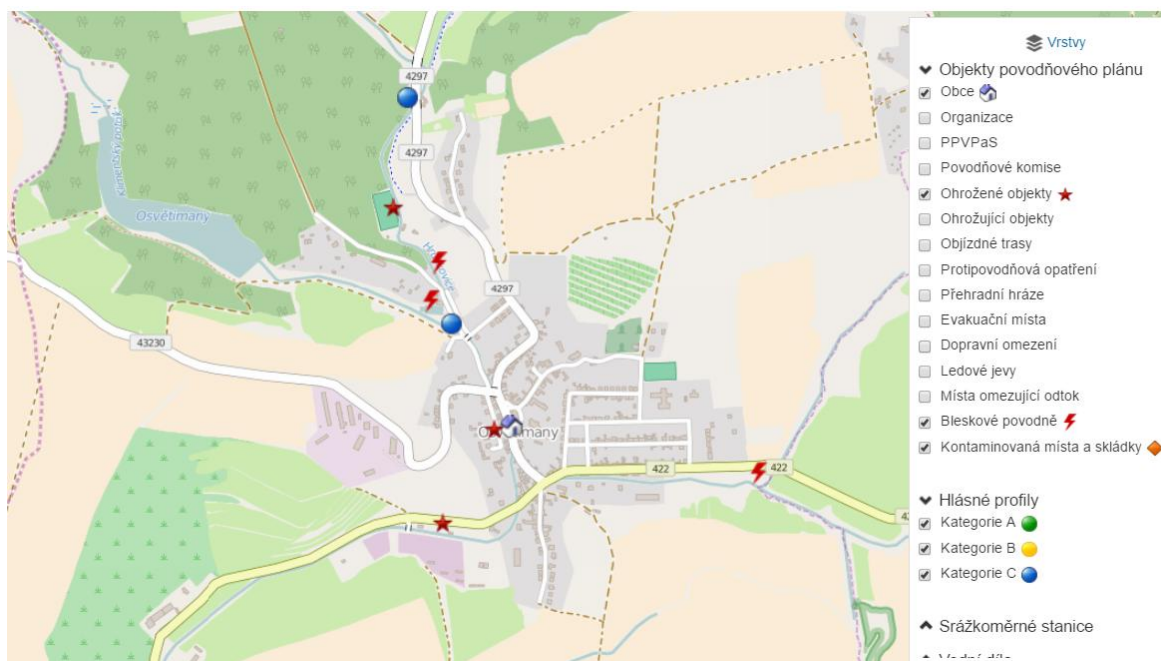
STŘEDNÍ ČÁST OBCE

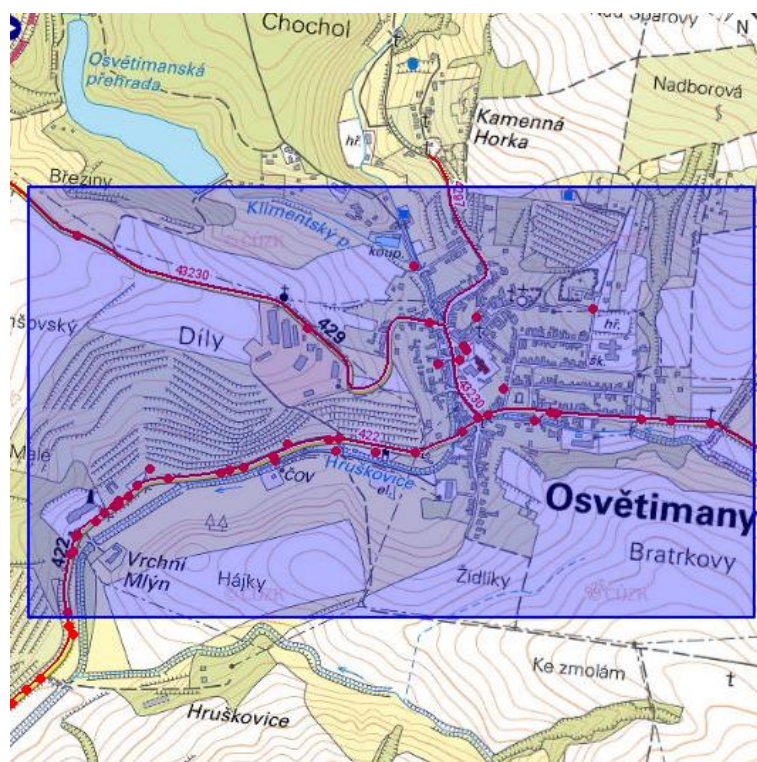
JIŽNÍ ČÁST OBCE

PŘÍLOHA P VI: POVODŇOVÝ PLÁN OBCE OSVĚTIMANY [25]

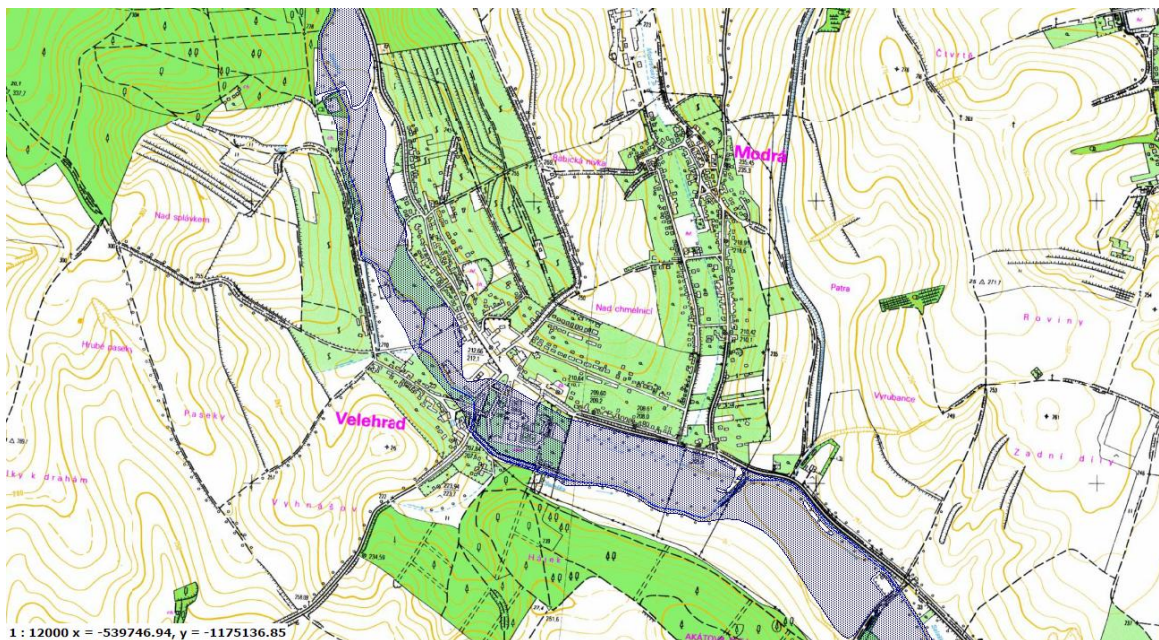

PŘÍLOHA P VII: OBLAST ČASTÝCH DOPRAVNÍCH NEHOD V OBCI OSVĚTIMANY [16]

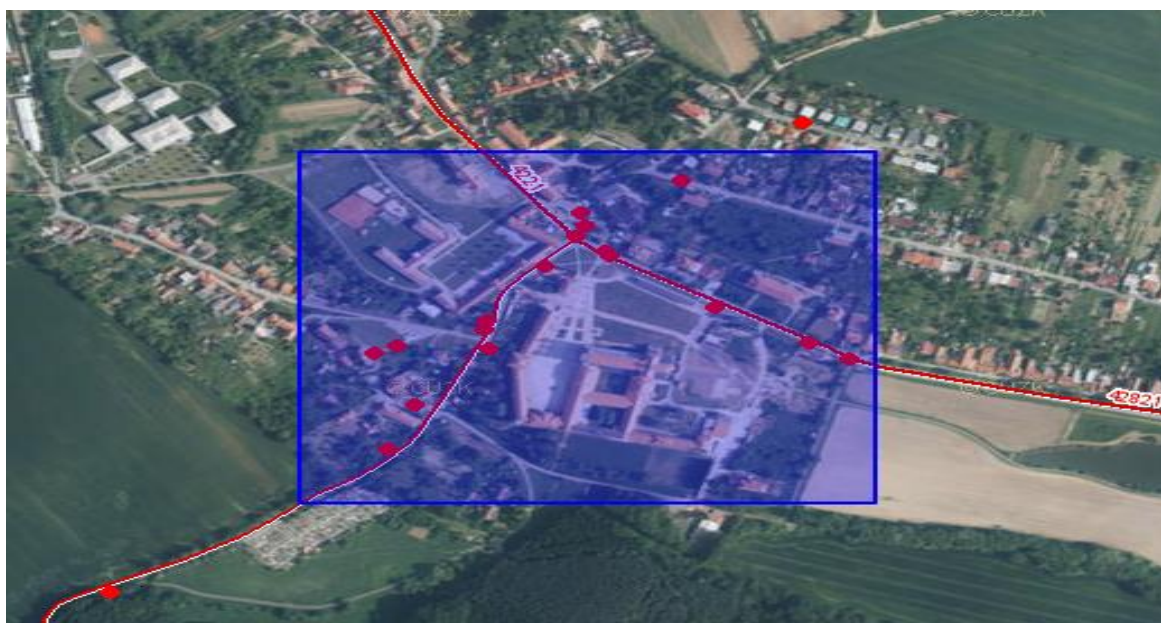

PŘÍLOHA P VIII: ZOBRAZENÍ ZÁPLAVOVÝCH OBLASTÍ STOLETÉ VODY V OBCI VELEHRAD [28]

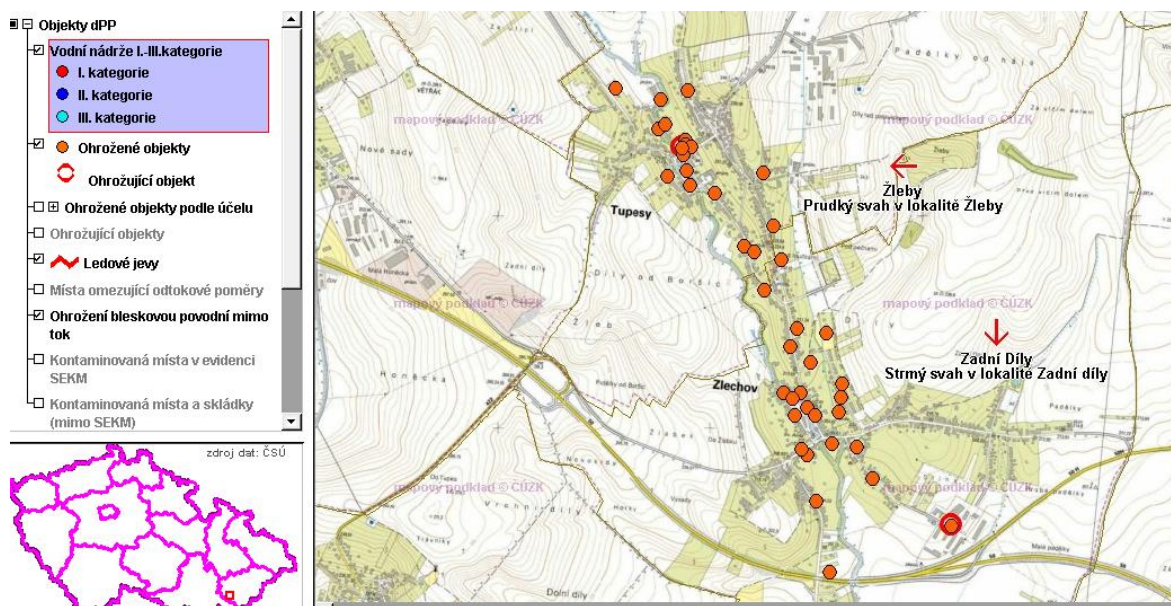
Modré šrafování zobrazuje oblast možného zatopení v případě stoleté vody, která by se vylila z koryta řeky Salašky.

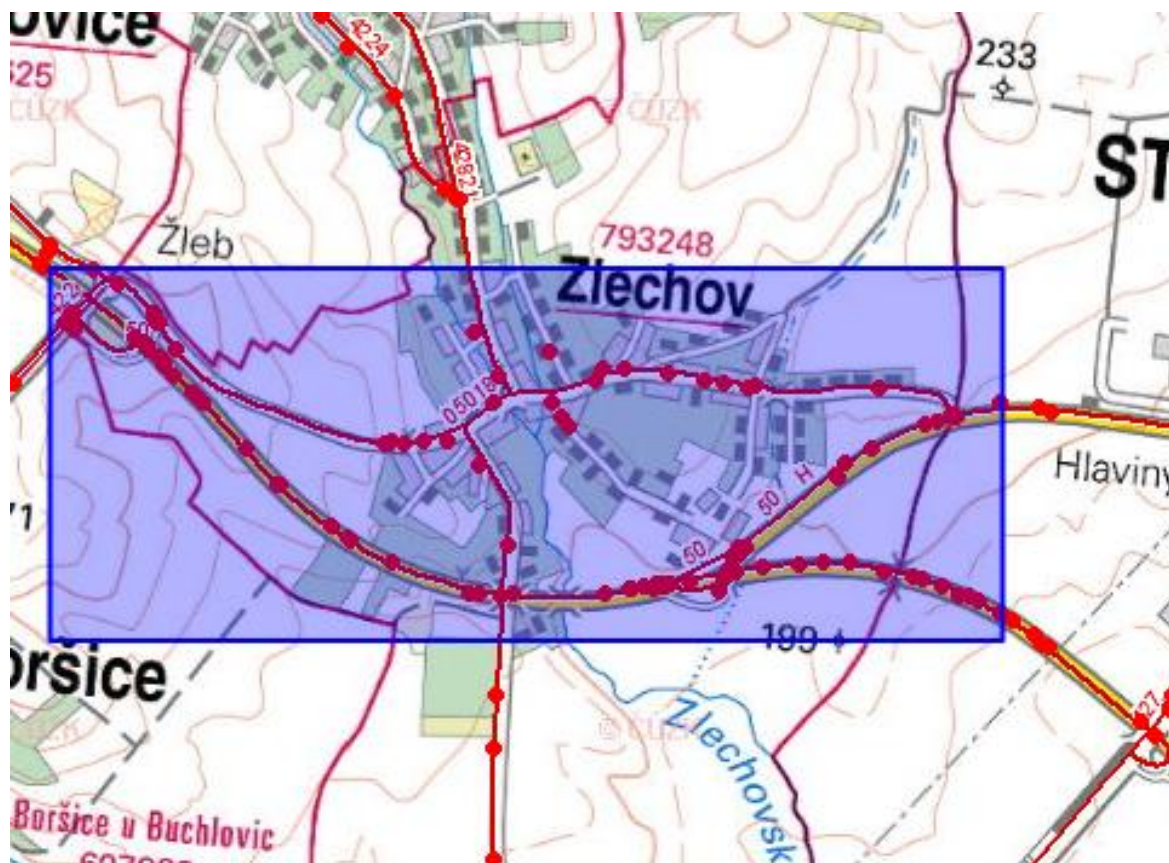
PŘÍLOHA P IX: OBLAST ČASTÝCH DOPRAVNÍCH NEHOD V OBCI VELEHRAD [16]

PŘÍLOHA P X: OHROŽENÉ A OHROŽUJÍCÍ OBJEKTY V OBCÍCH ZLECHOV A TUPEŠY [26]

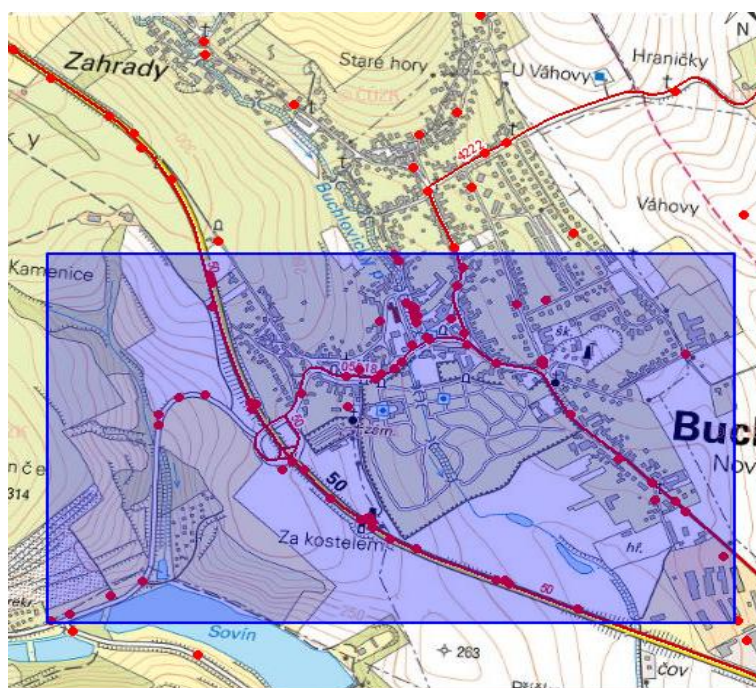
PŘÍLOHA P XI: OBLAST ČASTÝCH DOPRAVNÍCH NEHOD V OBCI ZLECHOV [16]

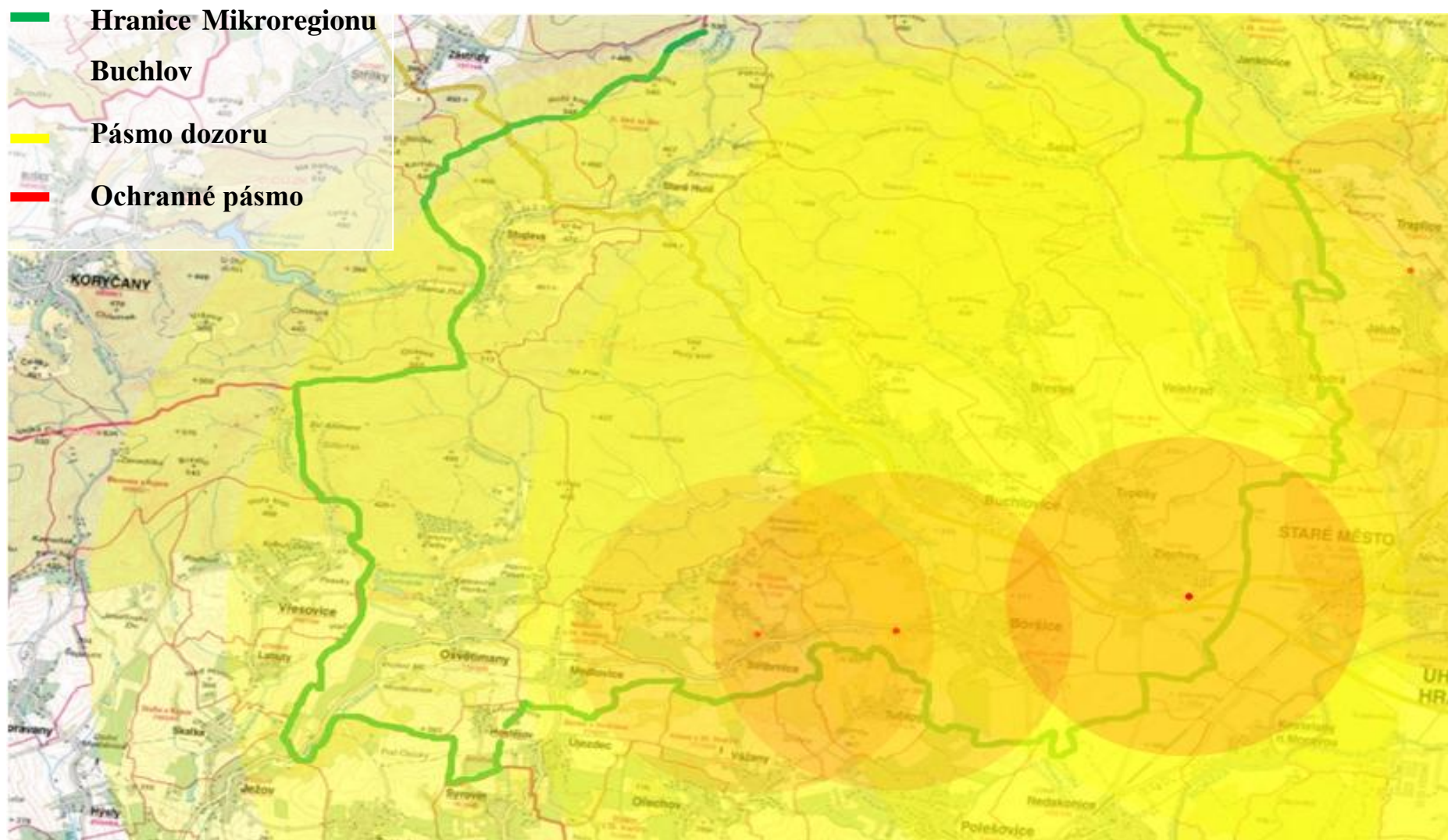
PŘÍLOHA P XV: KRITICKÁ MÍSTA VZNIKU POVODNÍ (MOSTY A ZÁSTAVY V OBCI BUCHLOVICE)

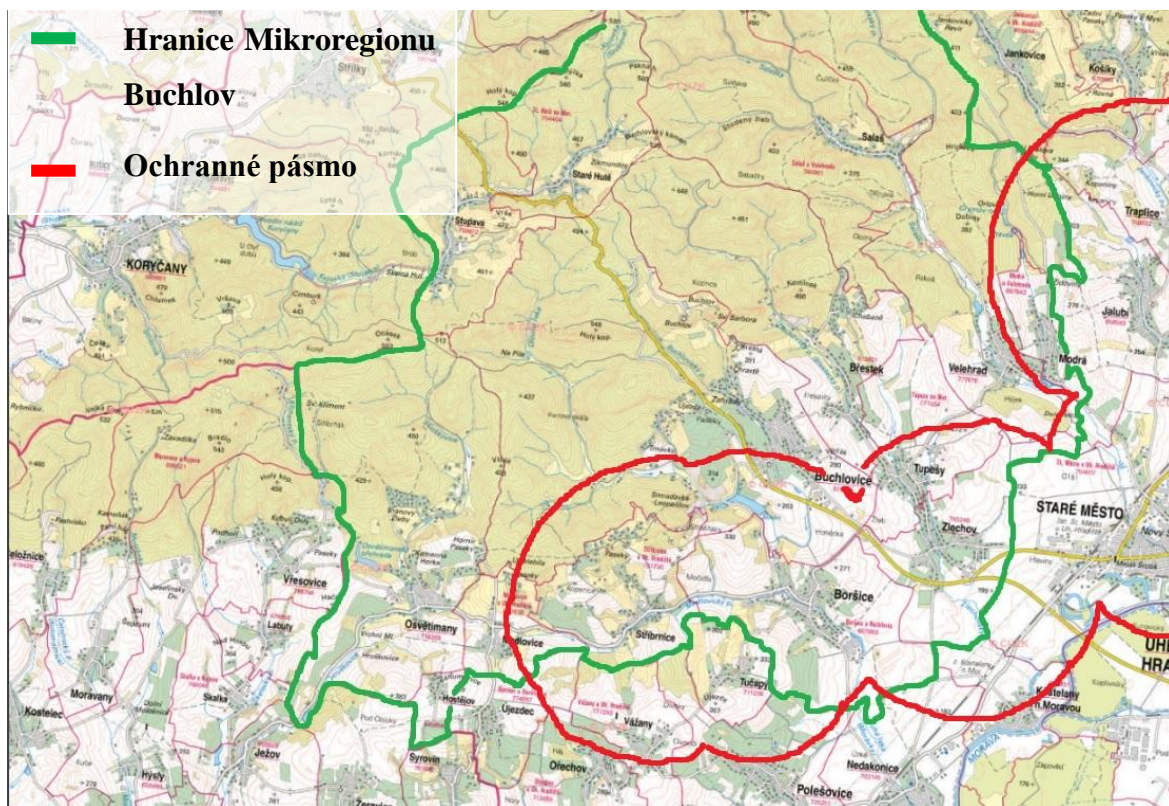
PŘÍLOHA P XVI: OBLAST ČASTÝCH DOPRAVNÍCH NEHOD V OBCI BUCHLOVICE [16]

PŘÍLOHA P XVII: PÁSMO OCHRANY A DOZORU VELKOCHOVŮ DRŮBEŽE V MB

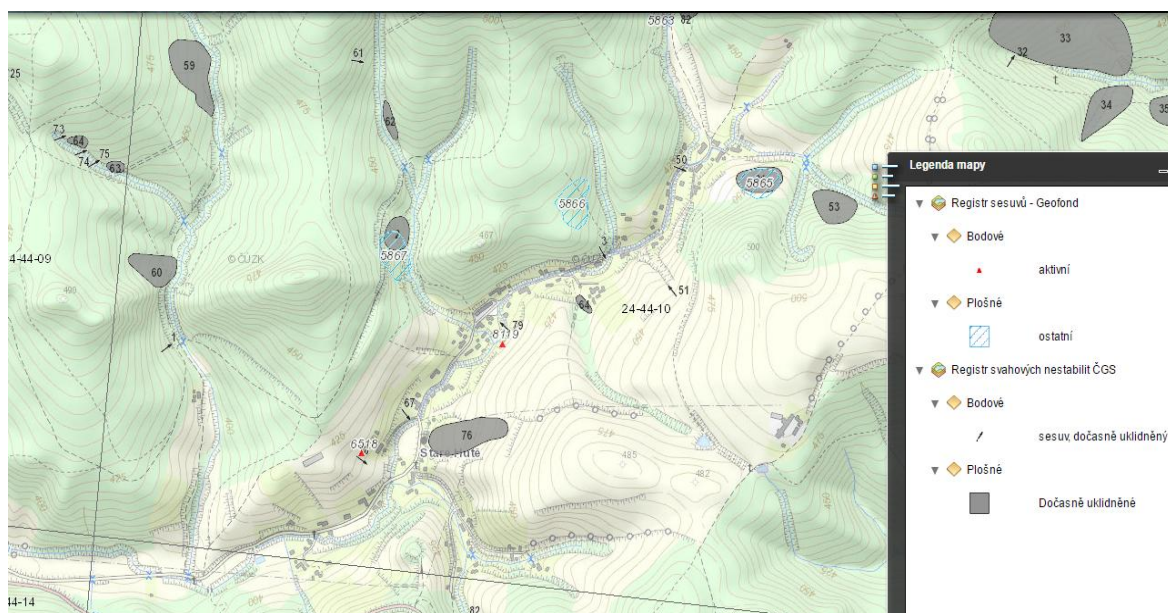

PŘÍLOHA P XVIII: PÁSMO OCHRANY VELKOCHOVŮ DRŮBEŽE V MB

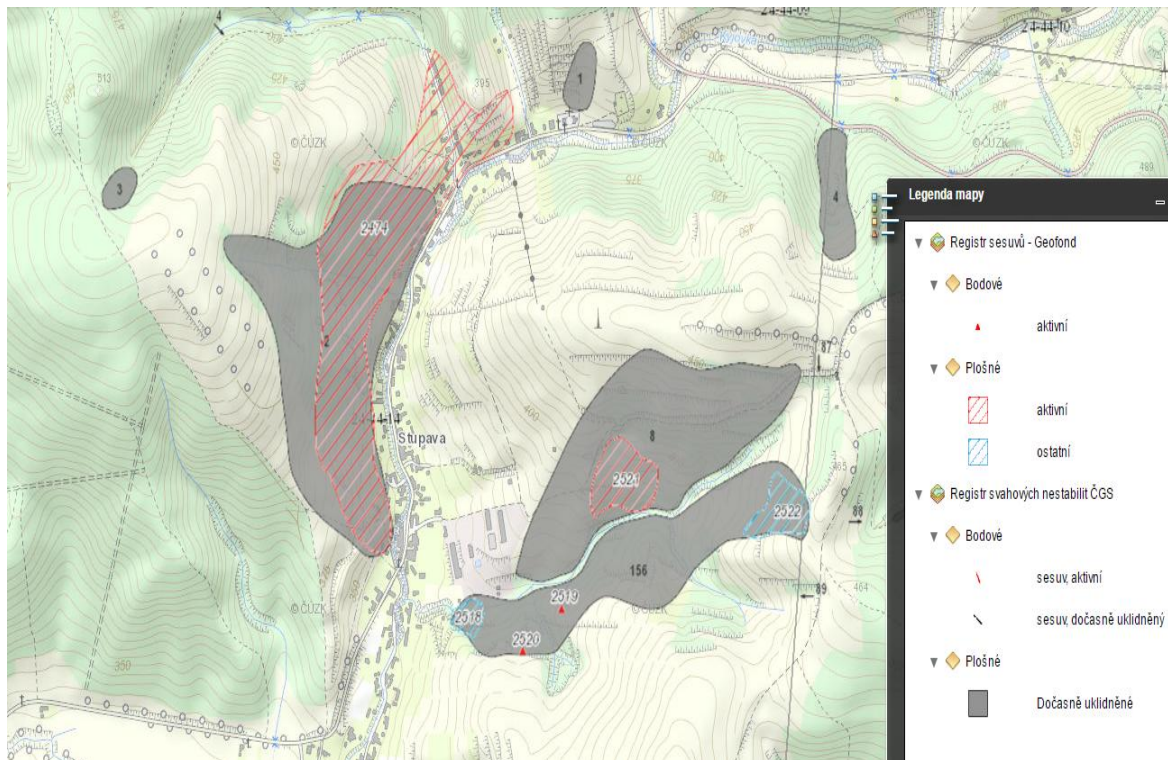

PŘÍLOHA P XIX: SVAHOVÉ NESTABILITY V OHROŽENÝCH OBCÍCH [32]:

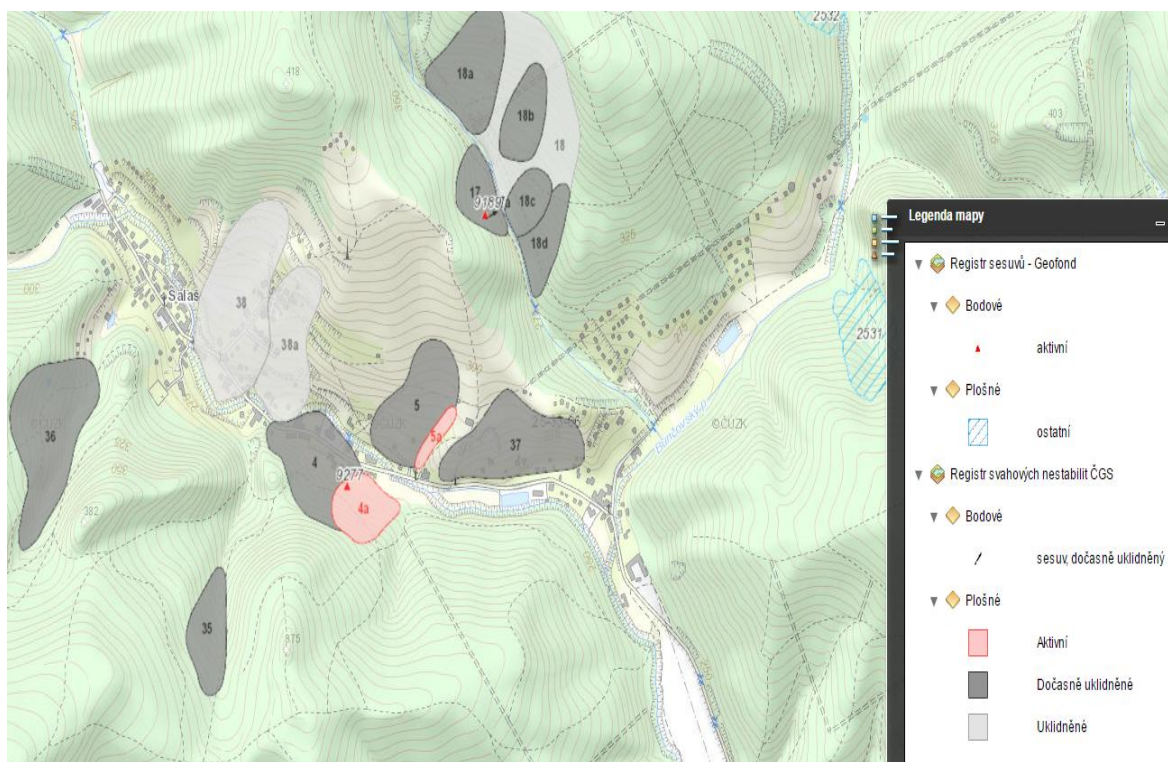
STARÉ HUTĚ

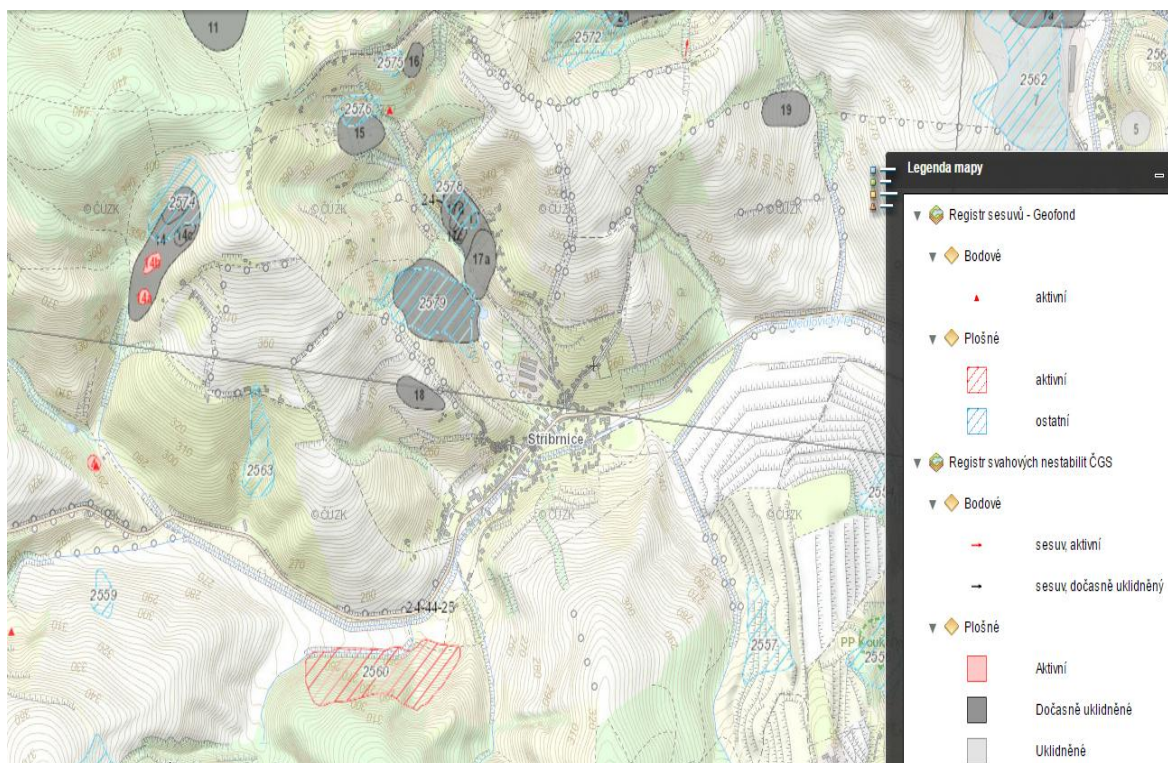
STUPAVA

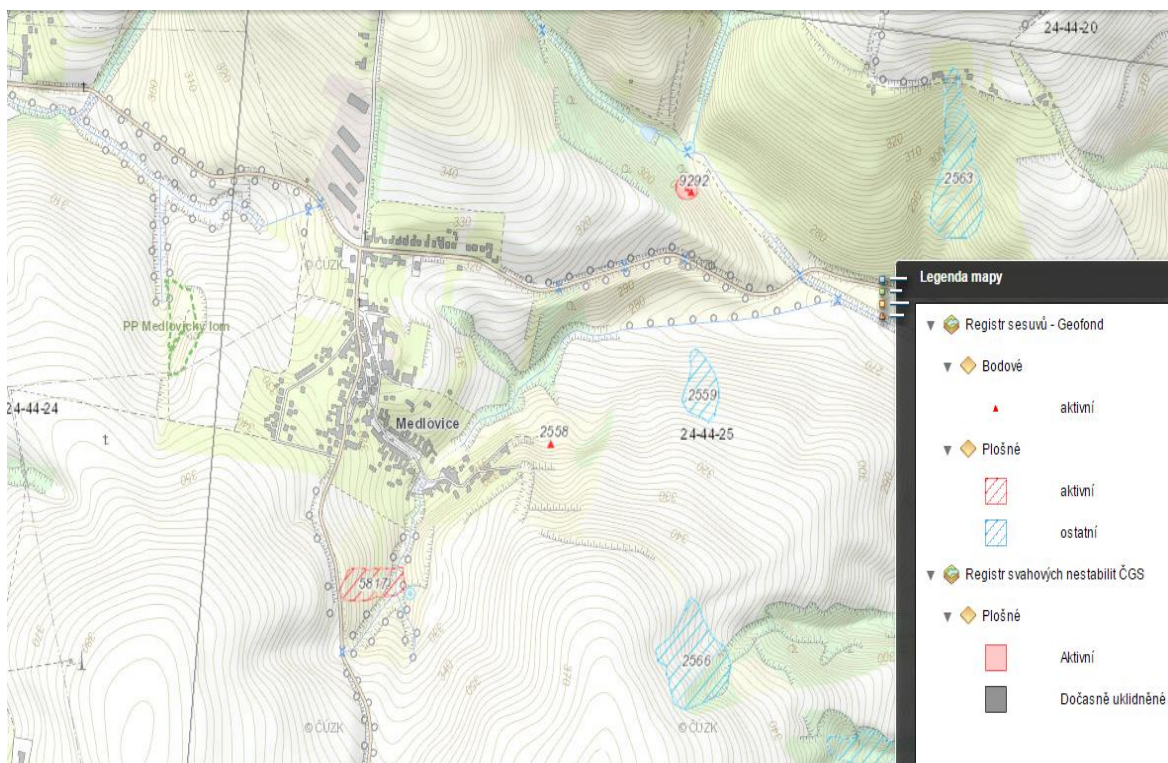
SALAŠ

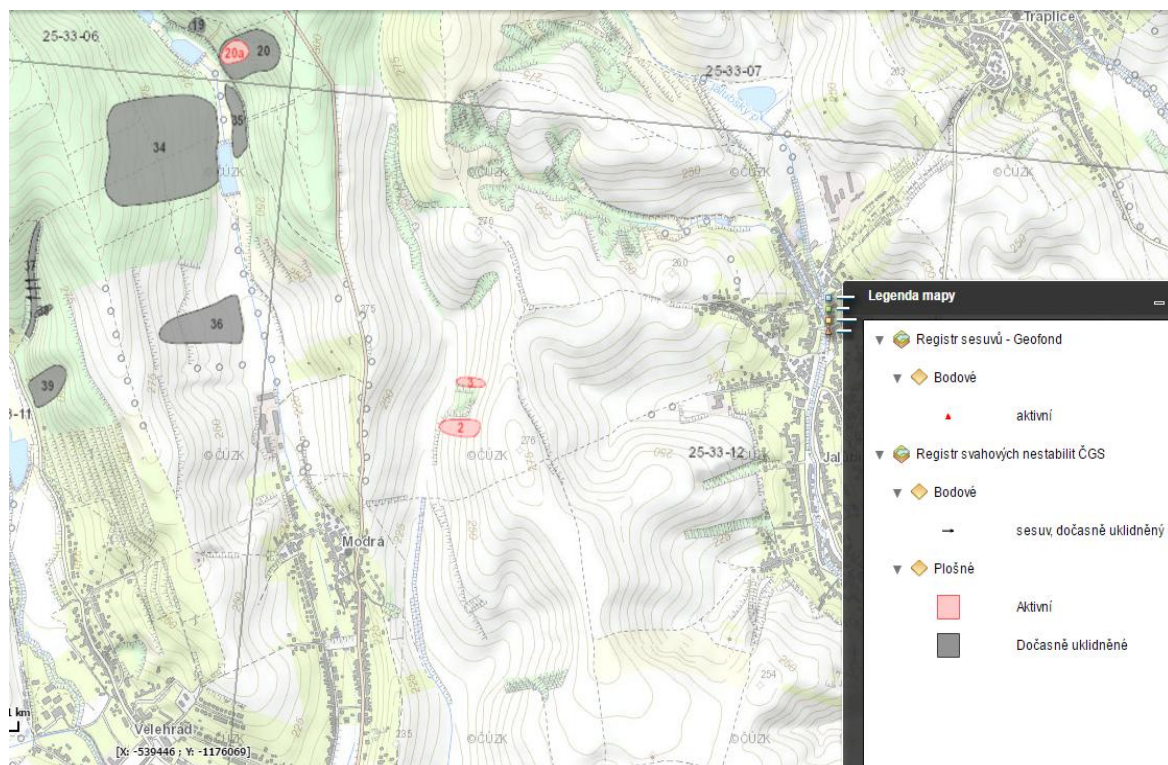
STŘÍBRNICE

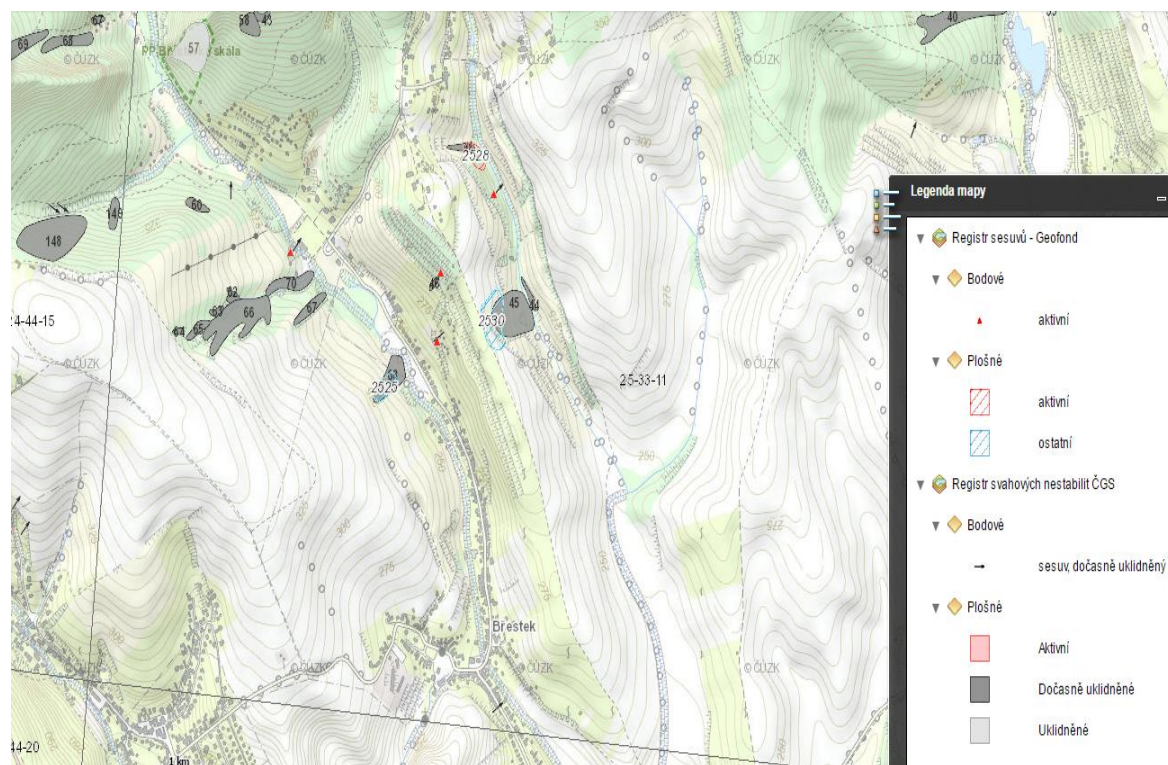
MEDLOVICE

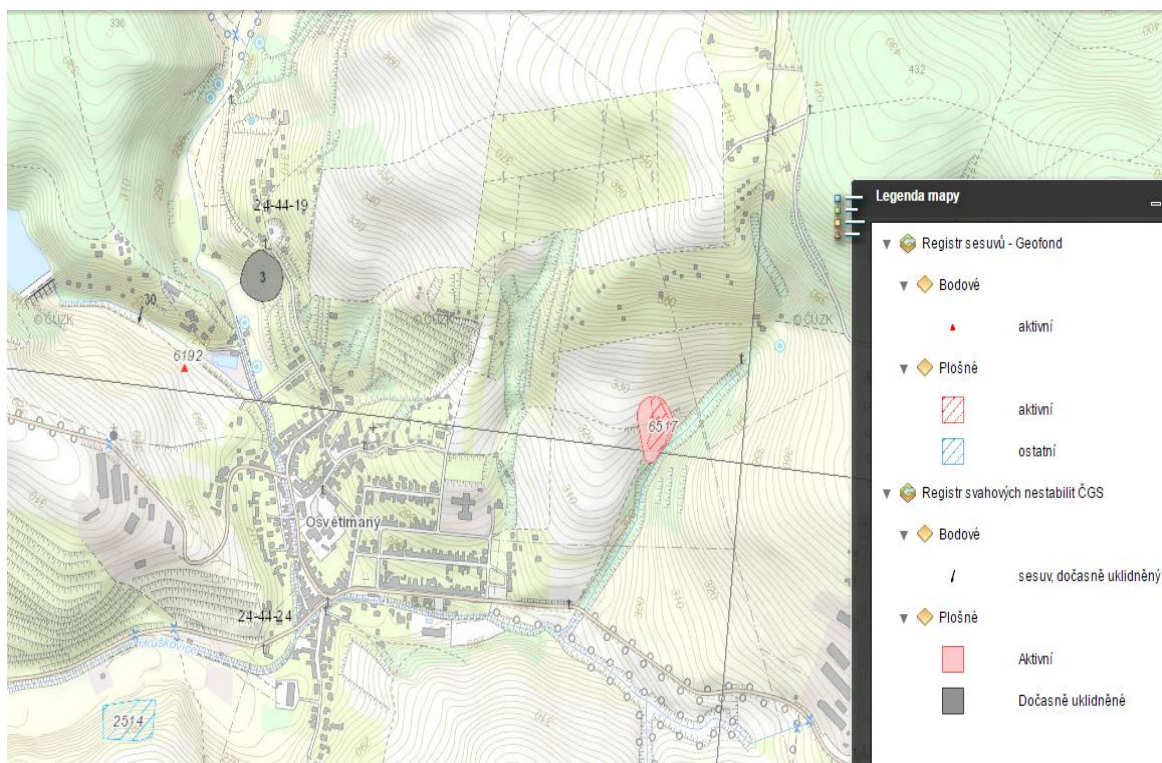
MODRÁ

BŘESTEK

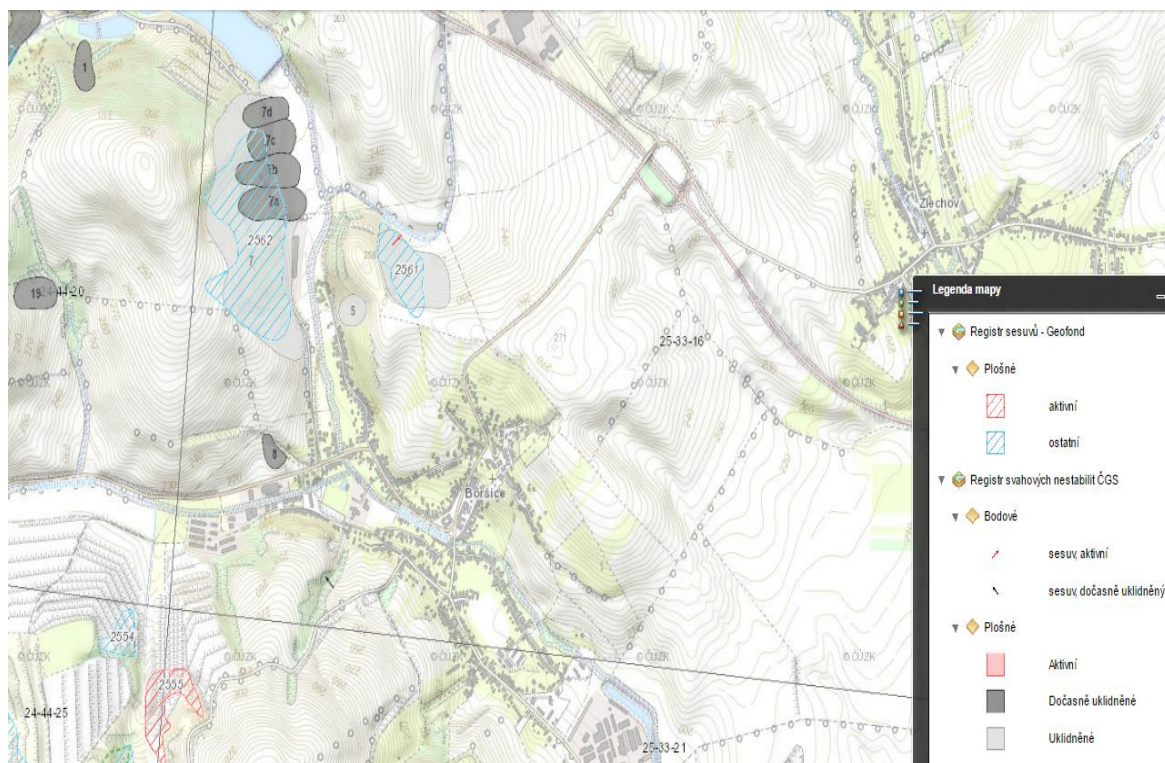
OSVĚTIMANY

VELEHRAD

BORŠICE

BUCHLOVICE

